

وزارت اطلاعات و کلتور ج. ۱.

فهرست نسخ خطی

آرشیف ملی افغانستان
فهرست نسخ خطی

آرشیف ملی افغانستان
جلد دوم

بخش دوم

ترتیب کنندگان: محمد اعظم افغانی و محمد انور نیر

کابل - ۱۳۶۷

فہرست نسخ خطی

آرشیف ملی افغانستان

جلد دوم

بخش دوم

رتیب کنندگان محمد اعظم افغانی و محمد انور نیر
 $= 8 \times 11 + 4 \times 11 + \frac{4}{2}$

$$= 8 \times 11 + 4 \times 9 + 8 + \frac{4}{2}$$

$$= (8 + 4) (9 + 4) + \frac{4}{2}$$

$$= 8 + 11 \times 9 + \frac{4}{2}$$

$$= (8 + 4) (9 + 4)$$

$$4 \times 9 + 4$$

$$4 \times 8 + 11 \times 8 + 4 \times 9 + \frac{4}{2}$$

$$= (8 + 4) (9 + 4)$$

$$42 - 23 = 19$$

$$14 \times 4 - 9 \times 4 =$$

$$38 \times 4 -$$

$$19 \times 4 +$$

$$45 \times 4 +$$

$$7 \frac{1}{2} \times 4 + 3 \frac{1}{6} \times 4 + 6 \frac{1}{3} \times 4 - 3 \frac{1}{2} \times 4 - 3 \times 4 =$$

$$\frac{15}{2} \times 4 + \frac{19}{6} \times 4 + \frac{14}{3} \times 4 - \frac{7}{2} \times 4 - 3 \times 4 =$$

کابل ۱۳۶۷

6

پیشگفتار

طبق وعده قبلی که در بخش اول جلد دوم فهرست نسخ خطی داده شده بود دو به اساس مشی کتوری ج-ا- اینک بخش دوم جلد دوم نسخ خطی نیز به قطع و صحافت زیبا تر از چاپ برآمده امید است مورد پذیرش دانش پژوهان و محققان و ذوقمندان علم و فرهنگ قرار گیرد.

گرچه این مجلد نیز از اغلاطه و اشتباهات طباعتی خالی نیست با آنهم از مجلدات که قبلاً به چاپ رسیده کاستر و و جامعه خود اهدا بود ولی از تمام دانشمندان و محققان گرامی یک بار دیگر رجامندیم تا با درک خلاها و نواقص این کتاب ما را در اصلاح چاپ مجلدات بعدی یاری رسانند تا باشد مجلدات بعدی را با در نظر داشت نظریات پیشنهادات شما ذوقمندان گرامی هرچه کاستر و جامعه علمی تر خدمت دو ستداران علم و فرهنگ پیشکش بداریم

ناگفته نباید گذاشت که تفصیل این پیشگفتار و چگونگی استفاده از این فهرست قبلاً در مقدمه بخش اول همین جلد نیز ارائه گردیده است.

در فرجام یک بار دیگر از برخی کارکنان مسلکی آرشیف ملی بویژه اعضای محترم مدیریت نسخ خطی که در تهیه و بدسترس قرار دادن اصل نسخ خطی ما را یاری رسانیده اند تشکر نموده و نیز از ریاست محترم نشرات کیمته طبع و نشر بخصوص مدیریت محترم عمومی مونیو تایپ که در چاپ این مجلد با ما همکاری بی شائبه نموده اند اظهار سپاس و امتنان نمایم.

با احترام

«ترتیب کننده گان»

فهرست مندرجات

حروفد (۷۵۸ - ۱۰۰۰)

شماره	اسم کتاب	شماره مسلسل	صفحه
۱ -	دلایل الخیرات	۷۷۲-۷۵۸	۱-۱۶
۲ -	دولت نسامه	۰-۷۷۳	۰-۱۷
۳ -	دیباچه راز	۰-۷۷۴	۰-۱۸
۴ -	دیوان آصفی	۷۷۷-۷۷۵	۲۲-۱۹
۵ -	دیوان آفرین	۰-۷۷۸	۲۳-۲۲
۶ -	دیوان آقامحمدعاشق	۰-۷۷۹	۲۳-۲۳

- الف -

شماره	اسم کتاب	شماره مسلسل	صفحه
۲۳-	دیوان پیتاب	۰-۸۱۵	۵۸-۵۷
۲۴-	دیوان بیدل	۸۴۳-۸۱۶	۸۹-۵۸
۲۵-	دیوان جامی	۸۶۱-۸۴۴	۱۰۷-۸۹
۲۶-	دیوان جر می	۰-۸۶۲	۰-۱۰۸
۲۷-	دیوان حاجی محمد اسمعیل سیاه	۰-۸۶۳	۱۱۰-۱۰۹
۲۸-	دیوان حاذق	۰-۸۶۴	۱۱۱-۱۱۰
۲۹-	دیوان حافظ	۸۹۱-۸۶۵	۱۴۱-۱۱۱
۳۰-	حسین هر وی	-۸۹۲	۱۴۲-۱۴
۳۱-	دیوان خاقانی	۸۹۵-۸۹۳	۱۴۶-۴۴۳
۳۲-	دیوان خطیب	۰-۸۹۶	۱۴۷-۱۴۶
۳۳-	دیوان خلیل	۰-۸۹۷	۱۴۸-۱۴۷
۳۴-	دیوان داداش قتیح	۰-۸۹۸	۱۴۹-۱۴۸
۳۵-	دیوان ذهاب	۰-۸۹۹	۱۵۰-۱۴۹
۳۶-	دیوان راقم	-۹۰۰	۱۵۲-۱۵۱
۳۷-	دیوان رضا	۰-۹۰۱	۱۵۳-۱۵۲
۳۸-	دیوان رضی	۹۰۳-۹۰۲	۱۵۵-۱۵۳

شماره	اسم کتاب	شماره مسلسل	صفحه
۵۵	دیوان شهید	۹۳۷-۰	۱۹۳-۱۹۲
۵۶	دیوان شهیدی	۹۳۸-۹۳۹	۱۹۵-۱۹۳
۵۷	دیوان شیخ اوحدی	۹۴۰-۰	۱۹۶-۱۹۵
۵۸	دیوان شیخ عطار	۹۴۱-۰	۱۹۷-۱۹۶
۵۹	دیوان شیر احمد	۹۴۲-۰	۱۹۸-۱۹۷
۶۰	دیوان صادق یاصادقی	۹۴۳-۰	۱۹۹-۱۹۸
۶۱	دیوان صائب	۹۴۴-۹۵۲	۲۱۰-۲۰۰
۶۲	دیوان صغیر	۹۵۳-۰	۲۱۱-۲۱۰
۶۳	دیوان طالب	۹۵۴-۰	۲۱۲-۲۱۱
۶۴	دیوان طغرا	۹۵۵-۰	۲۱۳-۲۱۲
۶۵	دیوان طغرل	۹۵۶-۰	۲۱۵-۲۱۴
۶۶	دیوان ظهوری	۹۵۷-۹۵۸	۲۱۷-۲۱۵
۶۷	دیوان ظهیر فار یابی	۹۵۹-۹۶۰	۲۱۹-۲۱۷
۶۸	دیوان عاشق	۹۶۱-۰	۲۲۰-۲۱۹
۶۹	دیوان عراقی	۹۶۲-۰	۲۲۱-۲۲۰
۷۰	دیوان عرفی	۹۶۳-۹۶۸	۲۲۸-۲۲۱
۷۱	دیوان عشقری	۹۶۹-۰	۲۲۹-۲۲۸

شماره	اسم کتاب	شماره مسلسل	صفحه
۸۹-	دیوان محوی	۰۱۰۰۲-	۲۶۹-۲۶۸
۹۰-	دیوان محبی	۰۱۰۰۳-	۲۷۰-۲۶۹
۹۱-	دیوان مخفی	۰۱۰۰۴-	۲۷۱-۲۷۰
۹۲-	دیوان مخلص	۰۱۰۰۵-	۰-۲۷۲
۹۳-	دیوان مسیح یامیحا	۰۱۰۰۶-	۲۷۸-۲۷۷
۹۴-	دیوان مسکین یا خنجر	۰۱۰۰۷-	۲۷۹-۲۷۸
۹۵-	دیوان مشفق	۰۱۰۰۸-	۲۸۰-۲۷۹
۹۶-	دیوان مصرع یاصغیر	۰۱۰۰۹-	۲۸۶-۲۸۰
۹۷-	دیوان مغانی	۰۱۰۱۰-	۲۲۸-۲۸۱
۹۸-	دیوان مغربی	۰۱۰۱۱-	۲۸۳-۲۸۲
۹۹-	دیوان منیر	۰۱۰۱۲-	۲۸۵-۲۸۴
۱۰۰-	دیوان مولوی	۱۰۱۳-۱۰۱۳	۲۸۷-۲۸۵
۱۰۱-	دیوان میر	۰۱۰۱۵-	۲۸۸-۲۸۷
۱۰۲-	دیوان میرجان شاه	۰۱۰۱۶-	۲۸۹-۲۸۸
۱۰۳-	دیوان میرزا رحمت اله	۰۱۰۱۷-	۲۹۰-۲۸۹
۱۰۴-	دیوان میرزا عبدالواسع	۱۰۱۹-۱۰۱۸	۲۹۴-۲۹۰
۱۰۵-	دیوان میرزا کابلی	۰۱۰۲۰-	۲۹۵-۲۹۴

فهرست مطالب

- شماره مسلسل : (۷۰۸)
- محقق : ۱۸۱ بر ۱۷
- نام کتاب : دلائل الخیرات
- مؤلف : محمد بن سلیمان الجزولی
- موضوع : درود و دعا
- لسان : عربی
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (شاید قرن سیزدهم یا اوایل قرن چهاردهم هجری)
- نوع خط : نسخ
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۱۰۷
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۸ × ۱۲ سانتی متر
- جلد : قلمدانی ، قاعده چرم سرخ با یک پوش مخمل
- تزیین : در اول و وسط آن سه سر لوحه میخاتو ر مذهب ملون ، بین سطرین دندانه پوش مطلا و جداول صفحات ملون و مطلاست
- آغاز : و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم ..
- انجام متن : و صلی الله علی محمد خاتم النبیین و اسام المرسلین و علی آله و صحبه وسلم تسلیما و الحمد لله رب العالمین و هو حسبنا و نعم الوکیل

- یاد داشت : این نسخه قبل از آغاز و دہای قبل از شروع داشته و اسمای حضرت محمد (صلعم) را نیز در بر دارد و شامل ہشت ہمزب میباشد
- شمارہ مسلسل : (۷۵۹) : محفظ : ۱۷۱۳۳
- نام کتاب : دلائل الخیرات
- مؤلف : محمد بن سلیمان الجزولی
- موضوع : درود و دعا
- لسان : عربی
- کاتب : سبحا ثقلی
- تاریخ کتابت : ۱۸ شہر صفر ۱۱۸۳ ہجری (در شہر کابل)
- نوع خط : نسخ
- تعداد سطر : ۷
- تعداد اوراق : ۱۸۸
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۶ x ۹ سانتی متر
- جلد : چرم قہوئی ، زوایا و قاعدہ آن فرسودہ شدہ و با کاغذ سفید و صلہ گر دہیدہ است
- تزیین : ندارد ، قنہا عناوین و اشارات و کلمات پر نگہ شکنگرف خوشنہ شدہ است
- آغاز : و صلی اللہ علی سیدنا محمد و علی آلہ و صحبہ وسلم
- انجام : و صلی اللہ علی محمد خاتم النبیین امام المرسلین و صلی اللہ علی سیدنا محمد و علی آلہ و صحبہ وسلم تسلیما و الحمد للہ رب العالمین .

یاد داشت : نسخه هذا شامل هفت حزب می باشد .

مخطوط : ۱۷۳۳۷

شماره مسلسل : (۷۶۰)

نام کتاب : دلائل الغیرات (ناقص)

مؤلف : محمد بن سلیمان الجزولی

موضوع : درود دعا

لسان : عربی

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : (قرن سیزدهم هجری)

نوع خط : نسخ

تعداد سطر : ۱۰

تعداد اوراق : ۶۳

نوع کاغذ : خولندی

قطع : ۱۲ × ۱۷٫۵ سانتی متر

جلد : چرم کهنه و فرسوده جگری

تزیین : کلمات (اللهم) بر تکه شنکرف است .

آغاز موجود : و غارها الی سائر ما خلقنا علیها و ساقیها من حصاة و تتددو

حجر من یوم خلقت الدنیا الی یوم القیامة فی کل یوم الفسره ...

انجام : و صلی الله علی محمد خاتم النبیین امام المرسلین و صلی الله علی سید

نا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیما . و الحمد لله رب العالمین .

یاد داشت : بعد از ختم نسخه هذا ، مطالبی راجع به اسناد (نماز قضای حاجت) .

در دستر بزبان دری تحریر شده است .

شماره مسلسل : (۷۶۱) محفوظ : ۸۰ بر ۱۰

- نام کتاب : دلائل الخیرات
- مؤلف : درود ودعا
- لسان : عربی و ترجمه به دری
- کاتب : ناسع لوم (غالباً در قرن سیزدهم هجری) حسب الفرمایش
سیرزا عبدالله خادم صاحب چمکنی
- تاریخ کتابت : ندارد
- نوع خط : متن نسخ و ترجمه نستعلیق
- تعدد سطر : ۹
- تعداد اوراق : ۱۳۲
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۹ × ۱۱ سانتی متر
- جلد : چرمی
- تزیین : دارای یک سرلوحه و جداول طلایین دوجداول ترجمه به شکرکف
- آغاز بعد از بسمله : و صلی الله علی سیدنا محمد و علی اله و صحبه و سلم ..
- انجام : و صلی الله علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و صلی الله علی سیدنا
محمد و علی اله و صحبه و سلم تسلیما و الحمد لله رب العالمین و
هو حسبنا و نعم الوکیل .
- یادداشت : نسخه هذا شامل هفت حزب میباشد و قبل از آغازستن دلائل
خطبه آن تحریر گردیده است .

شماره مسلسل :	(۷۶۲)	محفظ : ۱۷ بر ۵۸
نام کتاب :	دلایل الخیرات	
مؤلف :	محمد بن سلیمان الجزولی	
موضوع :	درود و دعا	
لسان :	عربی	
کاتب :	نامعلوم	
تاریخ کتابت :	نامعلوم	
نوع خط :	نسخ	
تعداد سطر :	۱۱	
تعداد اوراق :	۸۳	
نوع کاغذ :	کشمیری ابریشمی	
قطع :	۱۸ × ۱۰ ر ۵ سانتی متر	
جلد :	چرمی	
تزیین :	هفت سر لوحه دارد صفحات زرا فشان و حاشیه سر لوحه تشعیر شده است .	

آغاز بسمله : و صلی الله علی سیدنا محمد و علی اله و صحبه و سلم . . .
انجام متن : و صلی علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی آلہ و صحبه و سلم تسلیماء و الحمد لله رب العالمین و هو حسبنا و نعم الوکیل
یاد داشت : این نسخه شامل شش جزء می باشد .

شماره مسلسل :	(۷۶۳)	محفظ : ۱۷ بر ۵۹
نام کتاب :	دلایل الخیرات	
مؤلف :	محمد بن سلیمان الجزولی	

موضوع :	درودها
لسان :	عربی
کاتب :	نامعلوم
تاریخ کتابت :	معلوم نیست
نوع خط :	نسخ
تعداد سطر :	۱۰
تعداد اوراق :	۸۸
نوع کاغذ :	کشمیری
قطع :	۱۶ × ۱۹ سانتی متر
جلد :	چرم سرخ تمام ضربی پیراهن نیمه وار
تزیین :	دارای دو صفحه متناظر منقش و یک سر لوحه و هفت حاشیه تشعیر دار و دو صفحه باقی مانده جدا اول ملون است دو صفحه نقش اماکن مقدسه را هم دارد .
آغاز بعد از بسمله :	و صلی الله علی سیدنا محمد و علی الو صحبه و سلم . .
انجام متن :	و صلی الله علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی الو صحبه و سلم تسلیما و الحمد لله رب العالمین و هو حسبنا و نعم الوکیل .
یاد داشت :	در حاشیه کتاب بقلم اشخاص متعدد کلماتی نظیر التماس و و دعانوشته شده و کاغذها از رطوبت متاثر است ، بعد از انجام نسخه چند دعا بخط کاتب غیر از متن بملاحظه میرسند و همچنان کلمه طیبه لا اله الا الله تشریح گردیده است . این نسخه شامل هشت حزب می باشد .

محفظ: ۱۲۲، ۱۷

شماره مسلسل: (۷۶۳)

نام کتاب: دلائل الخیرات

مؤلف: محمد بن سلیمان الجزولی

موضوع: درود و دعا

لسان: عربی

کاتب: ملاطره باز

تاریخ کتابت: ۱۲۳۰ هـ (در پشاور)

نوع خط: نسخ

تعداد سطر: ۹

تعداد اوراق: ۱۹۳

نوع کاغذ: ابریشمی کشمیری ملون

قطع: ۵ ر ۵ x ۹ سانتی متر

جلد: چرم سیاه، پیراهن تکه زری سفید

تذکیر: یک سر لوحه در آغاز و دو صفحه متناظر میناتور اماکن مقدسه

مذهب، بعضی عناوین سذهب و لاجورد و سر لوحه دیگر

در وسط نیز سذهب می باشد. بین السطور طلائع انداز دندان

سوش است.

آغاز بعد از بسمله: و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم ..

انجام: و صلی علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی آله و صحبه و

سلم تسلیما و الحمد لله رب العالمین و هو حسبان و نعم الوکیل.

یاد داشت: بعد از ختم این نسخه اشعاری از کاتب نسخه در مدح امیر

پشاور بخط نستعلیق و بزبان دری بملاحظه می رسد.

شماره مسلسل	: (۷۶۵)
نام کتاب	: دلائل الخیرات (در هشی کتاب ذکر الصلوات نوشته شده)
مؤلف	: محمد بن سلیمان الجزولی .
موضوع	: درود و دعا
لسان	: عربی
کاتب	: معلوم نشد
تاریخ کتابت	: معلوم نشد
نوع خط	: نسخ
تعداد سطر	: ۱۹
تعداد اوراق	: ۹۲
نوع کاغذ	: سمرقندی
قطع	: ۱۰ × ۱۰ سانتی متر
جلد	: قطعه ، رو به تکمیل شده
تزیین	: دارای یکسر لوحه نازل و عادی و صفحات مجدول مطلا اعراب و قوف به حل طلا میباشد .
آغاز مقدمه	: بعد از بسمله : الحمد لله الذی هدانا لایمان ...
انجام مقدمه	: و هو السميع العليم .
آغاز متن	: و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم ...
انجام متن	: ختم رب العالمین .
یادداشت	: قبل از آغاز این نسخه دعاهاى متعدد بخط غیر کاتب متن و هم چنان مقدمه متن تحریر گردیده است . این نسخه شامل هفت هفتمزب میباشد .

مصحف : ۸۸ بر ۲۳

شماره مسلسل : (۷۶۶)

نام کتاب : دلائل الخیرات (آغاز ناقص)

مؤلف : محمد بن سلیمان جزولی

موضوع : درود دعا

لسان : عربی با ترجمه تحت اللفظ فارسی

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن ۱۲ هجری)

نوع خط : نسخ (ترجمه بنسبتعلیق)

تعداد سطر : ۷

تعداد اوراق : ۱۹۸

نوع کاغذ : ابریشمی کشمیری

قطع : ۱۶۲۵ × ۱۱ سانتی متر

جلد : چرم چگری ضربی دار

تزیین : دارای یک سر لوحه مذهب سلون و در آغاز ورق ۳۸ بدو

صفحه سیناتور مذهب و سلون از اساکن مقدسه، بعضی کلمات

به شگرف، زیر سطور جداول مذهب و سطلاکلیلی میباشد، ولی

ارزش هنری تصاویر آن بسیار کم است.

آغاز بعد از بسمله : و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم

انجام : و صلی علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی آله و صحبه

و سلم تسلیما و الحمد لله رب العالمین و هو حسبنا و نعم الوکیل.

یادداشت : سه ورق آخرین نسخه نویسی می باشد و قبل از آغاز متن مقدسه

نعت حضرت محمد (صلعم) و کیفیت حدیث نبوی تحریر گردیده است.

- شماره مسلسل : (۷۶۷)
- نام کتاب : دلائل الخیرات (با شرح آن)
- مؤلف : محمد بن سلیمان جزولی
- موضوع : درود و دعا
- لسان : عربی و شروح حاشیه به فارسی
- کاتب : به سعی ملالقمان قند هاری (در شهر کشمیر)
- تاریخ کتابت : پنج ذی القعدة ۱۲۱۲ هـ
- نوع خط : نسخ خوب، حواشی به نستعلیق متوسط
- تعداد سطر : ۹
- تعداد اوراق : ۱۲۴
- نوع کاغذ : ابریشمی کشمیری
- قطع : ۲۲ x ۱۴ سانتی متر
- جلد : قطعه، رویه ابره آبی رنگ، قاعده وزوایا جگری.
- تزیین : دارای شانزده صفحه میناتور مذهب و ملون متناظر و دو صفحه میناتور کار متوسط کشمیر، اماکن مقدسه نیز مذهب و ملون است.
- آغاز بعد بسمله : و صلی الله علی سیدنا و علی اله و صحبه وسلم ...
- انجام : بفضلک بار حمن.
- یادداشت : بعد از انجام نسخه ایات (سلام) در سه ورق بخط نستعلیق آمیخته باشکست تحریر یافته است، ناگفته نماند که در حواشی این نسخه یادداشت های راجع به متن و شرح لغات و کلمات عربی نیز بملاحظه می رسد.

شماره مسلسل	:	(۷۶۸)	محفظ: ۷۴ بر ۱۹
نام کتاب	:	دلایل الخیرات	
مؤلف	:	محمد بن سلیمان جزولسی	
گردآورنده	:	ابوالحسن شازلی مصری	
موضوع	:	درود دعا	
لسان	:	عربی	
کاتب	:	نامعلوم	
تاریخ کتابت	:	۱۰۲۲ هـ	
نوع خط	:	نسخ خوش	
تعداد اسطر	:	۱۰	
تعداد اوراق	:	۱۱۰	
نوع کاغذ	:	هندی	
قطع	:	۱۵ × ۲۲	
جلد	:	کپره سرخ، قاعده چرم میاه، پیراهن تکه زرد گل دار	
تزیین	:	چهارده ورق حواشی میناتور مذهب و ملون از اماکن مقدسه دارد و یک صفحه ورق تصویر دار است مزید بر آن بین السطور تمام صفحات مذهب و ملون میباشد.	
آغاز بعد بسمله	:	وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله و صحبه و سلم ...	
انجام	:	وصلی الله علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین وعلی اله و صحبه و سلم تسلیماً و الحمد لله رب العالمین و حو حسبنا الله و نعم الوکیل.	

یادداشت : بعد از زبالک اول پشتی در آغاز دعاهاى بخط نسخ بر نگشمنز در باره دلایل بتاریخ دوشنبه ۲۳ برج مطابق ۱۴ شهریور - الشعبان طور یا دگار برای خوانندگان تحریر شده وهم چنان علاوه شده : (حسب الخواص مفتی سراج الدین خان اذکار دلایل در حین سفر مشترکاً قرائت کردیم).
 عبدالعلی شایق هر وی بملاحظه می رسد ۲۲ ۵ ۲۲ ر
 دو ورق در اخیر بنام اسناد دلایل الخیرات (چسابی) دیده میشود که یک سهر مستطیل شکل محمد رضوان در آن سر قوم است.

شماره مسلسل :	(۷۶۹)	محفظ :	۱۶۷۶
نام کتاب :	دلایل الخیرات		
مؤلف :	محمد بن سلیمان جزولی		
موضوع :	درود دعا		
لسان :	عربی (با ترجمه دری)		
کتابت :	نا معلوم		
تاریخ کتابت :	نا معلوم		
نوع خط :	نسخ		
تعداد سطر :	۱۱		
تعداد اوراق :	۱۰۰		
نوع کاغذ :	کشمیری ابریشمی		
قطع :	۱۹۵ × ۱۱۵ سانتی متر		

- جسد : کشمیری، قلمدانی روغنی منقوش و زیبا، قاعده چرم سرخ
(جلد از قاعده جدا شده است و گوشه جلد شکسته است).
- تزیین : هشت لوحه متناظر در شانزده صفحه و دو تصویر از اماکن
مقدسہ در دو صفحه کار شده ، تمام صفحات کتاب مجدول
مطلا و بین سطور داندانه موش مذهب و ملون میباشد
و تمام حواشی صفحات به گل و برگ مزین گردیده است .
- آغاز بعد بسمله : وصلی الله علی میدنا محمد و علی اله و صجبه وسلم ...
- انجام : اللهم اغفر مولفه وارجه واجعله من المثورین فی زبده النبیین
والصدیقین یوم القیمه بفضلک یا رحمن .
- یاد داشت : در بین شمسیه مذهب و ملون قبل از آغاز برنگ سفید نام مؤلف
تحریر گردیده است .
- شماره مسلسل : (۷۷۰) محفوظ : ۸۱ بر ۲۰
- نام کتاب : دلائل الخیرات
- مؤلف : محمد بن سلیمان جزولی
- موضوع : در و دو دعا
- لسان : عربی با ترجمه دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : شاید قرن سیزدهم هجری
- تعداد اسطر : ۱۲
- تعداد اوراق : ۸۲
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۲۲ × ۱۳۰ سانتی متر

جلد : قلمدان مذهب و ملون متناظر گلدار، قاعده تکه الوانی
(طرف چپ و قایمه شاریده است)

تزیین : دارای ۸ میناتور ملون و مذهب متناظر کار کشمیر،
بعضی کلمات و ترجمه هایشنگرف میباشد. تمام جداول صفحات
گل و برگ رنگین بروی زمینه طلائی کار شده است.

آغاز بعد از بسمله : وصلی الله علی میدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم...
انجام : وصلی الله علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی آله و صحبه

و سلم تسلیماً و الحمد لله رب العالمین و هو حسبنا الله و نعم الوکیل. ۴
یادداشت : این نسخه نیز ترجمه تحت اللفظی دارد که بخط نستعلیق
ریز برنگ سرخ در زیر مطور نگارش یافته است.

شماره مسلسل : (۷۷۱) محفوظه : ۱۱۰ بر ۲۲

نا کتاب : دلائل الخیرات

مؤلف : محمد بن سلیمان جزولی

موضوع : درود و دعا

لسان : عربی

کاتب : خلیل

تاریخ کتابت : ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۸۷ هـ

نوع خط : نسخ

تعداد سطر : ۱۱

تعداد اوراق : ۱۲۳

نوع کاغذ : هندی

قطع : ۱۸ × ۱۱ سانتی متر

جلد : قلمدان گل دار (قاعده هار شده و با چرم معمولی و صند
گر دیده هر دو زاویه طرف راست شاره دگی دارد پیراهن
آن قنایز بنفش فرسوده هار شده است).

تزیین : دو صفحه اول دو لوحه میناتور مذهب و ملون دارد
زیرسطور به زمینه افشان طلا در وسط دو صفحه میناتور
از اماکن مقدسه ، هفت سر لوحه میناتور مذهب و ملون
کار شده صفحات دو جدوله میباشد ، جدول متصل متن
مطلا و گلدار و جدول دوم نزدیک کنارهای حواشی
مطلا ، جداول بین السطور تمام صفحات طلا اند از و دندان
موش ، عناوین و اشارات بشکرگراف است.

آغاز بعد از بسمله : و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه وسلم ...

انجام : و صلی علی سیدنا محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی آله

و صحبه سلم تسلیماً و الحمد لله رب العالمین اللهم اغفر -

لمؤلفه و ارجحه و اجعله من المشورین فی زهدة -

النبیین و الصدیقین یوم القیمة بفضلک یا رحمان .

یادداشت : قبل از آغاز نسخه اسمای خداوند (ج) در یک ورق بخط

غیر از کتاب مستثنی بملاحظه می رسد.

شماره سلسل : (۷۷۲) : محفظه : ۱۷ بر ۱۰۲

نام کتاب : دلائل الخیرات

مؤلف : محمد بن سلیمان جزولی

موضوع : درود دعا

لسان : عربی

کاتب : ذبیح اسماعیل کاشغری

تاریخ کتابت : ۱۳۵۱ هـ

نوع خط : نسخ

تعداد سطر : ۱۳

تعداد اوراق : ۱۲۹

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۲۴ × ۱۵ سانتی متر

جلد : بخارائی جگری ضربی خور ده ، قاعده و کناره هاچرم

سبز گونہ ، پیراھن جلد مخمل بنفش.

تزیین : در آغاز کتاب سه صفحه منقوش مطلا زمینه برنگ لاجوردی

وسپاه اہ نازل و ہندی رقم ، صفحات مجدول ، بین السطور

جدول مطلا ، ہر صفحہ دو خط درشت و سابقی بانسخ

متوسط حاشیہ و متن گل و برگ عادی ، ورق های متعلق با

باسماً الحسنی چہارہدہ صفحہ نقش های مدور سایر سر عنوان

های متن سپاہ نوشتہ و نقش طلائی دارد ناگفتہ نماند کہ

قبل از آغاز این نسخہ یکہ سیناتورترنج گونہ باگل و برگ

مطلاو ملون کار شدہ کہ نام کتاب در آن بخطثلث تحریر

شدہ است.

آغاز بعد از سملہ : وصلی اللہ علی سیدنا محمد و علی آلہ و صحبہ وسلم

انجام : وصلی اللہ علی سیدنا محمد و علی آلہ و صحبہ سلمہ تسلیماً

الحمد لله رب العالمين تمت.

- شماره مسلسل : (۷۷۳)
- نام کتاب : دولت نامه (در پستی بنام باز نامه)
- مؤلف : ناسعلوم
- موضوع : شکار حیرانات (این رساله در باب باز شکاری زود آسوختن و گرفتن شکار و تند رستی و بیماری و دلیری و سستی و غیره پر نامه شکاری بحث شده است)
- لسان : دری
- کاتب : ناسعلوم
- تاریخ کتابت : ناسعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق و قسماً نستعلیق آمیخته باشکست
- تعداد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۸۱
- نوع کاغذ : خو قندی
- قطع : ۲۰ × ۱۲ سانتی متر
- حلقه : چرم سرخ ضربی دار
- آغاز بعد از بسمله : بعد از حمد بسیار و ثنای بیشمار خالق لیل و نهار که باشارت کن فیکون هژده هزار عالم و چرخ بی ستون بر افروخت (بر افراخت)...
- انجام : در لقمه گوشت پیچیده بجانور بد همد خوب گیری کند انشاء الله تعالی مجرب است تمام شد.
- یادداشت : گویند سبب تالیف سلطان فیروز شاه تغلق بوده که حکمای زمانه را طلب نمود تا در معالجات جانوران بطور مثال با زو

شاهین و «لاچین» و غیره کتابی بنویسند بناً این رساله را نوشتن
و نامش را (دولت نامه) گذاشتند و حاوی چهل و شش فصل میباشد

- شماره مسلسل : (۷۷۴) محفوظ : ۱۰۸ : ۱۰۵
- نام کتاب : دیباچه راز
- ناظم : سید نادر شاه الحسینی الکیانی
- موضوع : ادبیات (قسمتاً اشعار ماحیه و حالت و احساس شاعر و چند صفحه
نثر نیز در نام عزیز آن نوشته شده).
- کاتب : خال محمد خسته
- تاریخ کتابت : ۱۳۷۷ هـ ق مطابق ۱۵ دلو ۱۳۳۶ - هـ ش
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۶۲
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۳۰ × ۲۳ سانتی متر
- جلد : قطعه دور چرمی
- آغاز بعد از با سمه سبحانه و اعلی حضرت هماهونی:

خوش آمدید ای شمه افروخته خوی ما

محبوب با کک نیت خورشید روی ما ..

- انجام متن : خبر از این سن فرهاد ندانم اردشیرین
- سیده دجیب گهی گریه خندان باشد
- یادداشت : این نسخه منظوم شامل قطعات رباعیات و فرداها (مفردات)

میباشد ناگفته نماند که از صفحه (۷۳) ببعد بعد از ختم رساله مذکور شرح حال و افکار ناظم تا صفحه (۱۱۳) نگارش یافته و بعد از آن شعرا را ختم کتاب ادامه یافته است

- شمارهٔ مسلسل : (۷۷۰) بحفظ: بر ۰۰ بر ۱۳
- نام کتاب : دیوان آصفی
- ناظم : آصفی هروی (شاعر، معاصر تیموریان هرات)
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری (نظم)
- کاتب : نا. معلوم
- تاریخ کتابت : روز سه‌شنبه یا نهم ماه شوال سال آن ذکر نشده ولی (غالباً قرن یازدهم هجری، صفحات نو نویسی قرن چهاردهم هجری خواهد بود)
- نوع خط : نستعلیق خوش‌خط ریز
- تعداد سطر : ۱۰
- تعداد اوراق : ۷۰
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۳۱ × ۱۳ سانتی‌متر
- جلد : قطعهٔ ابره و قاعده و زوایا چرم عادی.
- آغاز بعد از بسمله : نیا ز اباد خدا یا دل ویرانی را
- یاسه سهر بتان هیچ مسلمان را .
- انجام : در خانهٔ دیده آمد از خانهٔ تن
- از خانهٔ دیده برونش کردم

یادداشت : این دیوان شامل غزلیات و رباعیات وی است که به اهتمام (رفیع حقیقت) در ایران چاپ گردیده است .
 از ورق ۶۹ الی ختم کتاب نو نویسی می باشد .

- شماره مسلسل : (۷۷۶)
 حفظ : ۲۸ بر ۲۷
- نام کتاب : دیوان اصفی (انجام ناقص)
 ناظم : آصفی
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کتاب : نام معلوم
- تاریخ کتابت : نام معلوم (غالباً قرن دهم هجری)
 نوع خط : نستعلیق ریز عالی
- تعداد اسطر : ۱۰
 تعداد اوراق : ۳۹
- نوع کاغذ : متن خوقنای برنگ بادامی یا سفید و حراشی ، نقش ملون .
- قطع : ۲۳ × ۱۶
 جلد : چرم بادامی ناپه‌دار قاعده چرم قهوه‌ئی .
- تزیین : در ابتدا یک صفحه لوحه سیناتورزی ، مذهب و ملون ، تمام اوراق
 جدول ، طلا و ملون ، حواشی تمام اوراق دارای تصاویر
 مذهب‌نکارگا ههای طیور و گل و برگ ها .
- آغاز : سزا باد خدا یاد دل ویرانی را
 یا آمده بهر بتان هیچ مسلمانی ر
- انجام موجود : سیکرد زبخت خفته در دادر
 سیگفت ز عمر رفته افسوس افسوس

یاد داشت

: یکطرفه و قایمه سهر طغر ای ظاهر شاه، پادشاه اسبق بجل طلا به

نظرسمی رسد.

بعد از ختم سوجو دستالمب از شخصی در سو ردخلص سوانح

آصفی چنین رقم گر دیده است:

خواجه آصفی از وزیرز ادگان هرات است، پدرش خواجه نعمت الله

نام داشته و در دستگاه سلطان ابو سعید گورگانی آخرین پادشاه

سلسله تیموری (۸۶۳ - ۸۷۳ هجری) و زیری با استقلال و استحقاق

بوده، همچنین پدر وی که خواجه علاء الحق باشد در

دربار تیمور (۷۷۰ - ۸۰۷ هجری) کفیل سهماء سلطانی و شرف

خزانه عاشره بوده، دولت شاه سمرقندی که معاصر آصفی است.

در تذکره معروف خود که سال تألیف آن ۹۸۲ هجری است، در رتبه

شاعری اوسی نویسد: این بزرگ زاده در شاعری درجه

وافی دارد.

شماره سلسله : (۷۷۷) بحفظ: ۲۵ بر ۲۶

نام کتاب : دیوان آصفی (آغاز و انجام ناقص)

ناظم : خواجه آصفی هروی

موضوع : ادبیات بزمی منظوم

لسان : دری

کاتب : ناه معلوم

تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً قرن سیزدهم هجری)

- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد مطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۷۳
- نوع کاغذ : هندی سلون
- قطع : ۱۰۳۰ × ۱۰۰ سانتی متر
- جلد : قطعه نازک، رویه تکه بادنجانی
- تزیین : ندارد، تنها کلمات (وله) به سنگرفاست.
- آغاز موجود : قاتل من چشم بیندادم بسمل سرا تا بما ندحسرت.... (قطع شده)
- انجام موجود : شده روز اول، بیکه در منزل ما
- کتابخانه : کز پاده سر شفته ریز دگل ما
- یادداشت : دیوان خواجہ آصفی هر وی در هرات و ایران بچاپ رسیده است .
- شماره مسلسل : (۷۷۸)
- نام کتاب : دیوان آفرین (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : آفرین (شاعر درای هند)
- موضوع : ادبیات منظوم (غزلیات)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم (اول و آخر این نسخه افتاده است کاتب شناخته نمی شود)
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : شکسته نستعلیق
- تعداد مطر : ۱۳

تعداد اوراق :	۱۰۴
نوع کاغذ :	خرقنسای
قطع :	۱۳ × ۲۱ سانتی متر
جلد :	قطعه‌ئی، قاعده و کنارہ ہاچرم مستعمل و بارہ
آغاز موجود :	بہار حسن و نخل خوش ثمر عشق الہی را
انجام موجود :	ز اب نشو نما گلین آبد کونین اعضا یش و حشمت زدہ چون عمر ز جارفنہ و نیا سده
	از چشم سیدہ سست تو آ سوختہ رم را
شمارہ سندیل :	(۷۷۹)
نام کتاب :	دیوان آقا محمد عاشق
ناظم :	آقا محمد عاشق
موضوع :	ادبیات منظوم
لسان :	دری
کاتب :	نامعلوم
تاریخ کتابت :	نامعلوم (غالباً قرن سیزدہم ہجری)
نوع خط :	نستعلیق ریزنزدیک بہ شکست
تعداد دستلر :	۱۰
تعداد اوراق :	۳۲۶
نوع کاغذ :	سمرقندی
قطع :	۱۲۵ × ۱۹۰ سانتی متر
جلد :	قلمدانی لاگمی

- تزیین : جداول همه صفحات بذهب است بایکسر لوحه ذهب.
- آغاز بعد از بسمله : تاجر عشقم بکف با یه سودم و فسا
- انجام : حل کننده ام از علاج حرفم حرف است
بیما رغم عشقم و دردم درد است
- شماره مسلسل : (۷۸۰) : محفوظه : ۱۶۰۷ بر
- نام کتاب : دیوان ابن یمین
- ناظم : ابن یمین شبیر غانی
- موضوع : ادبیات منظوم (اشعار عشقی و عرفانی)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : ۵۲۷۰ هـ
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۵۲
- نوع ناغذ : خو قندی
- قسطع : ۱۲ × ۵۹ سانتی متر
- جلد : بخارائی (وقایه از شیرازه جدا شده)
- تزیین : در آغاز یک سر لوحه سلون معمولی دارد، جداول صفحات رنگ سرخ است
- آغاز بعد از بسمله : ای خداوند قادر یکتا

مبدع کون خالق اشیا

انجام : عفو بسکن جمله تقصیر او

پیش تو باشد همه تندرست و بپیر او

یاد داشت : این یمنی شهر غمانی نامش مولانا که برده و از شعرای

صوفی مشرب بشمار میرفت وی علوم دینی و عرفانی را از

مولینا عزیز الدین سلخی فرا گرفت و پس از مدت زمانی

رخت سفر بپوشید و راه را از آنجا بخدمت مولینا

خرد کاشانی شتافت و تصوف و طریقت را بکمال رسانید

و چنانی بعد به وطن باز گشت، این یمنی اشعار عرفانی

زیادی سرود و آخرالامر در سال ۱۰۰۵ هجری در شیرگان

دیده از جهان پوشید و همانجا مدفون گشت

شماره مسلسل : (۷۸۱) محفوظ: ۱۳۷ پر ۲۳

نام کتاب : دیوان ابن یمن

ناظم : ابن یمن

موضوع : ادبیات منظوم بزمی

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن یازده هجری)

نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست

تعداد اسطر : مختلف (۹ - ۱۰)

تعداد اوراق : ۶۸

- نوع کاغذ : فرنگی
- قطع : $۲۰ \times ۵ / ۳$ سانتی متر
- جلد : قطعاً لاکھی، روپسہ ابرہ سیاہ، قاعدہ و حواشی چرم جگری یادداشت
- : این دیوان تنہا شامل غزلیات است و اشعار آن ثلث مینما یسد، ناظم آن ابن یمن فریو مدی نبوده بلکه ابن یمن شیرغانی است
- آغاز : ای خداوند قادر یکتا - مبدع کون خالق اشیا
- انجام : ایگل لب تمو همچو شرابست فرح بخش
- چہ خوش آن نقطہ جانم دان از این صحبت من
- تمت الکتاب .

- شماره مسلسل : (۷۸۲)
- نام کتاب : دیوان ابن یمن
- نام : ابن یمن
- موضوع : ادبیات منظوم برسی
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : روز چہار شنبہ سال ۱۲۷۹ هجری
- نوع خط : شکستہ نستعلیق
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۵۴
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۲۵×۵ سانتی متر
- جلد : چرم نواری عادی

- یادداشت : این دیوان شامل غزلیات، قطعات و قصاید و مستزاد میباشد
در ختم دیوان هفت مجلس بزمی رابه شعر تمثیل کرده است.
- آغاز بعد از بسمه : ای خداوند قادر یکتا - مبدع فیض خالص اشیا .
انجام آتش فرحی بر افروز - تما می هستی ما را هم چنین سوز
- شمارهٔ مسلسل : (۷۸۳) : محفظ: ۱۰۹ بر ۲۲
- نام کتاب : دیوان ابوسعید
- ناظم : میر سعدالدین ابوسعید او بهی
- موضوع : ادبیات منظوم (اشعار و صنی و عشقی)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم، شاید قرن سیزدهم هجری باشد
- نوع خط : نستعلیق ریز خوش خط
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۲۴۰
- نوع کاغذ : خراسانی
- قطع : ۱۳ × ۳ سانتی متر
- جلد : چرم قهوه‌دو رو به، آستر چرم سرخ
- تزیین : در آغاز سر لوحهٔ زیبا، جلد اول مطلا و صفحهٔ اول و دوم تشعیر طلا و در وسط کتاب بجای نوشته دو مستطیل زمینه مطلا دیده میشود.

یادداشت : ابو سعید ابوبی در وقت زمان شاه بوده و قرار نگارش موقوفه
فکری سلجوقی وی در عصر تیمور شاه درانی از هرات بکابل
آمده است.

آغاز بعد از بسنده : بحمد پاکت سبحان چون نویسم روی کاغذ را

سیه کاری کنم زین نامه ترسم نامه خود را

انجام : یعنی که دو او در ددر هستی تست
خود را بشناس پس کیرا میگوئی . (کی رامیگوئی) .

شماره مسلسل : (۷۸۴) محفوظ : ۶۲ بر ۱۵

نام کتاب : دیوان ابو سعید

ناظم : ابو سعید

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : در بخش تحفة الابصار شهر ذی القعدة (۶۳-۶۴-۶۵)

نوع خط : شکسته نستعلیق

تعداد سطر : ۱۵

تعداد اوراق : ۳۰۶

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۵ × ۱۴ سانتی متر

جلد : چرمی سیاه و سرخ دور دیده، رو به اندکی خراشیده شده است

توژین : دار ایسه لوحه گره بندی کمنه گل مسذهب ملون ، ولی

جای دو لوحه سفید گذاشته شده و جدا ل صفحات مطلا است.

آغاز بعد از بسمله : بعد حمد خالق هر دو جهان - نعت پیغمبر گزیده بر سر سلان

انجام : که جهان است جلوه مولى - هست آدم بصورت معنی

یادداشت : این دیوان شامل سه بخش است

۱ - تحفة الابصار ۲ - قصصیه بنیان المرصوص فی عقیده -

الخصوص ۳ - غزلیات و ترجیع بند.

شماره مسلسل : (۷۸۵) محفوظ: ۱۳۱ بر ۲۲

نام کتاب : دیوان احمد

ناظم : سردار احمد محمد زائی و لد امیر دوست محمد خان امیر

و یو الوی دار السلطنت کابل.

موضوع : ادبیات منظوم و منثور

لسان : دری

کاتب : سیر احمد علی بن میرزا عبدالعلی العلوی

تاریخ کتابت : سه شنبه ۲۷ شعبان ۱۲۸۳ هجری

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۱۱

تعداد اوراق : ۳۵۳

نوع کاغذ : متن فرنگی ملون، حاشیه ابره

قطع : ۱۶ × ۲۲ سانتی متر

جلد : چرم سرخ ضربی دار، رویه مطلا (کار ماشین خانه کابل)

- توثیق : یکتسر لوحه سیناتورى مذهب و ملون احتمالاً کار کابل
- در آغاز تمام صفحات مجدول مطلا و تمام حواشی ابره رنگین زیبا
- آغاز : بازخم فکر تم آمد بجوش - داد به مستان و فاجام هوش.
- انجام : مختصر این نکته را اینجا گذار - بندگی میکن ترا دیگر چه کار
- یاد داشت : بعد از ختم تعریف بهاریه و نشریات بر تمثیل توحید به نشر
- تحریر یافته است و در آخر سهر بیضوی (احمد) بملاحظه می رسد. این دیوان شامل دو بخش می باشد که بخش دوم آن شامل غزلیات و قصاید است.
- شماره مسلسل : (۷۸۶) . حفظ : ۱۱۳ بر ۱۳
- نام کتاب : دیوان احمد (شامل غزلیات) (انجام ناقص)
- ناظم : احمد (شناخته نشد که کدام احمد آیا پسر امیر دوست محمد خان یا کسر دیگر)
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً قرن پازده یاد و ازدهم هجری)
- نوع خط : شکسته نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۰
- تعداد اوراق : ۲۱۲
- نوع کاغذ : کشمیری

- قسطع : ۱۰ × ۲۴ سانتی متر
- جلد : مقواتی ، رویه کپره
- آغاز بعد بسمله : اول کنیم حمد خدا و ناله کبریا - خلاق جن وانس نگارنده سما
- انجام بوجود : نامتوسریسته احما. ز مضمون ایمن است
برخ این پرده دل چند مضمون سیکشی
- یاد داشت : در حاشیه بعضی صفحات این دیوان نیز اشعاری سروده شده
است ناگفته نماند. که این دیوان قرار مقابله بادیوان قبلی
از سردار احمد محمد زائی نمی باشد.

شماره مسلسل : (۷۸۷) محفوظ: ۹۴ بر ۹

نام کتاب : دیوان ارشد بر نابادی

ناظم : سیر زار شاد بر نابادی

موضوع : ادبیات منظوم (عشقی و اجتماعی)

لسان : دری

کاتب : خود ناظم

تاریخ کتابت : شهر جمادی الاول سنه ۱۱۱۰ هجری

(سنه کتابت نظم اشعار بنام ناظم بعد از ختم این نسخه بین داهره گرفته شده است)

نوع خط : شکسته نستعلیق بسیار زیبا ، عناوین بخط نستعلیق

تعداد اسطر : ۱۰

تعداد اوراق : ۲۷۰

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۶ × ۲۳ سانتی متر

آغاز بعد بسمله : لله الحمد که نسیم نوبهار نستیم تا از چمن دل و سر غزار جگر
وزیدن آغاز کرد...

انجام : گر سیفروشی حاجت رند ان روا کند
ایزد گناه بخشد دفعه (دفع) بلا کند

یاد داشت : در پشت ورق اول این نسخه یادداشتی بخط منشی اسمعیل
هراتی و یادداشتی هم بخط استاد خلیلی است که هر دو بر سر
مالکیت این کتاب دعوی داشته اند. از میان ورق اول و
دوم مقطاتی دارد.

بعد از ختم این نسخه سنوات (۱۳۱۰) و (۱۱۰۷) نیز بملاحظه

می رسد، که اشعاری از خلیلی و زین العابدین قاضی و

سخفی بدخشی در آن به نظر می رسد که همه آنها خود را مالکین

کتاب میدانند. در مورد شرح حال ناظم میتوان گفت: میرزا

محمد ارشد بن خواجه علی اکبر بن محمد هاشم بن محمد طاهر

بن جلال الدین ارشد بن سراج الدین علی حجازی هر وی بود

که در سال ۱۰۲۵ هجری در برناباد هرات متولد و تربیه گردید

وی در ادبیات استاد خلیلی قوی بود.

شماره مسلسل : (۷۸۸) محفظ: ۱۲۲ بر ۱۱۰

نام کتاب : دیوان اسیر

ناظم : میرزا جلال اسیر بن میرزا مؤمن شهرستانی (متوفی ۱۰۴۹ هـ)

موضوع : ادبیات (غزلیات و فردهای منتخب)

لسان : دری

- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : شاید او آخر قرن ۱۳ هـ
- نوع خط : نستعلیق خوش خط آمیخته باشکست.
- تعداد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۳۷۷
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۲۱ × ۱۲ سانتی متر
- جاسد : بخارائی زردناپه قرمزی، قاعده و حاشیه چرم سرخ
- آغاز بعد از بسمله : ای گلشن از بهار خیال رستنها (وستنها) ؟
برگ گل طراوت نامت سستنها
- انجام : ابر شدگر دسر اغ ما اسیر - من این دریا و صحرانبستی.
- یاد داشت : در صفحات اول و اخیر مهرهای قدیمی و تاریخی عصر
عبدالرحمن خان و حبیب الله خان موجود است و نیز
بعد از ورق ختم آن یازده بیت دیگر تحریر شاه که
احتمالاً از خود (اسیر) نخواهد بود.

شماره مسلسل: (۷۸۹) حفظ: ۱۳۳ بر ۱۱

- نام کتاب : دیوان اسیر
- ناظم : میرزا جلال (اسیر) بن میرزا امرومن شهرستانی (متوفی ۱۰۳۹)
- موضوع : ادبیات منظوم (عقاید و غزلیات)
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : احتمالاً قرن ۱۱ هـ

- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد اسطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۱۸۲
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۳ × ۲۱٫۵ سانتی متر
- جلد : مقوای رویه خارجی چرم همیشه قهوه‌ئی تاپه دار، پوش
تکه‌تخی کهنه
- آغاز بعد بسمله : ای دانه تسبیح خیالت دل دانا = سر حلقه مسستان رخت دیده بینا
- انجام : دل سوخته گرمی بازار کسی = آینه در خانه دیوار کسی.
- یادداشت : در تمام حواشی صفحات این دیوان نیز اشعار اسیر
بملاحظه می‌رسد
- شماره مسلسل : (۷۹۰) محفظ : ۷۲ بر ۲
- نام کتاب : دیوان اسیر
- ناظم : سبزواری جلال اسیر
- موضوع : ادبیات منظوم
- نسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : ۱۱۰۹ (پنجم شو ال) در بلده کشمیر
- نوع خط : نستعلیق یاغباری
- تعداد اسطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۳۶۹

نوع کاغذ	:	کشمیری
قطع	:	۱۶ × ۸ سانتی متر
جلد	:	چرم سرخ ضربی دار
تزیین	:	یک سر لوحه آسیب دیده دار دو جدا و صفحات مطلاست .
آغاز بعد بسمله	:	ای دانه تسبیح خیالت دل دانا = سر حلقه سستان رخت دیده بینا
انجام	:	دل سوخته گرمی بازار کسی = آیینہ در خانہ دپدار کسی
شماره مسلسل	:	(۷۹۱) محفوظ : ۳۶ بر ۲۳
نام کتاب	:	دیوان الفت
ناظم	:	الفت (میرزا الفت کابلی).
موضوع	:	ادبیات منظم
لسان	:	دری
کاتب	:	شاید خود ناظم
تاریخ کتابت	:	معلوم نیست (شاید قبل از ۱۳۱۷ یا ۱۳۲۶ شمسی)
نوع خط	:	نستعلیق آمیخته باشکست
تعداد سطر	:	۹
تعداد اوراق	:	۸۴ با (۲۸ ورق سفید)
نوع کاغذ	:	هندی
قطع	:	۱۸ × ۱۳ سانتی متر
جلد	:	چرم سیاه

- آغاز بعد بسمله: ای پریشان سر زلف تور نگ خوابها
 کردن جا ترا کمند طره ات اطنا بها
- انجام : نیست مسجد که در و بر نفسائی بخروش
 دین و دنیا یکی جرعه چو عصمت افروش
- یادداشت : این میرزا الفت ظاهر از شعرای دوره امیر عبدالرحمن است
 و شعرش تا اندازه زیادی از سبک هنای می باشد.
- شماره مسلسل : (۷۹۲) محفوظ : ۱۳۱ بر ۱
- نام کتاب : دیواناگری
- مؤلف : نام معلوم
- موضوع : فهمیده نشد.
- اسان : هندی سانسکریت (دیواناگری)
- کاتب : نام معلوم
- تاریخ کتابت : نام معلوم
- نوع خط : دیواناگری
- تعداد اسطر : ۲۳۷
- نوع کاغذ : هندی نازک
- قطع : ۱۳ × ۸٫۵ سانتی متر
- جلد : قطعه فولادی، قاعده کپره فیلی
- تزیین : دارای شش مجلس سیناتوری کار هناء عصر مغولی میباشد
- یادداشت : نام کتاب دانسته نشد، ولی اینقدر پیداست که یکی از رسم الخطهای هنای (شاید دیواناگری) نگارش یافته باشد.

دیواناگری یادیه ناگری یادیه مناگری (یعنی رسم الخط خدايي
 یاشاهی) زبان سانسکریت میباشد که مبدأ آنرا زبان آرامی
 تشکیل میدهد و زبان اخیر الذکر در حدود قرن هفتم قبل از
 میلادبو سینه در یانوردان فنیقی و بابلی به جنوب هندرسیده
 بود (رک : تاریخ خط و نوشته های کهن افغانستان تالیف
 پوهاند عبدالغنی حبیبی کابل . ۱۳۵۰، ص ۸)

شماره مسلسل	:	(۷۹۳)	محفظ : ۱۷۰ بر ۲
نام کتاب	:	دیواناگری	
مؤلف	:	نام معلوم	
موضوع	:	فهمیده نشده	
السان	:	دیواناگری	
کاتب	:	نام معلوم	
تاریخ کتابت	:	نام معلوم	
تعداد اسطر	:	۶	
تعداد اوراق	:	۲۹	
نوع کاغذ	:	ابریشمی	
قطع	:	۱۳۵ × ۹۵ سانتی متر	
جلد	:	رویه تکه فیهوئی	
تزیین	:	صفحات جدول نارنجی رنگ و بعضی سطلا، کلمات و اشارات به شنگرف	
یادداشت	:	نام این کتاب ظاهراً معلوم نشد و اوراق آخر کتاب پاره و شاریده و پراکنده می باشد، لذا تفکیک صفحات آن مشکل است .	

- شماره سلسل : (۷۹۳) : محفوظ: ۹۹ بر ۱
- نام کتاب : دیوان املا (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : اسلامی بلخی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نام معلوم
- تاریخ کتابت : نام معلوم احتمالاً او آخر قرن سیزدهم هجری
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۱۱۷
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۲۳ × ۱۳ سانتی متر
- جلد : قطعه، قاعده زو ایچرم قهوئی
- آغاز موجود : از درد بدست آماه جمعیت خاطر = دشمن شمر دطوف شفا خانه خود را
- انجام موجود : هر لحظه ره جور و جفا بنمائی = محتاج بیک جرعه ییمانه کنی « ؟ »
- یاد داشت : در پشتی این نسخه بنام (اشعار املا بلخی) نوشته شده است و در حاشیه ورق ۱۵۵ سنه (۱۲۹۹) بملاحظه سی رسد که شاید تاریخ کتابت نسخه هذ انباشد.

- شماره سلسل : (۷۹۵) : محفوظ: ۱۱۹ بر ۱۵
- نام کتاب : دیوان املاء (اول و آخر ناقص)
- ناظم : اسلامی بلخی
- موضوع : ادبیات منظوم (اشعار عاشقانه)

- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد اسطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۵۳
- نوع کاغذ : خوقنای
- قطع : ۱۷ × ۱۱ سانتی متر
- جلد : قطعه ابره، قاعده تکه الوان سرخ
- آغاز موجود : عمر یست عشق ناله جان میکنم - آخر کمان بر همه پیکر سرا
- انجام موجود : املا نبود زهدورع مشاعر فان = این تحفه ستایش تذکار دگرم شد.
- شماره مسلسل : (۷۹۶)
- محقق: ۱۰۷ بر ۱
- نام کتاب : دیوان املا (انجام ناقص)
- ناظم : املا بلخی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق آمیخته به شکست
- تعداد اسطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۱۳۶

- نوع کاغذ : خوفندی
 قطع : ۲۱۵ × ۱۳ سانتی متر
 جلد : چگری
 آغاز بعدبسمله : بجز عشق غواص مکن مشین بساحلها
 ز درس عشق شاید حل شود قفل در دلها
 انجام موجود : زاهدان این همه باز هدمنگ رغبت چست = کار صد زهد گریه مستانه ما

شماره مسلسل : (۷۹۷) محفوظ : ۱۳ بر ۱

- نام کتاب : دیوان املا (آغاز و انجام ناقص)
 ناظم : املا بلخی
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کاتب : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
 نوع خط : نستعلیق ریز
 تعداد سطر : ۱۳
 تعداد اوراق : ۹۵
 نوع کاغذ : بخارائی
 قطع : ۱۲ × ۱۹ سانتی متر
 جلد : چرم سرخ ساده
 آغاز موجود : در حیرتم مقیم دین دیر بیدار = آگه نیم که وقت خزان و یها رچیست
 انجام موجود : یار آمد سحری مست بکاشاننه من = رفت بر باد فنا هم شمر ددانه من

یاد داشت : نام مکمل املائی بلخی ملا محمدی املا بن علاو الدین بن عزیز بن شیخ سیف الدین بن هارون خواجه عرب بود که تولدش در سال ۱۱۰۰ یا ۱۱۰۱ در سنکچارک رخداد. وی پس از کسب علم در وطن آبایی خویش روانه بخارا گردیده، در آنجا مسکن گزین شد و راه طریقت اختیار کرد و خانقاهی نیز آباد نمود شعرش پر قدرت مینمود و بیشتر جنبه تصوفی و عرفانی داشت او پس از ۶۱ یا ۶۲ سال عمر بالاخره در سال ۱۱۶۲ هـ در بخارا از جهان رفت.

شماره مسلسل : (۷۹۸) محفظ : ۱۰۵ بر ۱۰

- نام کتاب : دیوان امیر خسرو بلخی (انجام ناقص)
- ناظم : امیر خسرو بلخی ثم الدهلوی
- موضوع : ادبیات منظوم (شامل قصاید، غزلیات، مقطعات، رباعیات و ابیات دیگر)
- لسان : دری
- کاتب : نور الدین الهروی
- تاریخ کتابت : شهر جمادی الثانی ۸۹۳ هـ
- نوع خط : نستعلیق ریز خوش خط
- تعداد اسطر : ۱۳ و ۱۴
- تعداد اوراق : ۳۶۹
- نوع کاغذ : خانبالسغ
- قطع : ۲۵ × ۱۴ سانتی متر

جلد : چرمی پالکدار ضربی طلا کوب سوخته باخراشیدگی ها
 تزئین : دو صفحه اول کتاب سینتاتور مذهب و ملون و مرصع، تمام
 عناوین مطال (کار هرات).
 آغاز : حمد و انتم بر زبان الله رب العالمین - آنکه جان بخشیدد قرآن هدی للمتقین
 انجام : هر که علیکم به نگوید تمام - به که سلامش نکنیم و السلام.
 یاد داشت : درین نسخه مهر کتابخانه ممتاز و مهر یکه در جای دستخط
 موجود غیر خوانامی باشد ، بعد از ختم نسخه شش ورق
 رباعیات بخط همان کاتب متن بملاحظه میرسد که به احتمال
 قوی ادامه رباعیات امیر خسرو خواهد بود که بی ترتیب صحافت
 شده است.

شماره مسلسل : (۷۹۹) محفوظ : ۱۳۷ بر ۱۳

نام کتاب : دیوان امیر علی شیر نوائی (آغاز و انجام ناقص)
 ناظم : امیر علی شیر نوائی
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : ترکی
 کاتب : نامعلوم
 تاریخ کتابت : شاید قرن دو از ده هجری
 نوع خط : نستعلیق ریز
 تعداد سطر : ۱۲
 تعداد اوراق : ۱۳۷
 نوع کاغذ : سمرقندی

- قطع : ۱۳ × ۲۱ سانتی متر
- جلد : مقوایی، رویه پلاستیکی برنگ جگری
- تزیین : سرالوحه ندارد، تنها جدول اطراف صفحات مظلایم باشد.
- آغاز موجود : یخوک کینتم مکتب اطفالی خروشی - غمندی خلق ارا فریاد و یارب
- انجام موجود : لویل نواهی که طلب پر لته ماهیه پلماس مقصود
- لبک تا بقانده اداعی بارایدی ؟
- یاد داشت : ثلث ورق آخر کتاب بکلی از بین رفته و بجای آن کاغذ سفید گذاشته شده
- شماره مسلسل : (۸۰۰)
- محفظ : ۱۲۶ بر ۱۰
- نام کتاب : دیوان امین یا امینی (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : امین
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : ظاهراً خود گوینده، ولی بخط اشخاص دیگر نیز اشعاری ثبت شده که آنرا بصورت جنگ در آورده است.
- تاریخ کتابت : در حدود ۱۳۱۲ شمسی (تاریخ مرگ نادر خان نیز در آن یاد داشت شده است)
- نوع خط : نستعلیق مایل به شکسته
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۱۰۰
- نوع کاغذ : فرنگی قدیم خطدار

قطعه : ۲۰ × ۱۳ سانتی متر
 جلد : قطعه کهنه، قاعده چرم قهوه‌ای
 آغاز موجود : بهر محفل که ذکر منار جام است - در آن مجلس غم کلفت حرام است
 انجام موجود : چون او راق اخیر این نسخه پر آکنده است لذا انجام آن تعیین و
 تحریر شده نتوانست.

یاد داشت : تمام او راق از شیرازه جدا شده است، بعضی قسمت‌ها هم به
 خطی نوشته شده است که از فرط بدخطی و غلطی‌های اسلانی
 بر آن نامی نمی‌توان گذاشت. ناگفته نماند که امین شاعر یست
 که گاهی امین و گاه امینی تخلص کرده است و ظاهر آن معاصر
 بوده، و در حدود سزارشرف و خلم و نواحی آن می‌زیست
 (اشعارش ست است، در پستی این دیوان مخمسات
 وی با اشعار شعری معروف) نوشته شده است.

شماره مسلسل : (۸۰۱) محفوظ : ۱۰۶ بر ۹

نام کتاب : دیوان انوری (انجام ناقص)
 ناظم : اوحدالدین محمد انوری ایبوردی
 موضوع : ادبیات منظوم (مدح و تغزل و دیگر انواع اشعار ادبی)
 لسان : دری
 کاتب : نامعلوم
 تاریخ کتابت : احتمالاً قرن یازدهم هجری
 نوع خط : نستعلیق ریز خوش خط
 تعداد سطر : ۱۳

- تعداد اوراق : ۳۳۵
 نوع کاغذ : سمرقندی
 قطع : ۱۵ × ۲۱ سانتی متر
 جلد : سلمانی (برجسته) رویه تکه سیاه
 آغاز بعد بسمله : تا ملک جهان را مدار مدار باشد فرماند آن شهر یار باشد
 انجام موجود : کوحیدر هاشمی کوحاتمی «طائی»
 تمام مرتب، مرتب می دارند
 یاد داشت : در ورق دوم که کاغذ و خط آن جدید است بخرطسرخ در بالای اشعار نوشته شده است (صحافی شد این کتاب سنه ۱۳۵ در تگاو و خلف) معلوم نشد که مقصود از ۱۳۵ کدام سال است
 ۱۱۳۵ یا ۱۳۰۵ یا ۱۳۷۱؟

شماره مسلسل : (۸۰۲) وحفظ : ۱۲۵ بر ۲۳

- نام کتاب : دیوان انوری (آغاز و انجام ناقص)
 ناظم : انوری ابیوردی
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کاتب : نامعلوم
 تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن چهاردهم هجری)
 نوع خط : نستعلیق ریز
 تعداد سطر : ۱۷

- تعداد اوراق : ۲۳۰
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۱۳ × ۱۲ سانتی متر
- جلد : چرم نسواری ضربی دار
- تسزئین : ندارد، جداول صفحات سرخ و آبی میباشد.
- آغاز ورق اول موجود : در انتظار تو چشم عوام گشت بینا
- در فراق تو روز خواص گشته (گشت) سیاه
- انجام ورق ۲۳۰ : نو ک کلم تر ایانی - خاک ک قدم تر ادمادم.
- یادداشت : این نسخه بدون ترتیب دوخته شده و اوراق اکثر آاز
کو ک جدا شده، به ورق اول الف مهر هر می کتابخانه
اسیر عبدالرحمن خان بنظر میرسد، همچنان در بعضی
اوراق مهر های مخمس و مسدس نیز بملاحظه میرسد.
- شماره مسلسل : (۸۰۳)
- محفظ : ۵۸ بر ۱۳
- نام کتاب : دیوان انوری (آغاز و انجام نافعص)
- ناظم : انوری ایوردی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : میتوان حدس زد که قسمت اصلی آن در قرن دهم هجری و بقیه
در قرن های بعدی نوشته شده است.
- تعداد سطر : ۱۷

- تعداد اوراق : ۳۴۹
- نوع کاغذ : خانباغ نازک
- قطع : ۲۳۵ × ۱۴۵ سانتی متر
- جلد : چرم سرخ (ضربی دار)
- تزیین : ندارد، تنها صفحات سجده است و عنوان و قسمت اصل نسخه به شنکر ف می باشد.
- آغاز موجود : در حسن و صف ناهید چنگک مطرب
- بر چرخ حسن آن رخ خورشید پر خ کو کب
- انجام موجود : شادباش ای به، عجز اب کرم - سریمی از هزار عیسی بیش.
- یادداشت : درین نسخه از ورق اول تا ورق ۸ و از ورق ۶۴ تا ۷۴ و از ورق ۳۸ تا ۲۷۶ به خطه و کاغذ دیگری نوشته شده است، هر چند که در تعیین وزن اشعار غلط کرده اند، ضمناً همین قسمت حواشی هم دارد که ما خود از شرح دیوان انوری یا کتاب مؤید انفضال است.
- شماره مسلسل : (۸۰۳)
- محفظ : ۱۶ بر ۱۳
- نام کتاب : دیوان انوری
- ناظم : انوری ابیوردی
- موضوع : ادبیات منظوم (قصاید مدحیه و غزلیات عشقی و قطعات طنزیه آمیز و غیره)
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست

- تاریخ کتابت : ممکن قرن دهم یا یازدهم هجری باشد
- نوع خط : نستعلیق و یزخوش خط
- تعداد اسطر : ۱۷
- تعداد اوراق : ۱۰۳
- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۲۷ × ۱۷ سانتی متر
- جلد : قطعه مقواتی، رویه ابره، قاعده و زوایاچرم سرخ
- تزیین : ندارد
- آغاز : گردل و دست بحر و کان باشد دل و دست خدایگان باشد
- انجام : هر اگر چه که تشریف خواص فرمودی
هنوز موجب فریاد برقرار از خود داست
- یادداشت : در حواشی این نسخه اشعار انوری نیز بملاحظه می رسد.
- شماره سلسل : (۸۰۵)
- محفظ : ۲۲ بر ۱۳
- نام کتاب : دیوان انوری (آغاز و انجام ناقص) .
- ناظم : انوری ابیوردی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : شاید قرن نهم هجری
- نوع خط : نستعلیق ریز خوب

- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد او راق : ۲۸۳
- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۲۳ × ۱۳ سانتی متر
- جلد : چرم سیاه
- آغاز موجود : من نگویم که جز خدای کسی = حال گردان و غیب دان باشد
- انجام موجود : سر اکوئی ز پیوندم چه داری = چه دارم جز غم هجران ندارم
- یادداشت : قبل از آغاز یک ورق اشعار بخط کاتب غیر از متن بملاحظه می رسد که نام شاعر آن ذکر نشده است.

شماره سلسل : (۸۰۶) : محفظ: ۱۱۹۱

- نام کتاب : دیوان انوری
- مؤلف : انوری ایوردی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : شاید او اخر قرن یازدهم یا اوایل قرن دوازدهم هجری)
- در ورق آخر به خط دیگری تاریخ ۱۱۴۹ هجری نوشته شده که البته تاریخ کتابت نیست. و یا کتابت نسخه قبل از آن صورت گرفته باشد)
- نوع خط : نستعلیق ریز

- تعداد اسطر : ۱۸
- تعداد اوراق : ۲۸۳
- نوع کاغذ : خو قندی
- جلد : قطعه، رویه کاغذ ابره، قاعده و زوایا کپره نسورای
- انجام : گل گفت از برای کی در می نگریم
- از روی بقا بر ابر یکد یگریم
- یادداشت : بعد از ختم کتاب ابیات دیگر بخط شکست نستعلیق که در ۱۵ جمادی الاول سال ۱۱۲۹ تحریر یافته نیز بچشم میخورد.
- شماره مسلسل : (۸۰۷)
- نام کتاب : دیوان انوری
- ناظم : انوری ایبوردی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : دو ازده محر ۱۰۹۱ ه. ق (در عهد اورنگ زیب)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد اسطر : ۱۷
- تعداد اوراق : ۱۹۱
- نوع کاغذ : سمرقندی نازک
- قطع : ۱۳ × ۲۲ سانتی متر
- بند : چرم سرخ ضربی دار، قاعده تکه نصواری رنگ

آغاز بعد بسمله : مقدری بآلت بقدرت مطلق = کند بشکل بخاری چو گنبد ارزق
 انجام : در سهراق (محرّاق) دل که ز اقبال تو در دحسدست
 دار وی باز پسین باد بر و...

شماره مسلسل : (۸۰۸) : محفظ : ۱۱۷ بر ۱۱
 نام کتاب : دیوان انوری
 ناظم : انوری ایوردی
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کاتب : معلوم نیست
 تاریخ کتابت : بیست و ششم شهر رجب المرجب ۱۰۲۹ هجری .
 نوع خط : نستعلیق خوش ریز (غباری)
 تعداد سطر : ۱۸
 تعداد اوراق : ۳۱۶
 نوع کاغذ : هندی
 قطع : ۲۲ × ۱۱ سانتی متر
 جلد : چرم سیاه
 آغاز بعد از بسمله : ای قاعده تازه زدست تو کرم را
 وی سرتبه نوز بنان تو قلم را
 انجام موجود : دل با همه بیرحمی و بیدادگری
 آید بر من نشیند و رازگری

شماره مسلسل : (۸۰۹) : محفظ : ۱۸ بر ۱۵

نام کتاب	:	دیوان انوری (آغاز انجام ناقص)
ناظم	:	ادیبال منظوم
لسان	:	دری
کاتب	:	معلوم نیست .
تاریخ کتابت	:	نامعلوم ، شاید قرن دهم هجری باشد .
نوع خط	:	نستعلیق خوش ریز
تعداد سطر	:	۱۵
تعداد اوراق	:	۳۱۶
نوع کاغذ	:	سمرقندی
قطع	:	۱۶ × ۲۳ سانتی متر
جلد	:	قطعه مقوایی ، قاعده تکه ماشی
تزیین	:	صفحات مجدول مطلاو عناوین به شنگرف
آغاز موجود	:	همچون پر زلف خود شکستی
آن عهد که بارهی بر بستی		

انجام موجود : این سخن را عزیز دار بگوش
 چرخ با من درین سخن بود دست .

شماره سلسل : (۸۱۰) : محفظ : ۱۵ بر ۲

نام کتاب	:	دیوان اهلی (آغاز و انجام ناقص)
مؤلف (ناظم)	:	اهلی شیرازی
موضوع	:	ادیات منظوم
لسان	:	دری

- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن دهم یا یازدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق خوش ریز
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۷۷
- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۱۶ × ۱۲ سانتی متر
- جلد : قطعه بادنجانی، قاعده کپره ای.
- آغاز موجود : گشته اهلی بیخود از شوق لب سیگون او
- رفته از حال خود دست و سر و خراب افتاده است
- انجام موجود : هرگاه که ساز عیش بنیاد کنید
- باید که دل غمزده شاد کنید

- شماره مسلسل : (۸۱۱)
- محفظ : ۱۳ بر ۶۹
- نام کتاب : دیوان اهلی (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : اهلی شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم (اشعار عاشقانه)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : ظاهر آقرن یازدهم هجری
- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد سطر : مخیلف

- تعداد اوراق : ۱۳۱
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۲۳ × ۹۴ سانتی متر
- جلد : چرم سرخ ضربی دار
- تزیین : جدول صفحات مطلا و برخی مهرهای کتابخانه ممتاز نیز
به نظری خورد.
- آغاز موجود : مژده گل چه سیده‌ی عاشق مستمند را
داغ دلست هر گلی مرغ امیر بند را
- انجام موجود : قرآن که درو گنج الهیست درون
از چار کتاب حق بقدر تست فزون
- یادداشت : در حواشی صفحات این نسخه اشعار دیگر اهلی نیز بملاحظه
می‌رسد
- شماره مسلسل : (۸۱۲)
- نام کتاب : دیوان بابا فغانی شیرازی
- ناظم : بابا فغانی شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : احتمالاً در او اسطر قرن ۱۱ هجری
- نوع خط : نستعلیق ریز خوش
- تعداد اسطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۱۶۹

- نوع کاغذ : ہندی
- قطع : ۱۶ × ۹ سانتی متر
- جلد : مقوایی مستطیل شکل، رو و بچہ سر م سرخ تاپہ دار
- تزیین : دارای یکسر لوحہ مذہب و صفحہ اول و دوم تشعیر طلا، صفحات مجدد و لسطلاست و بہ سہر کتابخانہ سر دار نصر الہ خان سمہو راست.
- آغاز : باز از سمن و گل چمن آراستہ جان را
- انجام : پر و اندہ صفت شہادر بزم دل افروزم
- از ہر طرفی شمعی بینم و می سوزم
- شمارہ مسلسل : (۸۱۳)
- محفظ : ۱۶ بر ۱۷
- نام کتب : دیوان باقی (انجام ناقص)
- ناظم : میا عبد الباقی مجددی
- موضوع : ادبیات منظوم (اشعار تصوفی)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : معلوم نیست
- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۱۲۳

- نوع کاغذ : محوقندی
- قطع : ۲۳۳۰ × ۱۴۰۰ سانتی متر
- جلد : قطعه، رویه کاغذ اخباری.
- آغاز بعد بسمله : الهی آب تأثیری بده تیغ زبانم را
- معانی بخش طبع نکته دانان کن زبانم را
- انجام موجود : لاسکان یار از مکان مستغنی است
- بی نشانست از نشان مستغنی است
- شماره سلسل : (۸۱۴)
- محفظ : ۱۱۷ بر ۱۰
- نام کتاب : دیوان بدر چاچی (آغاز ناقص)
- ناظم : بدر چاچی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : محمد امین بیگ
- تاریخ کتابت : بیستم ذیقعدہ ۱۱۳۷ هـ.
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : مختلف.
- تعداد اوراق : ۷۳
- نوع کاغذ : رنگه فرنگی
- قطع : ۲۳ × ۱۰ سانتی متر
- جلد : چرم معمولی نواری
- تزیین : ندارد، تنها جدول های صفحات برنگ مسخ است

آغاز موجود : حاجیان پیوسته در بحر ابزان رو آورند
تبرکستنی را که طفل هندی ویش اندر بر است

انجام موجود : ثبت کرد از آن مباحث سه نام صرا
صدا ردیوان قضا بر سر مشهور دوام

شماره مسلسل : (۸۱۵) : محفوظ: ۸۱ بر ۲۸

نام کتاب : دیوان بیتاب
ناظم : صوفی عبدالحق بیتاب (شاعر معاصر و معروف کابل)

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : خود ناظم

تاریخ کتابت : ۱۳۲۱ هجری شمسی

نوع خط : نستعلیق ثنوی

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۹۷

نوع کاغذ : فرنگی

قطع : ۱۲×۲۱ سانتی متر

جلد : قطعه، پویش، مخمل سبز

تزیین : ندارد

آغاز بعد بسمله : باتماشای چمن نبود سرو سودا سرا

بی گل رویت نگر دد غنچه دل و امرا

انجام : تقدیم کتابخانه شاه نمود ، شاید که کند قبول
اعلیحضرت....

شماره مسلسل : (۸۱۶) : محفوظ: ۱۱۱ بو ۳

نام کتاب : دیوان بیدل

ناظم : میرزا عبدالقادر بیدل

موضوع : ادبیات منظوم (شاید اشعار عشقی، اخلاقی و عرفانی)

لسان : دری

کاتب : ملاحسین بن ملاحکیم

تاریخ کتابت : ۱۲۷۲ هـ.

نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۵۷۷

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۵ × ۲۸ سانتی متر

جلد : چرم سیاه تا پهلوی دار سوخته

آغاز : به اوج کبریا کز پهلوی عجز است راه آنجا

این سرده تکلف از کیف و کم برون آ

انجام : با این کسوت که باطلش سیاسی

گرغیر حق از جیب برآری مردی

یاد داشت : در ورق پشتی داخلی این نسخه (کتاب دوم بیدل ضبطه شده است و در ورق بعد آن چند بیت از سید شیر محمد علوی (بتاریخ شهر محرم الحرام ۱۳۲۳ هـ) تحریر گردیده است .

شماره مسلسل : (۸۱۷) : محفوظ: ۲۰ بر ۹۶

نام کتاب : دیوان بیدل

ناظم : میرزا عبدالقادر بیدل

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : محمد صابر بن غشور محمد

تاریخ کتابت : شعبان ۱۲۵۳ هـ

نوع خط : شکسته نستعلیق، در بعضی جاهایی نقطه

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۲۲۲

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۳ × ۲۱٫۵ سانتی متر

جلد : بخارایی

آغاز بعد بسمله : باوج کبریا کز پهلوی عجز است راه آنجا

سر سوی گزین جاختم شوی بشکن کلاه آنجا

انجام : این فرقه که باوجود اسباب عجز و غرور سازند بعجز

یعنی که چون مایخاک یکسان باشند..... رانند.

یاد داشت : کاتب از ولای خوارزم از موفقیه را بیان کرده و کتاب
هزار و پانصد و بیست و هفت شعر از میر معراج خان و امیر معین خان نوشته
شاه، بعد از آنکه در ~~کتاب~~ ~~مجموعه~~ ~~شعر~~ به ملاحظه می رسد. به
خصوص در صفحه ~~...~~ ~~...~~ از احسان شاه در شان سلطان
محمود دجرجری یافته است.

منظوم: ۱۳۵ بر ۸

شماره مسلسل : (۸۱۸)

نام کتاب : دیوان بیدل (غزلیات)

ناظم : میرزا عبدالقادر بیدل

موضوع : ادبیات، منظوم

لسان : دری

کاتب : میرزا محمد حسن

تاریخ کتابت : سه شنبه ۱۲۹۳ هـ ق

نوع خط : نستعلیق و نستعلیق

تعداد اوراق : بدون اوراق اضافی (۱۷۹)

نوع کاغذ : خرقه سنبلدی

سطح : ...

جلد : مقوای

تزیین : دارای دو

کتاب بود ده، متبوعه ...

آغاز بعد بسمله : به اوج کبریا کنز پهر ...

سر سوی گز اینجا خم شوی بشکن کلاه آجگار

انجام : گر نسبت رعایت تحقیق است :

خود را بکسی چنانکه هستی منمای

یاد داشت : هشت ورق او راق اضافی به سر و آخر کتاب است که از طرف

شعر ای سخته یاد داشته صورت گرفته و نمونه کلام هر یک

شان بملاحظه می رسد.

شماره سلسل : (۸۱۹) : محفظ : ۱۱۲ بر ۲۳

نام کتاب : دیوان بیدل (آغاز ناقص)

ناظم : میرزا عبدالقادر بیدل

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نعمت الله حضاری

تاریخ کتابت : یوم پنجشنبه ۱۲۵۴ هـ

نوع خط : شکست نستعلیق

تعداد سطر : ۱۳

تعداد او راق : ۲۳۶

نوع کاغذ : خنوقندی

قطع : ۲۷ × ۱۵۰ سانتی متر

جلد : بخارایی لاکمی

آغاز موجود : ندارد

خبرت احوال دنیا فرصت اندیشی : گرت چشمی است سزگان گشودن سر مگشا

انجام : از شوق سراغ بسمالش دست به دست

چون سایهٔ دود سیاهی چشم غزال .

شمارهٔ مسلسل : (۸۲۰) : محفظ : ۲۰ بر ۲۵

نام کتاب : دیوان بیدل

ناظم : عبدالقادر بیدل

موضوع : ادبیات منظوم (شامل عزلیات و رباعیات عشقی و اخلاقی
و عرفانی) .

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : ۱۲۷۷ هجری

نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۲۳۳

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۲۵ × ۱۳ سانتی متر

جلد : چرم قهوه کهنه و قسماً پاره و شاریده ، قاعده چرم سیاه

آغاز : باوج کبر یا کز پهلوی عجز است راه آنجا

موسوی گر اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا

انجام : خلیق آینه است، نور احمد در باب

حق فهم اگر علی میخو اهی .

کتاب : معلوم نیست
 تاریخ کتابت : دو شنبه شهر ربیع الاول سنه ۱۲۵۴ هجری قمری
 نوع خط : نستعلیق آمیخته به شکست
 تعداد اسطر : ۱۳
 تعداد اوراق : ۱۸۴
 نوع کما غنڈ : همنمدی
 قد طبع : ۱۱ ر ۵ × ۲۰ سانتی متر
 جامه : مقوای آبی رنگ، قاعده و زوایا چرم سیاه
 آغاز بعاد بسمله : باوج کبر یا کز پهلوی عجز است راه آنجا
 سر موی گرا اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا
 انجام : ای رنگ ظهور هر چه شر مت نایا.

خود را دیدن باز باین رسوائی

یاد داشت : غزل آغاز نسخه بخط نو نویس نقل شده است.
 شماره مسلسل : (۸۲۴)
 نام کتاب : دیوان بیادل
 ناظم : عهد القادر بیادل
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 تاریخ کتابت : پنجشنبه ۱۳ جمادی الثانی ۱۲۴۲ ه
 نوع خط : شکسته نستعلیق
 تعداد اسطر : ۱۳

- تعداد اوراق : ۳۰
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطر : ۱۲ × ۲۰ سانتی متر
- جاسد : ضربی دار از نوع بخارائی مستعمل و آسیب دیده سرخ، قاعده چرم قهوه ئی رنگ رفته
- تزیین : در اطراف نوشته های صفحه جدول مطلق و سلون دار در سر آغاز نسخه به جای سر لوحه چند سهر بز رنگ به نظر میخورد.
- آغاز بعد بسمله : به اوج کبر یا کز پهلوی عجز است راه آنجا
سر سوی گر اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا
- انجام : و رسهو و خطائی شده باشد و اجمع
رب اغفر لی انک انت الوهاب...
- یادداشت : سهر یکه شکل بیضوی دار در سطح آن چنین است : چون غلام شیخ عبد القادر در میان خر قه پوشان نادر (سهر دیگری که دشمن و کویچتر است به نام شیر محمد است و تاریخ ۱۳۱۲ دارد. سهر های دیگر هم است که خوانده نمی شود. در پشتی و اوراق اضافی نسخه هم یادداشت هایی به امضای سید شیر محمد علوی است که تاریخ ۱۳۱۰ تا ۱۳۱۷-۱۳۲۱ هـ را دارد، بکثرت شعر و فقا آنی که به زبان گنگی سروده شده هم به خط خوش در یکی از این اوراق نقل شده است، که این نسخه در فهرست مرقوم فکری بشماره (۳۲۰) معرفی شده است.

- شماره مسلسل : (۸۲۰) : محفوظ : ۱۱۸ بر ۱۳
- نام کتاب : دیوان بیادل (منتخبی از ..)
- ناظم : میرزا عبدالقادر بیادل
- موضوع : ادبیات منظوم
- استان : دری
- کاتب یا گردآورنده : قاری محمد اسمعیل بن قاضی شمس الدین بن قاضی میرزا - سلطان (سر یابی)
- تاریخ کتابت : آخر جمادی الثانی ۱۳۱۷ هـ
- نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست
- تعداد اسطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۲۹۳
- نوع کاغذ : خوقنداری
- قطوع : ۱۲ × ۲۰ ر. ۵ سانتی متر
- جلد : بخارائی
- تزیین : صفحه اول دارای یک سر لوحهٔ مذهب و سلون و جدا اول صفحات مطلا است
- آغاز بعد بسمله : باوج کبریا کز پهلوی عجز است راه آنجا
- انجام : سرسوی گراینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا
- یادداشت : حرف نانش اگر کنی تکرار = گل کند لاله الا الله ..
- : این نسخه به اساس ختمیه انتخاب و گلچین اشعار بیدل میباشد.

- نام کتاب : دیوان بیدل (آغاز ناقص)
- ناظمم : میرزا عبدالقادر بیدل
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : ملا نظام الدین
- تاریخ کتابت : نهم شوال ۱۳۰۳ ه. ق.
- نوع خط : شکست
- تعداد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۱۷۳
- نوع کاغذ : خوب قندی
- قطع : ۱۳ × ۵ سانتی متر
- جلد : قطعه پی، رویه تکه نصواری.
- آغاز موجود : هتم است اگر هویت کشا که بکشت سر و چمن و را
بتوز غنچه کم نام، بیاد در دل بچمن کشاد و را
- انجام : گراز واجب ممکن علما باخبر ناه
در ویش نیست فضول الله الله
- یادداشت : در ورق قبل از آغاز اشعاری بقلم پینسل نیز تحریر شده است
که غالباً از بیاد نخوانها بود بعضی ورقها از دوخت
جدا شده است.

شماره مسلسل : (۸۲۷)

محفظ : ۳۳ بر ۲۲

نام کتاب : دیوان بیدل

ناظم : میرزا عبد القادر بیدل

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : رحمان لطیف کیشی و غلام آقا جان ابو الحسن

تاریخ کتابت : ۱۲۳۶ و ۱۲۳۷ و ۱۲۹۲ هـ -

نوع خط : نستعلیق خوشخط

تعداد اسطر : مختلف

تعداد اوراق : ۷۳۷

نوع کاغذ : خوب نمایی

قطر : ۲۴ × ۳۶ سانتی متری

جدا : قطعه لاکه مشکین رویه رسم مناظر تعمیرها

تعداد : در صفحه آخر یکشمسیه مذهب با ترنج های میناتور مذهب

و ملون و درز و ایا و حواشی ربع ترنج و در وسط حاشیه

نیمه ترنج، همچنان در لوحه میناتور مذهب و ملون اعلی و

به حاشیه های تمام صفحات در وسط حاشیه هر صفحه نیم ترنج و

در زوایا ربع ترنج میناتورهای مذهب و ملون، بدسر هر

قسمت و غزل و رباعی یک لوحه میناتور مذهب و ملون،

بعضی عنوانین به شکر فزینینه طلا اندازی شاه، و جد اول

تمام مذهب، در ختم کتاب یکشمسیه در وسط، دوره هایش

با شرح ها وجد و لهاى مذهب با توازن خاص
مبنا توری شده است.

آغاز بعد از مقدمه و سمله : بنام آن حمد یگانه و یکتا

که کرد کون و مکان را بحرف کن پیدا

انجام : به خویش آمدن جز تصنع کجا ست

در بجایا هر که گوید خطا ست

یاد داشت : درین شمسیه عبارت ذیل به شکر فیه سر زمینه طلا

اندازنوشته شده است: (الحمد لله والمنة که به اتمام رسید

و به اختتام انجامید نسخه کتاب غزلیات حضرت انسان

کامل میرزا عبدالقادر بیدل علیه الرحمه . راقمه عبدال-

للطیف انکیشی در ولایت کیش دلکش به تاریخ ۱۲۳۶ هـ

حسب الفرمایش تختمش بیک و در تاریخ ۱۲۸۸ در

بلاۀ کابل در عهد سلطنت امیر شیر علی خان صاحب

و سردار محمد عزیز خان خلف الصدیق سردار نامدار

گردون و قار سردار شمس الدین خان غازی بار کزائی

محمد زائی قوم افغان به مبلغ یک هزار و پنجاه و پیه

پخته کبابی هدیه کتاب و مذهب آن را به مدت ۳ سال به

تاریخ شهر جمادی الثانی ۱۲۹۲ با تمام رساند عمل

محمد علی نقاش این نسخه کلیات بیدل (که در پشتی کتاب

تاریخ کتابت : ۱۳۵۲ هـ (این تاریخ در پایان غزلیات ذکر شده)

نوع خط : شکسته نستعلیق

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۲۲۴

نوع کاغذ : خوقندی

قطوع : ۲۶ × ۱۵۰ سانتی متر

جلد : بخارائی (سدرس و شکسته)

آغاز وجود : عیسی ترکه خانمان از مردم آزاده میر من

کسی نداده جز صافه اله شکست شیشه را

انجام وجود : آخر دم یاسی بی تکلم گشتن

شده محو تا آخر دنقدم گشتن

یاد داشت : این نسخه شامل غزلیات و رباعیات بیدل است که اولی از آغاز

کمی بود دارد و دومی از آخر ناقص است.

۱ - غزلیات از ورق اول الف تا ۲۱۱ - ب

۲ - رباعیات از ورق ۲۱۲ الف تا ۲۲۲ - ب

شماره مسلسل : (۸۳۲)

محفظ : ۳۶ بو ۲

نام کتاب : دیوان بیدل

ناظم : میرزا عبدالقادر بیدل

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (قصد آن نحو شده) به احتمال قوی قرن چهارم دهم
هجری خواهد بود
- نوع خط : شکسته
- تعداد اسطر : ۱۷
- تعداد اوراق : ۲۵۰
- نوع کاغذ : خوقنمدی
- قطع : ۱۹۹۵ × ۱۶۵ سانتی متر
- جلد : بخارائی، چرم سبز تاپه دار، دوره وزیر چرم قهوه‌ئی
- تزیین : جداول صفحات سطلاست
- آغاز بعد بسمله : باوج کبریا کنز بهلوی عجز است راه آنجا
- انجام : سر سوئی گر اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا
حرف نامش اگر کنی تکرار
... کند لاله الا الله ..
- یاد داشت : در حاشیه نیز نوشته هایی دارد.
- شماره مسلسل : (۸۳۳)
- نام کتاب : دیوان بیدل
- مؤلف : سیرز عبدالقادر بیدل
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست

محفظ : ۱۱۰ بر ۱۳

تاریخ کتابت : معلوم نیست (بمورق ۵۷۵ پنجشنبه شهر صفر ۱۲۳۶ هـ)

ضبط شده، ولی بمورق ۶۶۲ جلد دیگر (که نکات بیدل است)

تاریخ ۱۲۳۳ هـ میباشد مگر در ختم کتاب نیز ۱۲۳۶ هـ

(بملاحظه سیر سد)

نوع خط : شکسته بخارائی رقم

تعداد سطر : اغلباً (۱۷)

تعداد اوراق : ۶۶۴

نوع کاغذ : خوب قندی

قطع : ۲۴ × ۱۱ سانتی متر

جلد : بخارائی تاپه دار، حواشی با کاغذ سفید وصله شده است

تزیین : ورق ۵۳۲ و ۵۳۳ جدول معمولی دارد و از ورق اول

الی ۳۰۲ و از ورق ۵۴۲ الی ۵۵۵ - اشعار در حاشیه

نوشته شده.

آغاز بعد بسمله : به اوج کبریا کن بهلوی عجز است راه آنجا

سر سوی گر اینجا خم شوی بشکن کلاه آنجا

انجام : من باشم و من باشم من باشم و من باشم با ششم ۵۰۰۰

یاد داشت : در حواشی کتاب شکل های بی ربطه و ناهوش گل و تراش

شده به چشم میخورد. در حقیقت این دیوان کلیات

بیدل است، زیرا در حواشی صفحات آن برخی از مشنویات وی

تحریر یافته است، تنها از ورق ۲۳۶ الی ورق ۲۵۱

مثنوی (رزداری بدر منیر لاهوری) نیز درج است.

در حواشی نسخهٔ هذا این مثنویها و قصاید بیدل آمده است:

۱ - مثنوی طلسم حیرت بیدل (از ورق اول الی ورق ۱۱۸)

۲ - مثنوی محیط اعظم بیدل (از ورق ۱۱۸ الی ۱۹۶)

۳ - مثنوی طور معرفت بیدل (سیر) (از ورق ۱۹۶ الی ۲۳۵)

۴ - مثنوی رمز داری سنیر لاهوری (از ورق ۲۳۶ الی ۲۵۱)

۵ - مثنوی مرآت الله بیدل (از ورق ۲۵۱ الی ۳۰۱)

۶ - بعضی از قصاید بیدل (از ورق ۵۳۲ الی ۵۵۵)

۷ - برخی از قصاید بیدل (شاید قصاید فیوض) (از

ورق ۵۷۱ الی ۵۹۲)

محقق: ۱۵۲ بر ۲

شمارهٔ مسلسل : (۸۳۳)

نام کتاب : دیوان بیدل

ناظم : سیر ز عبدالقادر بیدل

موضوع : ادبیات منظوم

نفسان : دری

کاتب : سیر ز احمد کبیر بن دولت محمد

تاریخ کتابت : ۱۳۵۲ هـ

نوع خط : شکست بخارائی

تعداد سطر : ۱۱

تعداد اوراق : ۲۳۸

تزیین : در آغاز يك سر لوحه زيبا مرصع مذهب و جدول صفحات به حل طلا، غالباً كار هرات .

آغاز بعد بسمله : باوج كبريا كز پهلوی عجز سمت راه آنجا

سرسوی گرایم جاخیم شوی بشکن کلاه آنجا

انجام : دل تا میدهد آن بودم دسبدم

در و تیر های تویر روی هم

یادداشت : در این نسخه مهر های از کتابخانه سر دار نصیر الله خان و

امیر حبیب الله خان بملاحظه میرسد و در ختم کتاب قبل از نام

کاتب این نوشته بنظر میرسد : (از کتابخانه عالیجاه سر دار

غلام محمد خان) و مهر کتابخانه نیز درج کتاب میباشد .

شماره مسلسل : (۸۳۵) محفوظ : ۳ بر ۱۹

نام کتاب : دیوان جامی (در پشتی بنام اشعار مولانا جامی) .

ناظم : مولانا عبدالرحمن جامی .

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست (چون نسخه از ابتدا و انتها افتادگی دارد)

تاریخ کتابت : نامعلوم غمالبها در قرن نهم تحریر شده است

نوع خط : نستعلیق ریز خوش ولی يك ورق در بین 'وراق بخط عادی

نوشته شده

تعداد ادا سطر : ۱۵

تعداد اوراق : ۲۹۳
 نوع کاغذ : ہندی باخوقندی متن و حاشیہ شدہ
 قطع : ۲۲۵ × ۱۳۵ سانتی متر.
 جلد : مقوای، رویہ ابرہ سیاہ فاعدہ و کوشک چرم نواری
 سرخ رنگ .

تزیین « یک لوحہ خوب سٹلا ولا جورڈ کہ از دو جا پارہ گی
 کنہ، گی دارد و طرف دیگرش ہم سائیدہ شدہ است
 جدا اول صفحات عادی و برنگ زرد، در اول جدا کنندہ اشعار
 سٹلا و چندین ورق بعد از ان ہم وصلہ شدہ .

آغاز مقدسہ : بسم الله الرحمن الرحيم

ہست صلاي سر خوان کریم.

انجام موجود : با طبل اجل کوس نمی دارد سسود

حیف کمی کاوس نمی دارد سسود .

یاد داشت : ورقہابی ترتیب و از شیراز، جدا شدہ و ردیف های
 در ہم ریختہ، آخر کتاب کمیو دی دارد و ہم در بعضی
 جایها خطہا، مغموشی ہی باشد .

شمارہ مسلسل : (۸۶۰) محفوظ : ۳۷ بر ۲۷

نام کتاب : دیوان جامی

ناظم : مولانا عبدالرحمن جامی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

- تاریخ کتابت : ۹۸۳ هجر
- نوع خط : نستعلیق ریز اعلی
- تعداد اسطر : ۱۲
- تعداد اوراق : ۹۵
- نوع کاغذ : خانباغ افشان طلا
- قطع : ۱۵ × ۲۳ / ۵
- جلد : چرم باداسی، قاعده جرم قهوه‌آبی زرکوب
- ترتیب : در صحنه اول دو میناتور استثنای مذهب سلون عالی تمام
صحنجات در مطالع غز لها میناتور، تمام حواشی صفحات منقوش
مطلا و دارای تصاویر پر زنده هواشجار و گل و بته و نیز
تمام اوراق مجداول مطلا و سلون .
- آغاز : هر چه اسباب جمال بیت رخ خوب تو را
ممد بروجه کمال بیت کمالات بجفی
- انجام : دل در سطوات نور او مستهلک
جان در غلبات شوق او مستغرق
- یاد داشت : علی رضای کاتب، همان خطاط و میناتور یست معروف
دوره شاه عباس است و این اثر وی یک اثر نفیس و خوبی است
بعضی میناتورها مغشوش شده است و بعضی اوراق لکه
دارد، ناگفته نماند که در قاعده جلد این نسخه بنام (کلیات
قلمسی حضرت جاسی) بحل طلا نگاشته شده است .

- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۲۷۸
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۵۰ × ۹۰ سانتی متر
- جلد : قلمدانی منقش و مطلا، قسمت درونی و بیرونی هر دو بال جلد میناتور شده، قاعده کپره سیاه، دو صفحه متناظر در آغاز کار کشمیر، صفحات کتاب مجداول مطلا، مقطع هر غزل و هر رباعی دارای تعویذک های منقش میباشند.
- آغاز بعد بسمله : الایایها الساقی ادر کاسا و ناو لها
که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها
- انجام موجود : چون بشد او در خانه این اوز از رضوان شنید
کالسلام ایشاه سلطان السلام
- یادداشت : یک صفحه اول میناتور آغاز کتاب نیم شقه ساقط شده
ولی نوشته هابر جای خود است صفحه دوم آغاز کتاب
مطموس و اندک پاره شده، ترکیب بند و آخر کتاب ساقط و
به (از راه وفات بر نخیزم) ختم شده، سپس شعر سلامیه
به سلطان خراسان بان الحاق گردیده است.
- شماره مسلسل : (۸۶۸) محفظ : ۱۳۲ بر ۲۲
- نام کتاب : دیوان حافظ (قسمتی از مرقع).

ناظم : خواجه محمدحافظه شیرازی
 موضوع : ادبیات منظوم
 اسان : دری
 کاتب : نامعلوم
 تاریخ کتابت : نامعلوم (شاید قرن سیزدهم هجری)
 نوع خط : متن نستعلیق دو دانگ ، حاشیه نیم قلم خوش ، ورق اول
 نسخ نو نویسی .

تعداد سط : ۶
 تعداد اوراق : ۱۷
 نوع کاغذ : خوقندی
 قطع : ۲۱ × ۴/۳ سانتی متر
 جلد : کپرسبیه
 تزئین : بین السطور شش صفحه اول و صفحه آخر طلا انداز دندانموش
 مطلا ، جدا اول صفحات و مثلثات تشعیر طلا دارد برخی اشعار
 و تخلص شاعر برنگ سرخ ، در متن و حاشیه نگاشته
 شده است که شکل دارد..

آغاز موجود : ربی و ربکم انه من یشرک بالله...
 آغاز متن اصلی موجود : کی دهد دست این غرض یارب که همدمتان شوند.....

۲۳۱ : تعداد اوراق

۲۱ : تعداد صفحات

توضیح : نسبتاً نویسی خوش خط و سلیقه

تاریخ نگارش : (معمولاً در روزهای اول و دوم)

موضوع : تعلیم و تربیت

محل نگارش : در

موضوع : تعلیم و تربیت

موضوع : تعلیم و تربیت

موضوع : تعلیم و تربیت

شماره مسلسل : (۷۸۰)

۲۱۱ : شماره

توضیح : این کتاب در روزهای اول و دوم نگاشته شده است.

تاریخ نگارش : (معمولاً در روزهای اول و دوم)

موضوع : تعلیم و تربیت

موضوع : تعلیم و تربیت

موضوع : تعلیم و تربیت

موضوع : تعلیم و تربیت

توضیح : این کتاب در روزهای اول و دوم نگاشته شده است.

تاریخ نگارش : (معمولاً در روزهای اول و دوم)

نوع کاغذ :	کشیدری ملون
قطع :	۱۱ × ۱۹ سانتی متر
جدد :	چرم سرخ یا جگری ساده.
نثرین :	در ورق اول سر لوحه از لاجو رد کار شد. است.
آغاز بعد بیسم له :	الایایها لساقی ادر کاسا و ناو لها

که عشق اسان نمو داوونی افتاد مشکلیها

انجام موجرد :	تا حکم قضای اسمانی باشد
	کار نو همیشه کامرانی باشد

شماره مسلسل : (۸۷۱) محفوظ : ۷: ۲۰

نام کتاب :	دیوان حافظ
ناظم :	حافظ شیرازی
موضوع :	ادبیات منظوم
لسان :	دری
کاتب :	سید شفیق عاتقی (خط و سنیا تور)
تاریخ کتابت :	۱۳۵۶ شمسی
نوع خط :	نستعلیق خو انا (از این اثر خامه کاتب معرفی شده)
تعداد اسطر :	۱۳
تعداد اوراق :	۱۹۵

نوع کاغذ	:	فرنگی
قطع	:	۲۰ سانتی متر × ۱۲ × ۱۰
چند	:	کپره آبی
نژدین	:	فقاشی های رنگین معمولی و ابتدائی در اول کتاب و فواصل مشنوی و آخر کتاب و در بعضی جاها نیز نقاشی های رنگین دارد.
آغاز بعد از شرح حال حافظ	:	الایایها الساقی ادر کاسا و ناو لها که عشق اسان نسو داو ل و بی افتاد مشکلها
انجام	:	قصه نکتم دراز کونا، کتم بازای که باز از انتظارت سرد
یادداشت	:	چهار ورق اول که نقاشی ابتدائی را در داخل شماره نسیامده است.
شماره سلسل	:	(۸۷۲)
نام کتاب	:	دیوان حافظ
ناظم	:	خواجه حافظ شیرازی
موضوع	:	ادبیات منظوم
لسان	:	دری
کاتب	:	ناسعلوم

- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نام معلوم
- تاریخ کتابت : نام معلوم (غالباً قرن دهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق خوش خط ریز
- تعداد سطر : ۹۴
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۸۶ × ۱۴ سانتی متر
- جلد : چرم قهوه بی ضرر دار (که از خود نسخه نیست)
- تزیین : صفحات مجدول مطلا
- آغاز موجود : سرامی گلاباره وز دست برد = شوم سر خوش وی ز من دست برد
- انجام موجود : بیاد نگهت زلف مشک بوداری
- بیاد گاز بمانی که بوی او داری.
- شماره مسلسل : (۸۷۵)
- نام کتاب : دیوان حافظ
- ناظم : خواجه شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست

محتفظ: ۱۰۶ بر ۱۳

- تاریخ کتابت : معلوم نیست (شاید قرن دهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۲۵۸
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۲۲ × ۲۲ سانتی متر
- جلد : چرم قهوه‌ئی آسیب دیده
- تزیین : دوسر لوحه ناقص آسیب دیده در آغاز کتاب در طی اوراق
(اول ب و ه الف) دیده میشود.
- آغاز : الایا ایها الساقی ادرکسا و ناولها
که عشق اسان نمود اول ولی افتاد مشکنها
- انجام موجود : گوش تو دو اندوز بان تو یکی
یعنی که دو بشنوی و یکی بیش سگو
- یادداشت : درین نسخه دو مقدمه موجود است یکی دیباچه خواجه حافظ
شیرازی و اصطلاحاتی که در دیوان حافظ آمده با خطبه خواجه
حافظ و دیگر راجع به گردآوری و تصحیح دیوان حافظ به فرمایش
فریدون بهادر خان در سال ۷۰۷۰ است (که در ذکرا این سال مبالغه
مینماید و قابل تحقیق بیشتر میباشد .
- شماره مسلسل : (۸۷۶)
- نام کتاب : دیوان حافظ
- ناظم : خواجه محمد حافظ شیرازی
- محفوظ : ۲۲ یر ۹۶

- موضوع : ادبیات منظوم
- کاتب : محمد حسن و حاشیه از محمد جعفر قندهاری
- تاریخ کتابت : (متن شاید قرن دهم و حاشیه شاید قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۲۰۶
- نوع کاغذ : خانبالغ
- قطع : ۳۱/۵ × ۳۱ سانتی متر
- جلد : لاکمی قلمداری منقش و ملون و پیراهن، خمل سبز
- تولّدین : در آغ زرد و تصویر مذهب ملون زیبا و یک سر لوحه مذهب
و ملون دوره تیموریان، جدول صفحات سرصع و زر نشان عالی
طلا، متن و حاشیه و لوحه زیبا، سرصع، عناوین سلسله زمینه طلا.
- آغاز بعد از مقدمه بسم سبحانه : الایایها الساقی ادر کار ساونا ولها
که عشق اسان نمود اول ولی افتاد مشکله
- انجام بدین : گفتم سخن تو گفت حافظ گفتا
شادی همه اطمینان گویان صلوات
- یادداشت : این نسخه قراریکه در نشر فنامه عبدا لانه مرارید آمده است
از روی چندین نسخه به مجلس ادبی ایکه که از طرف شهزاده
تیموری ساخته می شد تطابق داده شد. ضبط صحیح ترین آن

گرفته شده و بعداً کتابت شده، این دومین نسخه ایست از دورهٔ
 تیموریان که نگارنده دیده است در دورهٔ کتاب سازی وقت
 نصراله خان بتمد مه گونه ای در آغاز آن آورده شده است بخط
 محمدجعفر قندهاری، همینطور بعضی از غزایات و رباعیات
 در اخیر کتاب بدان علاوه شده و حاشیه آن حافظ چسبائیده اند که
 از نگاه کتاب شناسی و کتاب سازی کارنا بنا و غیره مطلوب
 انجام داده، آغاز و ختم نسخه سهرهای بیضوی و مستطیل
 مغشوش و یک سهر مستطیل از دو دست خداداد افاضستان در
 اخیر صحنه به ملاحظه میرسد.

شماره مسلسل : (۸۷۷) محفظ : ۷۱ بر ۲۲

نام کتاب : دیوان حافظ شیرازی

نظام : خسواجه - هائظ شیرازی

موضوع : ادبیات - منظوم

زبان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم شاید در قرن سیزدهم هجری.

: نسبتعلیق ریز خوش

تعداد سطر : ۱۲

تعداد اوراق : ۲۳

- نوع کاغذ : ابریشمی کشمیری
- قطع : ۱۷×۱۲ سانتی متر
- جلد : چرم نسواری با ترینجها و زوایای گل برگدار رنگ رفته به حل طلا.
- تزیین : دو لوحه متناظر مینا توری مذهب و لاجوردی در آغاز تمام صفحات دارای جداول سطلا و بین سطور دندانهای موش مذهب بادوازده مجلس به سبک هندی.
- آغاز : الایا ایها الساقی ادر کاسا و ناولها
که عشق آسان نمو داوول لی افتاد نشکها
- انجام : من طغتم و بی کینه مرا می سوزند
ای وای به تو که پیری و پزگنهی
- یادداشت : این دیوان نسخه نفیس و پرکار است.
- شماره مسلسل : (۸۷۸)
محفظ : ۲۵ بر ۵۷
- نام کتاب : دیوان حافظ (انجام ناقص)
- ناظم : شمس الدین محمد حافظ شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم (شامل غزلیات، رباعیات و مخمسات)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم

- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۰ سطر (دو ستونده)
- تعداد اوراق : ۲۵۰
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۱ × ۱۸ سانتی متر
- جلد : چرم قهوه‌ضرب دار کهنه، قاعده قسامدوخته شده است .
- تزیین : در صفحه اول مینا نور متناظر مذهب و ملون غالباً کار کشمیر، باقی صفحات مجدول مظلای گلدار ملون.
- آغاز بعد بسمه : الایا ایها الساقی ادر کاسا و ناواها
که عشق آسان نمود اول و ای افتاد مشکلیها
- انجام مسجود : من طفلم و بی کینه مرا می سوزند
ای وای بتو که پیری و پرگنهی .
- شماره مسلسل : (۸۷۹)
محفظ : ۹۲ بر ۸
- نام کتب : دیوان حافظ
- ناظم : خواجه حافظ شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : احتمالاً محمد حسن (زیر آکه این شخص را بعد از ستایش و قتل و
ادب وی را به عنوان کاتب نسخه معرفی کرده اند)

- تاریخ کتابت : ۱۱۸۵ هـ (ظاهر آدردهلی)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۲
- تعداد اوراق : ۳۰۸
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۱۸ × ۱۰ سانتی متر
- جلد : کپره گلابی تیره
- تزیین : دارای سه لوحه نازل، صفحات مجدول سلون
- آغاز بعدبسمله : الایا ایها الساقی ادرکاس او ناواها
- که عشت اسان نو دا اول ولی افتاد مشکله
- انجام : زانکه بر ما بگذری داستان کشان = حافظ لجمدی همیخواند بخوان
- یادداشت : در ابتدای کتاب بداخل شش ورق سنده و ۱۹ ورق با ۱۲ ورق دیگر اشعاری از شاعر یا شعرای دیگر دیده می شود.
- شماره مسلسل : (۸۸۰)
- محفظ : ۱۸ بر ۸۵
- نام کتاب : دیوان حافظ (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : شمس الدین محمد خواجه حافظ شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : چون کتاب از آغاز و انجام افتادگی دار د نام کاتب معلوم نیست

- تاریخ کتاب : معلوم نیست (غالباً قرن سیزدهم هجری) :
- نوع خط : نستعلیق :
- تعداد اسطر : ۱۳ :
- تعداد اوراق : ۱۵۱ :
- نوع کاغذ : کشمیری :
- قطع : ۱۸ x ۱۰/۵ سانتی متر :
- جاده : چرم سیاه ضربی دار :
- تزیین : صفحات دارای جدول منمائی نازل.
- آغاز موجود : اگر آنرا شیرازی دست آوردل مارا.
- بخال، هندویش بخشم سمرتندو بخارا را
- انجام موجود : با اهل غنر گوی کریبان بکشای.
- اوزنانه اعلان تمام دامن درکش .
- شماره مسلسل : (۸۸۱) :
- نام کتاب : دیوان حافظ :
- تألیف : خواجه حافظ شیرازی :
- موضوع : ادبیات منظوم :
- لسان : دری :
- کاتب : رحمت الله کما کبری (فرمایش ملا محمد نجم الدین ساکن چار یکار)
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری).

نوع خط : شکسته نستعلیق

تعداد سطر : ۱۳

تعداد اوراق : ۲۴۵

نوع کاغذ : خوقندی سفید رنگ که با کاغذ خوقندی حنائی و راقی شده است

قطع : ۲۳ × ۱۴ سانتی متر

جلد : بخارائی

نثرین : در آغاز یسر لوحه بلون خمیلی نازل، صفحات بمجدول و بلون

آغاز بعد بسمله : الایا ایها الساقی ادر کما آو نسا و لها

که عشق اسان نمود اول ولی افتاده شکلها

انجام : ز نهار گلیم خبر بصر احی نکیند

تا... برشوم زنده شوم

محفظ : ۷۴ بر ۱۵

شماره سلسل : (۸۸۲)

نام کتاب : دیوان حافظ

ناظم : خواجه حافظ شیرازی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : غلام رضا ابن استاد محمد علی

تاریخ کتابت : ۱۲۸۱ هـ

نوع خط	:	نستعلیق اعلیٰ ریز
تعداد سطر	:	۱۲
تعداد اوراق	:	۲۷۲
نوع کاغذ	:	خو قندی
قطع	:	۲ × ۱۳ سانتی متر
جلد	:	چیت آبی
آغاز	:	الایایها الساقی ادر کاسا و ناو لها
		که عشق آسان نمود اول ولی افتاده شکلها
انجام	:	خاموش نشین که وقت خاموشی تست
		دم در کش و جام باده را پر می کن
یادداشت	:	بعضی از صفحات این کتاب به اثر رطوبت مضموس شده و برخی
		اوراق وصله خورده، لوحه ورق اول و لوحه نام دوره های
		متأخر بر آن چسبائیده شده است.

شماره مسلسل	:	(۸۸۳)
نام کتاب	:	دیوان حافظ
ناظم	:	خواجه حافظ شیرازی
موضوع	:	ادبیات منظوم
لسان	:	دری

حفظ: ۱۱۳ بر ۱۰

کاتب : معلوم نیست (در آخر رسم الخطی که با اصل کتاب سر

نمیخورد نوشته که بدست خط غلام حسین کابلی است)

تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً متن اصلی در قرن نهم یا دهم هجری و متن

نو نوین در قرن یازدهم هجری تحریر شده)

نوع خط : اصل کتاب نستعلیق بسیار خوشخط

تعداد سطر : ۲۱

تعداد اوراق : ۲۳۷

نوع کاغذ : خانبالغ و کشمیری

قطع : ۱۳ × ۲۱ سانتی متر

جلد : قلمدانی منقوش لاکه عالی پشت و روی (دو رویه منقوش با

کمال نفاست، قاعده چرخ مسرخیک بال پشتی رویه آن اندک و

صالی مستحدث شده است).

تزیین : دو سر لوحه مستحدث دار دو رقه اسجدول عالی متن از (ورق

اول بالسی و ورق ۲ الف) بین سطور دندان موش طلاکاری

بدون نقش، بعضی از اوراق یعنی ورق (۴) و (۵) و (۶) و (۸)

الف و (۱۴) و (۱۵) و (۱۶) و (۱۸) و (۲۲) و (۲۳) و بین جداول

متن کتاب تشعیر طلائی شده است.

آغاز : الایایها الساقی ادر کاساً و ناولها

که عشق اسان نمود اول ولی افتاد بشکلها

انجام : خاموش نشین که وقت خاموشی نیست

دم در کثرت و جام باده را پر می کن

یادداشت : سه ورق آغاز کتاب و ورق ۱۳ نو نویسی است . همچنان در

ورق ۱۶ مہر مستطیل کتابخانہ ممتاز و ورق ۱۸ مہر

کتابخانہ امیر عبدالرحمن دیدہ میشود سزید بران در اوراق

۲۲۲ و ۲۲۷ نیز مہر کتابخانہ ممتاز و بہ ورق ۱۳۸ مہر

کتابخانہ امیر عبدالرحمن بچشم میخورد .

شمارہ مسلسل : (۸۸۳) : محفوظ : ۱۰۹ بر ۹

نام کتاب : دیوان حافظ

ناظم : خواجہ محمد حافظ شیرازی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست

تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً اوایل قرن سیزدہم ہجری)

نوع خط : نستعلیق خوش ریز

تعداد سطر : ۱۰

تعداد اوراق : ۱۷۳

نوع کاغذ : کشمیری نازک

قطع : ۱۸۰ × ۱۱ سانتی متر
 جلد : چرم سرخ ضربی وار
 تزئین : صفحات دارای جداول مذهب و تزئینات بین سطور در تمام صفحات دندان‌موش مطلقاً و یک سر لوحه که از طرف بالا بریدگی دارد میباشد.

آغاز بعدبمسله : الایایهاالسافی ادر کاساً و ناولها

که عشق آسان نمود اول ولی افتاده شکلها

انجام موجود : من که دارم در گدائی گنج سلطانی بدست
 - که طمع در گردش گردون دون پرور...

یادداشت : در بعضی از صفحات اشخاص غیر از کاتب اصلی که غالباً بدخط بوده اند دست برده و یادداشت‌های نوشته‌اند.

ناگفته نماند که یکی از خواننده گان در سال ۱۲۸۳ هـ این نسخه را در هرات خوانده و یادداشتی نوشته است در ختم این نسخه اشعاری هلالی، مسکین، و فائی و غیره بخط غیر از کاتب اصلی بملاحظه می‌رسد.

شماره مسلسل : (۸۸۵) بحفظ : ۱۱۱ بر ۷

نام کتاب : دیوان حافظ (انجام ناقص)

ناظم : خواجه حافظ شیرازی

- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کتاب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نسخ و نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۱۱۷
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۲ × ۲۰ سانتی متر
- جلد : کبیره فولادی
- تزیین : یکسر لوجه مذهب در آغاز و صفحات مجدول مطلاً
- آغاز بعدبسمله : الایایها الساقی ادر کاسا و ناولها
که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها
- انجام موجود : از مرگ نثر سم پس از این کتاب حیات
این از لب یار خورد و آن از لب جام ...
- شماره مسلسل : (۸۸۶)
محفظ : ۱۳۷ بر ۰
- نام کتاب : دیوان حافظ (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : خواجه حافظ شیرازی

- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۲۲۲
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۲۰ × ۱۳۵ سانتی متر
- جلد : عادی ضربی دار
- آغاز موجود : دلم ز نرگس ساقی امان بخو است بجان
- چرا که شیوه آن ترک دل سیه دانست
- انجام موجود : غیر از دم دساز ندارم نفسی
- یک مونس همنشین ندارم جز غمی .
- یادداشت : سرو آخر این نسخه سقطاتی دارد
- شماره مسلسل : (۸۸۷)
- محفظ : ۶۲ بربر ۱۶
- نام کتاب : دیوان حافظ (آغاز ز انجام ناقص)
- ناظم : خواجه محمد حافظ شیرازی

- موضوع : ادبیات منظوم
- زبان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (شاید قرن یازدهم یا دوازدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد اسطر : ۱۷
- تعداد وراق : ۱۲۵
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۲۱ × ۱۳ سانتی متر
- چند : بدون وقایه
- آغاز موجود : پیش از نیت پیش ازین غمخواری عشاق بود.
- مهر دوزی تو با مشهره آفاق بود .
- انجام موجود : ای سایه رحمت الهی
- این غنچه باغ پادشاهی .
- شماره مسلسل : (۸۸۸)
- حفظ : ۱۶۲ بر ۲۲
- نام کتاب : دیوان حافظ
- ناظم : خواجه حافظ شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم

- لسان : دری
- کتاب : سلطان محمد خندان
- تاریخ کتابت : اوایل شهر ربیع الاول ۹۲۶ هـ -
- تعداد سطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۱۷
- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۱۳ × ۲۳ سانتی متر
- جلد : چرم سرخ زرگوب
- تزیین : دارای سر لوحه زیبا و جدول سطله.
- آغاز : الایا ایها السانی ادر کاسا و ناو لها
- انجام : یا باد حدیثی ز لبش می گوید
 که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکله
- القصه حکایتی عجب می شنوم .
- شماره مسلسل : (۸۸۹)
- محفظ : ۱۶ بر ۱۱
- نام کتاب : دیوان حافظ (انجام ناقص)
- ناظم : خواجه حافظ شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری

کاتب	:	نامعلوم (زیر نسخه از آخر افتادگی دارد)
تاریخ کتابت	:	نامعلوم (احتمالاً قرن دوازدهم هجری)
نوع خط	:	نستعلیق خوش اندکی آمیخته باشکست
تعداد سطر	:	۱۱
تعداد اوراق	:	۲۹۵
نوع کاغذ	:	هندی
قطع	:	۱۱ × ۱۷٫۵ سانتی متر
جلد	:	چرم جگری ضربی دار
تزیین	:	دوسر لوخه مذهب در آغاز دارد صفحات مجدول

مطالعه بپاشد .

آغاز بعد بسمله و مقدمه	:	الایایها الساقی ادر کاسا و ناولها
انجام وجود	:	خورشید به بند کیش میداد خطی که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها
یادداشت	:	مقدمه محمد گل اندام در آغاز این نسخه آمده است ولی یک تصویر میشود که ورق ابتدای آن در صحافی بجای ورق پنجم آمده است

شماره مسلسل : (۸۹۰) محفوظ : ۲ بر ۱۱

نام کتاب : دیوان حافظ (آغاز و انجام ناقص)

ناظم : خواجه حافظ شیرازی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : ناسعلوم

تاریخ کتابت : ناسعلوم

نوع خط : نستعلیق ریز

تعداد سطر : ۱۲

تعداد اوراق : ۲۵۵

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۱۰ × ۷۰ سانتی متر

جلد : قلمدانی آسیب رسیده

آغاز موجود : اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دل ما را

بخال هندویش بیخشم سمرقندو بخارا را

انجام موجود : خاموش نشین که وقت خاموشی تست

دم درکش و جام عیش را پر می کن...

یادداشت : در بین بعضی از صفحات به اندازه چند سطر سفید

گذاشته شده است. ظاهر آبرای آنکه نقاشی شود ولی نقاشی
بنابه علتی صورت نگرفته است.

محفظ: ۷ بر ۱۵

شماره مسلسل : (۸۹۱)

- نام کتاب : دیوان حافظ
ناظم : خواجه حافظ شیرازی
موضوع : ادبیات منظوم
لسان : دری
کاتب : نامعلوم
تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
نوع خط : نستعلیق
تعداد سطر : مختلف
تعداد اوراق : ۲۶۲
نوع کاغذ : کشمیری
قطع : ۵' ۷ × ۱۳ سانتی متر
جلد : چرم سرخ ضربی دار
تزیین : دارای دو لوحه متناظر کار کشمیر، جد اول صفحات طلا
و تزیین های فراوان بصورت گل و برگ در جناح مقطع
غزل قرار دارد در صفحه ها افشان طلا به ملاحظه می رسد.

یادداشت : چند ورق از مقدمه محمد گل اندام افتاده و غزل حافظ (الایا-

ایها الساقی) بصورت تضمین گونه آمده و نام آن بحر طویل گذاشته شده است.

آغاز بعد بسمله : الایا ایها الساقی ادر کاسا و ناولها

که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلها

انجام : خاموش نشین که وقت خاموشی تست

دم در کش و جام عشق را پر می کن .

شماره مسلسل : (۸۹۲) حفظ : ۱۳۵ بر ۱۰

نام کتاب : دیوان حسین هر وی

ناظم : حسین هر وی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق خوش

تعداد سطر : ۱۲

تعداد اوراق : ۱۶۳

نوع کاغذ : خو قندی
 قطع : ۱۳×۲۱۰ سانتی متر
 جلد : قطعه، پوش تکه نخمی لاجورد
 آغاز بعدبسمله : ای صفات مایه ایمان و ر ز ق جان ما
 شکر و حمدت در عقیدت مایه ایمان ما .

انجام : دعادارم طمع از یار و از غیر
 چه گویم بیش ازین الختم و بالخیر .
 یادداشت : دیوان مذکور مشتمل بر غزلیات - رباعیات و مثنویات
 نظم دری از شاعری که حسین تخلص میکرده است میباشد .
 در پستی این نسخه بنام دیوان حسین هر وی نامیده شده و
 معلوم نیست که ثبت هر وی به چه اساس است شاید در یکی از
 ابیات آمده ولی این شاعر بطوریکه از خط و کاغذ دیوانش
 برمی آید باید در او آخر قرن ۱۳ میزیسته باشد خط کتاب
 در کمال نفاست و خوبی است و اگر خط خود شاعر باشد وی را
 یکی از خطاطان هم باید دانست (در حاشیه یک ورق بخطی غیر
 از خط کاتب نوشته شده است . این کتاب از محمد حسین خان
 ولد محمد رحیم خان ساکن فریه کناباد سی باشد . هر کس دعوا
 کند دعوی او باطل است) و کناباد موضعی است در او به
 اما بعید است که نویسنده خط همان شاعر باشد .

شماره مسلسل : (۸۹۳) : محفظ : ۱۳۱ بر ۲۰

نام کتاب : دیوان خاقانی (انجام ناقص)

ناظم * : افضل الدین بدیل بن علی خاقانی شیروانی (متوفی ۵۹۵ هـ)

موضوع : ادبیات منظوم (اشعار عرفانی و فلسفی)

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن دوازدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۱۸

تعداد اوراق : ۳۳۶

نوع کاغذ : هندی

قطع : ۲۳۰ × ۱۲ سانتی متر

جلد : بخارا ئی مندرس، دوره چرم جدا شده

آغاز بعد بسمله : دل من سیر تعلیمست من طفل ز بان دانش

دم تسلیم سر عشر و سر زان سو دستافش

انجام موجود : ملکه و ملت را ابراقبالش بولا با دیس

کاهل علم تو لایر نتاید بیش ازین

- نام کتاب : دیوان خاقانی
ناظم : خاقانی شیر وانی
موضوع : ادبیات منظوم
لسان : دری
کاتب : محمد قاسم حالی (بفرمایش محب علی بن محمد شمس الدین
محمد اصفهائی و خواجہ شاہ بیگ ہمدانی)

تاریخ کتابت : چہار دہجمادی الاول ۱۰۱۵ ق

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۱۷

تعداد اوراق : ۳۵۸

نوع کاغذ : سمرقندی

قطع : ۱۳/۵ × ۲۵/۵ سانتی متر

جلد : بخارائی تاپہ دار، قاعدہ چرم سرخ

آغاز بعد بسملہ : دل من سیر تعلیمت سن طفل زبان دانش

دم تسلیم سر عشر و سر زانو دستانش

انجام : مانده همه و نمائندہ چیزی باسن

من ماندم و نیم جان و یکدم بگر و

شماره مسلسل : (۸۹۵)

محفظ : ۱۸ بر ۳۵

- نام کتاب : دیوان خاقانی
ناظم : خاقانی شیر وائی
موضوع : ادبیات منظوم
لسان : دری
کاتب : نامعلوم
تاریخ کتابت : نامعلوم (شاید قرن دو از دهم هجری)
نوع خط : نستعلیق
تعداد سطر : مختلف
تعداد اوراق : ۳۱۳
نوع کاغذ : سمرقندی
قطع : ۲۳ × ۱۲ سانتی متر
جلد : چرم سرخ ضربی دار
تزیین : صفحات جدول مطلا
آغاز بعد بسمله : مرادل پیر تعلیم است و من طفل زبا ندانش
دم تسلیم مر عشر و سر زانو دستانش
انجام : من ماندم همه نما ند چیز ی با من
من ماندم و نیم جان یکدم بگر و .

یادداشت : ۵۰ پیشانی ورق دوم الفهر مبار که دولت خداداد افغانستان

و مهر سد و رامیر حبیب الله خان به نظر می خورده همچنان در
حاشیه تحتانی صفحه ختم کتاب مهر بنفش رنگ شمن (کتابخانه
ملی دارالسلطنه کابل (۵۱۲۹۸) و دو مهر مستطیل شکل
کتابخانه مبار که بملاحظه می رسد، عناوین قصاید نوشته نشده.

شماره مسلسل : (۸۹۶) : محفظ : ۱۷ بر ۲۳

- نام کتاب : دیوان خطیب
گوینده : خطیب (از شعرای زمان امیر عبدالرحمن)
موضوع : ادبیات منظوم
لسان : دری
کاتب : نامعلوم (غلطی های متن این نسخه توسط خطیب یا شخص
دیگری تصحیح شده است)
تاریخ کتابت : ۱۳۱۹ هجری (تعمیه)
نوع خط : شکسته نستعلیق
تعداد، سطر : مختلف
تعداد اوراق : ۸۱
نوع کاغذ : فرنگی

قطع : ۱۳/۵ × ۱۹/۵ سانتی متر

جلد : چرمی، قاعده تکه الوان

آغاز : سپاس بقیاس امدسز ای خالق یکتا

که رب العالمین است و بذات خود دتنها

انجام : سر خود را پدید، گفت هاتق

مبارک بادت این اور نگهشاهی.

یادداشت : در ورق قبل از آغاز یاد داشتی از استاد خلیلی بتاریخ روز

یکشنبه ۱۹ حمل ۱۳۲۳ ش بملاحظه می رسد. علاوه تا اشعار
مستغرق دیگر نیز در ورق دوم قبل از آغاز نگارش یافته است.

شماره مسلسل : (۸۹۷) : محفظ : ۴۸۳۶۸

نام کتاب : دیوان خلیل

ناظم : محمد ابراهیم خلیل شاعر و خطاط معاصر

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : خود ناظم

تاریخ کتابت : ۱۳۲۳ ش (روز جمعه ۲۳ سرطان مطابق سیزده رجب ۱۳۶۲

و ۱۶ جولای ۱۹۴۳ میلادی در دار السلطنه کابل)

نوع خط : نستعلیق خوش ریز

- تعداد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۸۷
- نوع کاغذ : فرنگی ملون سفید
- قطع : ۲۲ × ۱۳ سانتی متر
- جلمد : پلاستیک نضواری رنگ دانه دار
- تزیین : ندارد صرف تخلص شاعر (خلیل) برنگ سرخ است.
- آهان بعد از بسمله : الهی عاجز است از شرح او صافیت بیان ما
- ندارد طاقت اظهار حمدت رازبان من
- انجام متن : نمودم عمر خود ضایع خلیلا در عبث کاری
- چوان طفلیکه روز جمعه رایکسر کندبازی .
- پادداشت : شاعر این دیوانش را بکتا پخانه محمد ظاهر شاه پادشاه وقت
- اهدانموده است و در صفحه عقب بالک اول وقایه تمثال
- ظاهر شاه بمعرفی خلیل بخط شکست بملاحظه می رسد .
- شماره سلسل (۸۹۸) : محفوظ : ۱۳۸۰ بر ۱۳
- نام کتات : دیوان داداش فتح
- ناظم : فتح محمد معروف به داداش فتح متخلص به محوی
- قندهاری (از شعرای اوایل قرن چهاردهم هجری)
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری

کاتب	: نامعلوم
تاریخ کتابت	: نامعلوم
نوع خط	: نستعلیق شکسته
تعداد اسطر	: مختلف
تعداد اوراق	: ۱۶
نوع کاغذ	: فریکی
قطع	: ۱۹ × ۱۳ سانتی متر
جلد	: مقوایی شکسته
آغاز	: بجز اولان شد بیشتر بر نرد بان آهسته آهسته

بزوی بالان در ان آهسته آهسته

انجام	: شکر دین و سلاو محو یا از هجره (هجره) بیرون شد
یادداشت	: این دیوان شامل اشعار ریست دارای صفت مهمل کوی که ضمناً پارچه نثری هم در بین آنها هست، اما این پارچه نثر از داداش فتح نیست بلکه در کتب قدیمتر هم دیده نمیشود سیتوان گفت که داداش فتح از جمله شاعران بیرو- ریالسی یا چیزی نزدیک به آن بوده است.

شماره مسلسل : (۸۹۹)

محقق : ۱۲۲ بر ۱۲

نام کتاب : دیوان ذهاب

ناظم : محمد حسین ذهاب وردگ

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : شاید خط خود شاعر باشد

تاریخ کتابت : معلوم نیست (احتمالاً در حدود ۱۳۳۰ - ۱۳۳۰ شمسی)

نوع خط : نستعلیق عادی

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۱۶۹

نوع کاغذ : ترکی

قطع : ۲۱ × ۱۶ سانتی متر

جلبد : قطعه، قاعده تکه گلدار ملون

تزیین : در آغاز هر حرف گلبرگها و تصاویر ملون کار شده و تخلص

شاعر (ذهاب) بزنگسرخ تحریر شده است.

آغاز به بدینسانه : بسم الله كنم حمد خدا ای قادر یکتا

که در حین الرحمنی بوده وصف ذات بی همتا

- انجمام : آن تفنگچه ذکر شعریش بود .
- یادداشت : عکس و خلص سوانح شاعر نیز ضمیمه است .
- شماره مسلسل : (۹۰۰) .
- نام کتاب : دیوان راقم
- ناظم : میرزا اسعدالدین محمدراقم شهدی مشهور به وزیر خراسان
- موضوع : ادبیات منظوم و منثور
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم (چون راقم به حسن خط مشهور است احتمال میرود که کاتب نسخه خودش باشد)
- تاریخ کتابت : در ختم ورق ۲۱۷ ب سال ۱۰۷۰ هجری بملاحظه رسیده
- نوع خط : نستعلیق بسیار عالی آبیخته باشکست
- تعداد اسطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۲۳۲
- نوع کاغذ : سمرقندی (که در کاغذخو قندی و صله شده)
- قطع : ۱۳ x ۲۳ سانتی متری
- جلد : چرم سیاه دانه دار (بلخاری)

- تژئین : یکسر لوحه نفیس که آمیجیده است ابتدا دارد
- آغاز بعد بسمله : آی هر زمان پذیر تو. م فسنه
- هفتسخن ز بسجده حمد تو دانه ...
- انجام : ... فراریان در کمندش (قطع شده)
- شماره مسلسل : (۹۰۱) محفوظ : ۲۰ بر ۱
- نام کتاب : دیوان رضا
- ناظم : رضا میمنگی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : خود ناظم
- تاریخ کتابت : ۱۳۱۳ هـ (بحساب تعمیه)
- نوع خط : دیوانی مروج
- تعداد دستبر : مختلف
- تعداد اوراق : ۳۹
- نوع کاغذ : فسرنگسی .
- قطر : ۱۸ × ۲۰ ر ۵ سانتی متر
- جلبد : تکسبزه معمولی
- آغاز بعلی بسمله : ای خدای پاک و بیچون و چسرا
- بی نهایت لطفها داری بما ...

- انجام : هم بهر سال آمدنت گرفت
- وانگه به سال گفت که قرآن خوش آمدی
- یادداشت : این دیوان شامل منتخباتی از مثنویات قصاید و غزلیات
و مخمسات و متفرقات رضائیمنگسی می باشد.
- شماره مسلسل : (۹۰۴) : محفظ : ۱۱۸ بر ۱۰
- نام کتاب : دیوان وحی (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : آقارحی ار تیمانی
- موضوع : ادبیات منظوم (اشعار غنائی و وصفی)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : ظاهر آقرن دهم (کار اصفهان)
- نوع خط : نستعلیق خوب ریز
- تعداد سطر : ۱۴
- تعداد اوراق : ۱۷۹
- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۱۸۵ × ۱۰ سانتی متری
- جلد : کاغذی

- تزیین : در هر مثنوی شعری لوحه ملون و مذهب دارد
- یسادداشت : این نسخه مشتمل است بر مثنوی قضا و قدر و قصاید ترکیب
- بند ، ساقی نامه و مقطعات
- آغاز موجود : پوشیده دگر سر قنسک را جل زربفت
- صد گنج در آن مزبله افتد ز روزیور
- انجام موجود : رضی چون زادی از ما در بگوشش این نسد آمد
- که آخر این پسر پیغمبر اهل جنون گردد
- شماره سلسل : (۹۰۳) : محفظ : ۱۱۸ بر ۱۵
- نام کتاب : دیوان رضی (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : اقرار ضی ار تیمانی
- موضوع : ادبیات منظوم (اشعار غنائی و وصفی)
- لسان : دری
- کاتب : ناسعلوم
- تاریخ کتابت : ظاهر آقرن دهم (کار اصفهان)
- نوع خط : نستعلیق خوب ریز
- تعدد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۱۷۹
- نوع کاغذ : سرقندی

قطع : ۱۰ × ۱۸۵ سانتی متر
 جلد : کاغذی
 تزئین : در هر مثنوی شعر وی لوحه سلون و مذهبی دار داین نسخه
 مشتمل است بر مثنوی قضا و قدر و قصاید - ترکیب بند،
 ساقی نامه و مقطعات .

آغاز موجود : پوشیده در گمر قدسک راجل زربفت
 صد گنج در آن سزبله افتد ز روزیور .

انجام بود رفی چون زادی از مادر یکوشش این ندا آمد
 که آخر این پسر پیغمبر اهل جنون است

شماره سلسل : (۹۰۳) . محفوظ . ۱۵ پر ۵۰

نام کتاب : دیوان روح الامین

ناظم : روح الامین

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : ۱۲۵۱ هـ

نوع خط : نستعلیق

تعداد اسطر : ۱۷

تعداد اوراق : ۱۳۰

نوع کاغذ : هندی

قطع : ۲۴ × ۱۵ سانتی متر

جلد : بدون وقایه

اغازیعدبسمله و دو بیت : باشد گرفت دگرتو بر ما ز فعل بد

«اول که بخشوش می باشد» بر ساتو بز می فکنی از گمان ما

انجام : روزیکه فلک خا کس را با د کند

کس نیست که ارواح بر اشاد کند .

شماره مسلسل : (۹۰۵) : محفظ : ۷۸ بر ۱۵

نام کتاب : دیوان سالم

ناظم : سالم میرزاده

موضوع : ادبیات مضموم

لسان : دری

کاتب : میر عبدالودود (در ختم مقدمه)

تاریخ کتابت : معلوم نیست (شاید او اسط قرن چهاردهم هجری)

نوع خط : دست نویس درج

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۱۲۳

نوع کاغذ : فرنگی (کتابچه یادداشت های رسمی)

قطع : ۲۷/۵ × ۱۸ سانتی متر

- جلد : قطعه، رویه ابره جلادار سرخ، قاعده کپره سبز
- آغاز بعد از بسمله و مقدمه : سپاس و حمد گویم مران خدارا
- انجام : بفکر ارتقا و انکشاف سالم مکن باور
- یادداشت : که... هر طرف با کوشش.. (.. قطع شده)
- : اشعار این دیوان ظاهر خوبی است می نماید چنانچه
- استادانی از قبیل استاد بیتاب و شایق افندی و یکی
- دو نفر دیگر در باره آن نظریات منفی داده اند و انرا
- اصلاً قابل چاپ ندانسته اند.

- شماره مسلسل : (۹۰۶) : محفوظ : ۱۰۶ بر ۷
- نام کتاب : دیوان سعدی (شامل غزلیات و قصاید)
- ناظم : شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم (شامل مدحیه اشعار عشقی
- واخلاقی و عرفانی)
- لسان : دری
- کاتب : شیخ راجو
- تاریخ کتابت : پانزدهم ذی الحجه ۹۶۳ هجری
- نوع خط : نستعلیق ریز

- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۳۲۳
- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۲۵۰×۱۳۰ سانتی متر
- جسد : چرم سیاه ضربی دار
- تزیین : صفحات مجدول مطلا و یک سر لوحه مذهب در آغاز دارد
- یادداشت : اوراق اخیر از حاشیه قطع شده است.
- آغاز بعد بسمله : سپاس حمد بی پایان خدا را

صنعتش در وجو د آورد مارا

انجام :شناسد که هر یکی لفظش

که همچو حور العین در لباس مسکین است

شماره مسلسل : (۹۰۷) محفوظ : ۳۶ بر ۱۳

نام کتاب : دیوان سعدی (شامل قصاید و غزلیات)

ناظم : شیخ سعدی شیرازی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست

تاریخ کتابت : ۹۸۱ هجری

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۱۵

تعداد اوراق : ۳۱۷

نوع کاغذ : متن سمرقندی حواشی خوقندی

قطع : ۲۵ × ۱۲٫۵ سانتی متر

جلد : چرم تیماج سرخ

تزئین : در ابتدا نسخه سر لوحه زیبایی داشته که به مرور زمان

شاید بر اثر اب رسیده کمی آسیب دیده است اطراف نوشته

صفحات وصالی شده است جدول دارد .

آغاز بعد بسمله : شکر و سپاس نعمت و منت خدارا

پروردگار خلق و خداوند کبریا

انجام : فرزند نیکبخت تو پیش خدا و خلق

همچو نتو نیک عاقبت و نیک نام باد .

یاد داشت : در صفحه (۲۹۶) این نسخه یادداشتی بقلم مرحوم

میر محمد علی آزاد مورخ (۱۸) عقر ب سال (۲۱) دیده .

میشود که ایاتی از سعدی را به نقل از مجله ارمغان

(که از یک دیوان کهن سعدی گرفته شده بود) نقل کرده

وقابل مطالعه و دقت است و همچنان در پشتی ورق اول
یاد داشتی از آن مرحوم است که وقتی مالک نسخه بوده است

شماره مسلسل : (۹۰۸) محفوظ : ۸۹ بر ۲۲

نام کتاب	:	دیوان سعدی
ناظم	:	شیخ سعدی شیرازی
موضوع	:	ادبیات منظوم (اشعار اخلاقی)
لسان	:	دری
کاتب	:	میر محمد ابن علی
تاریخ کتابت	:	۱۰۱۲ هـ
نوع خط	:	نستعلیق جلی
تعداد سطر	:	۱۳
تعداد اوراق	:	۱۶۹
نوع کاغذ	:	سمرقندی ، حاشیه ملون
قطع	:	۲۲ × ۳۴ سانتی متر
جلد	:	بخارائی جگری ضربی دارمطلا ، قاعده و حواشی چرم سرخ
تزئین	:	در آغاز دو سر لوحه میناتوری متناظر مذهب ملون کار
	:	هرات و در وسط يك سر لوحه میناتوری مذهب و ملون

و همچنین حواشی دو صفحه دیگر گلبک های مطلا ملون ،

و جد اول مطلا ملون دارد .

یاد داشت : این کتاب را سید عالم خان امیر بخارا بتاريخ ماه صفر

۱۳۳۷ هـ به امیر حبیب الله اهدا کرده بود .

آغاز : سپاس و حمد بی پایان خدا را

که صنعتش در وجود او رد ما را

انجام : ندهد آنچه قیمتش ندهی

نشود کاسه پر از پینک تهی .

شماره مسلسل : (۹۰۹) محفوظ : ۶۱ بر ۱۹

نام کتاب : دیوان سلمان

ناظم : جمال الدین سلمان ساوجی (شاعر معروف قرن هشتم هـ)

موضوع : ادبیات منظوم (شامل اشعار مدحیه عشقی و اخلاقی .)

لسان : دری

کاتب : ناسلوم (ظاهر آ میر زامه یعقوب خان یا صفدر عنی)

تاریخ کتابت : قرن چهاردهم هجری (شاید عصر عبدالرحمن خان)

نوع خط : نستعلیق خوش

تعداد سطر : ۱۱

تعداد اوراق : ۱۹۱
 نوع کاغذ : خوقندی
 قطع : ۲۷ × ۷۵ سانتی متر
 جلد : چرمی، رویه پیر و نی سرینه، مخطط یشمی، تاعده چرمی
 تزئین : یک لوحه در آغاز دارد با برخی ترنجهای زیبا و دو
 میناتور متناظر در آغاز غزلیات آن دیده میشود، بین
 السطور تماماً تشعیر گل و برگ طلا دارد و حاشیه ابوی
 و منقوش و نشان شده طلا دارد که خیلی جالب است.

آغاز بعدبسمه : هر دل که در هوای هویت مجال یافت
 عنقای همتش دو جهان ز پر بال یافت.

انجام : المنته لله که عدو مقهور است
 بر رغم عدو محبه تو منصور است.

شماره مسلسل : (۹۱۰) محفوظ : ۱۲۰ بر ۱۳

نام کتاب : دیوان سلمان
 ناظم : سلمان ساوجی
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری

کاتب : محمد هاشم (در بلده پشور) (پشاور)

تاریخ کتابت : ۱۰۳۵ هـ

نوع خط : نستعلیق ریو خوش خط

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۲۳۱

نوع کاغذ : هندی و سمرقندی

قطع : ۱۹ × ۱۵ سانتی متر

جلد : چرم جگری، قاعده و زوایا چرم سرخ

آغاز بعد پسمله : هر دل که در هوای هویت مجال یافت

عناوین همتش دو جهان زیر بال یافت

انجام : زلف تو اگر چه حال ماسی داند

لیکن طرفی روی تو میدارد گوش

یادداشت : کاتب معلوم نیست، اما در حاشیه نام محمد هاشم در ذیل نعره

که حاشیه شده دیده میشود و تاریخ آن ۱۰۳۵ ضبط

شده است بنابراین اگر خط از کاتب نباشد کتاب قبل از این

تاریخ کتابت گردیده خواهد بود.

شماره مسلسل : (۹۱۱) بحفظ : ۷۱ بر ۱۳

نام کتاب : دیوان سلمان

ناظم	: سلمان سلو جی
موضوع	: ادبیات منظوم
لسان	: دری
کاتب	: معلوم نیست (نسخه از اول و آخر افتادگی دارد)
تاریخ کتابت	: نامعلوم (شاید قرن دهم هجری)
نوع خط	: نستعلیق ریز خوش خط
تعداد سطر	: ۱۷
تعداد اوراق	: ۳۲۵
نوع کاغذ	: خانباغ
قطع	: ۱۳×۲۲ سانتی متر
جلد	: کاغذ معمولی
آغاز	: میکشد راست چو زلف کثر تو سر به نشیب راه سودا یتو کان پر ز نشیب است و فراز
انجام	: ای سرشته ز آب و گل آگه نیستی کز فرشته هستی به
شماره مسلسل	: (۹۱۲)
نام کتاب	: دیوان سلمان (انجام ناقص)
ناظم	: سلمان ساوجی متوفی (۵۷۷۸)
موضوع	: ادبیات منظوم
لسان	: دری

محفظ : ۱۵۸ بر ۲۲

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : رساله اول شهر جمادی الاول ۹۷۹ هـ و رساله دوم تیز

بعین خط ولی تاریخ کتابت آن تحریر نگردد و به احتمال

قوی او آخر قرن دهم هجری)

نوع خط : نستعلیق ریز خوش خط

تعداد سطر : ۱۵

تعداد اوراق : ۲۵۳

نوع کاغذ : خراسانی

قطع : ۱۵ × ۲۲ سانتی متر

جلد : مخموم سرخ

تزیین : دو سر لوحه زیبا و جدا اول صفحات مطلاع کار خراسان

(مکتب هرات) دارد

آغاز : هر دل که در هوای هویت مجال یافت

عناقای همیش دوجهان زیر بال یافت

انجام : حسن دامن آن نگارگیرم

وزهر دوجهان کنارگیرم

د شماره مسلسل : (۹۱۳) : محفوظ : ۲۵ بر ۱۵

کتاب : دیوان سلمان

ناظم : سلمان سا جی متوفی (۵۷۷۸)

- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کسانب : علی اکبر و ندر سردار غلام حیدر و محمد زایی قندهاری
- تاریخ کتابت : چهارده ربیع الاول ۱۳۳۲ هـ (درسه دکان حضرت عاشقان و عارفان)
- نوع خط : نستعلیق ریز خوش خط
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۷۷
- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۲ × ۱۶ سانتی متر
- جلد : قطعه، رویه ابر منلون، قاعده تکه آبی رنگ.
- تزیین : ندارد صرف عناوین و مقطع اشعار به خط رنگین (سرخ یا آبی) نوشته شده است
- آغاز بعد از بسمه : درخت لاد و شاخ آمد یکی شرک و دودوم وحدت
بزن بر شاخ وحدت دبت و بر شاخ دیگر به نا...
- انجام : توقع دارم از هر خرد جوئی
از یشان در کرم دارند بوئی.
- شماره مسلسل : (۹۱۳)
- نام کتاب : دیوان سلیم (انجام ناقص)
- ناظم : محمد قلی سلیم
- موضوع : ادبیات منظوم
- محفظ : ۱۱۹ بر ۷

- لسان : دری
- کاتب : معلوم نشد
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً قرن میز دهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق مایل به شکست
- تعداد سطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۳۹۳
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۳ × ۲۲٫۵ سانتی متر
- جلد : چرم نضواری رنگ رفته و کناره کنده شده، قاعد و چرم معمولی دیگر
- آغاز بعد بسمله : دلائل توئی که بکار خودت گزیده خدا
برای عشق بتانت نیا فریده خدا
- انجام وجود : شب بدر یا خان و مانست
چراغ خانه چشم ماهتابست ...
- شماره مسلسل : (۹۱۵) محفوظه : ۳۰ بر ۱۰
- نام کتاب : دیوان سید (انجام نافص)
- ناظم : سید میر خان مشوانی متخصص به سید

موضوع	: ادبیات منظوم
لسان	: دری
کاتب	: نامعلوم
تاریخ کتابت	: نامعلوم (احتمالاً او آخر ارن ۱۳ هـ)
نوع خط	: نستعلیق ریز آمیخته باشکست
تعداد اسطر:	۱۲
تعداد اوراق	: ۱۲۱
نوع کاغذ	: کشمیری
قطع	: ۱۶ × ۹۰ سانتی متر
جلد	: چرم سرخ ضربی وار
آغاز بعد پمله	: ای دانه تسبیح خیالات دل دانا
	سر حلقه مستان رحمت دیده بینا
انجام موجود	: کمیت شهنشاه مالک رقاب
	کشد حلقه در گوش چرخ از ر کتاب .
یاد داشت	: ساقینامه بدون آغاز و انجام متصل به غزلیات سیدیه همان خطو کاغذ است که نباید از او باشد زیرا از شامجهان در آن توصیف شده است بنا بر آن این مناقبانه از شعر ای دری گوی هندی می باشد

شماره مسلسل : (۹۱۶) : محفوظ : ۱۲۱ بزم

نام کتاب : دیوان سیدایاسید

ناظم : میر سید محمد یاسیر سعید محمد سید اکروخی

(متوفی ۱۲۲۲ هـ)

موضوع : ادبیات منظوم (اشعار صوفیانه)

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً اوایل قرن سیزدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق خوانا آمیخته باشکست

تعداد سطر : ۱۲

تعداد اوراق : ۶۵

نوع کاغذ : هندی

قطع : ۱۶ × ۲۰ سانتی متر

جلد : چرم انبانی سرخ

تزئین : علاوه از جدول رنگه یکسر لوحه ملون نیز دارد

آغاز بعد بسمله : شهنشاه جنون ناخیمه ز دبر کشور دلها

شدا ز هر یک شرار دلفر و ز شحل مشکله

انجام موجود : نشود قبول جاننا ذکرم نیاز سید

نه پسنده هیچ خوشدل غم جانگداز سید

یادداشت : کاتب در تعیین تاریخ کتابت کوتاه قلمی کرده سنه یک هزار
رانوشته و بقیه را که احتمالاً از (۲۵۰) بیشتر خواهد بود
فراموش کرده است.

شماره مسلسل : (۹۱۷) محفوظ: ۱۰۹ بر ۲

نام کتاب : دیوان سیدا

ناظم : سیدا کروی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غائباً اوایل قرن سیزدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۱۷

تعداد اوراق : ۱۷۰

نوع کاغذ : فرنگی

قطع : ۱۲ × ۱۵ سانتی متر

جلد : بدون پشتی

آغاز بعد بسمله : شهنشا مجنون ناخیمه زده بر کشور دلها

شدا از از هر يك شر اردل فروزش حل مشكنها

انجام

: ای اسد چون ان رسد بر خود سیلاب

خاک ره بیاش اگر هستی تو میر .

یادداشت

قبل از آغاز نیز غزلی دیگر از سیدا که به حمد خداوند (ج) و

و نعت رسول (ص) تحریر داشته است بنظر میخورد .

شماره سلسل

: (۹۱۸)

محفظ : ۲۱ بر ۱۶

نام کتاب

: دیوان سیدا

ناظم

: سیدا گروخی

موضوع

: ادبیات منظوم

لسان

: دری

کاتب

: نامعلوم

تاریخ کتابت

: نامعلوم (غالباً اوایل قرن سیزدهم هجری)

نوع خط

: نستعلیق کوره خطریز

تعداد اسطر

: ۱۳

تعداد اوراق

: ۸۰

نوع کاغذ

: فرنگی

قطع

: ۱۰/۵ × ۱۷ سانتی متر

جلد

: چرمی ضربی دار سیاه شکسته و تا اندازهئی فرسوده میباشد

آغاز به دبسمله

: شهنشاه جنون تاخیمه ز دیر کشور دلها

شد از هر یک شرارد لغز و زش حل مشکله

انجام

: ای من فدای تاز، نهالان باغ تو
عالم منور است ز نور چراغ تو.

شماره مسلسل : (۹۱۹)

تصحیح : ۱۲۸ بر ۲۵

نام کتاب : دیوان سیدا

ناظم : سیدا گروخی

موضوع : ادبیات منظوم (اشعار عشقی و تصوفی)

لسان : دری

کاتب : نامعلوم (دو ورق آخر کتاب نو نویسن است و کاتب خود در آن

معرفی نکرده است)

تاریخ کتابت : نامعلوم (متن اصلی او آخر قرن یازدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق

تعداد اسطر : مختلف

تعداد اوراق : ۷۵

نوع کاغذ : فرنگی (نخودی و سفید)

قطع : ۱۸ × ۱۴ سانتی متر

تزیین : قطعه سرخ گلابدار، قاعده تکه الوانی

آغاز بعد بسمله : شهنشاه جنون تاخیمه ز دبر آشور دلها

شاد از هر یکش ار دل فر و ز شحل مشکلیها

نجام

: ياشفيح المذنبين بارحمته اللعالمين

چشم بکشای و گنه کاران است را ببین .

یادداشت

: در ورق نوشته قبل از آغاز بر نگه ابر بر آن اشعاری علاوه گردیده

و سوانح سیدان نیز نگار شده یافته است. همچنان ورق اخیر نسخه

نیز نو نویسی می باشد .

شماره مسلسل

: (۹۲۰)

محفظ : ۱۳۹۳

نام کتاب

: یوان سید میر خان (شامل قصاید و غزلیات و صنایع و بدایع

آغاز و انجام ناقص)

ناظم

: سید میر خان مشوانی افغانی هروی

موضوع

: ادبیات منظوم

لسان

: دری

کاتب

: معلوم نیست

تاریخ کتابت

: ۱۲۱۱-۱۳۲۵-۱۳۲۹ ق. و ۱۳۳۰ هجری ۱۳۳۱ و غیره

نوع خط

: نستعلیق

تعداد اسطر

: غالباً ۱۸

تعداد اوراق

: ۱۲۲

نوع ناغذ

: فرنگی قدیم

قطع

: ۲۰/۵ × ۳۳/۵ سانتی متر

جلد : قطعه، رویه کاغذ لاجوردی، قاعده وزوایا کپرفولادی
 تزئین : یکسر لوحه در آغاز غزلیات و سر لوحه دیگر : رابتدای صنایع
 و جدول صفحات طلائی رنگ و عقب همان ورق به قسم
 شمشیه و یگان گل و برگ در بعضی صفحات مجدول طلا دیده
 میشود.

آغاز موجود : صبحی که نوع و سختن بر آشد نقاب
 تابان کند ز پر تورخ صفحه تراب

انجام موجود : نامدار است که نهاده نهان فیض خدائی
 در کف خلقت او صورت سیرت ا کمل.

یادداشت : سر حوم فکری در پشت ورق عطف اولی این نسخه چنین نوشته
 است:

(جزوی از دیوان سید میرخان هروی امیر الشعرا است حرر العبد
 فکری ساجوقی) در آوایل نسخه چند ورق از آن جمله -
 ورق ۳-۵-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵ به کاغذ جدید ترو به خط
 خوش کتابت شده است که گاهی تاریخ ۱۳۳ هجری در آن دیده
 میشود.

ناگفته نماند که در ختم این دیوان ازایشک ا قاسی علی احمدخان نیز نام برده است
 شماره مسلسل : (۹۲۱) .

محفظ ۵۰ ابر ۲۳

نام کتاب . دیوان شاپور (آغاز ناقص)

ناظم : شاهپور نیشاپوری

موضوع : ادبیات منظوم (اشعار بزمی)

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غالبات قرن دهم یا یازدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق خوش

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۹۵۹

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۹×۳۳ سانتی متر

جلد : بخارا ئی

تزیین : صفحات مجدول مذهب و ملون وارد .

آغاز موجود : چمن ندیده ز خجالت شگوفه و اری بریخت

بهار غنبر سار ابطبله عطار

انجام : یکی تاج سر زرین عصابه

یکی رازیب رخ مشکل آشابه .

یادداشت : در حاشیه بالای صفحه آخر نسخه يك مهرا ز قاضی محمد

به نظر می خورد .

- شماره مسلسل : (۹۲۲) محفوظ : ۱۲۱ بر ۱
- نام کتاب : دیوان شاکر
- ناظم : شاکر
- موضوع : ادبیات منظوم (دینی)
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : چهارشنبه ۱۶ صفر المظفر ۱۰۳۰ هـ ق (در مزار شریف کتابت شده)
- نوع خط : نستعلیق خراب
- تعداد اسطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۶۶
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۳/۵ × ۲۰/۵ سانتی متر
- جلد : بخارائی سبزشکسته و آسیب دیده تا پنهان دار، قاعده و حاشیه چرم ناقص
- آغاز بعد بسمه : خا او نا اہمفتاح گرم قفل دلہم بہ اشا
- زراہ رحمت یارب توعہ مشکلم بکشا.
- انجام موجود : ہر گس گہ... این گزند یاد مرا
- اندر حق من بر آور د دست دعا

یادداشت : اسم شاعر این دیوان محمدشاکر و از سیدهای دره صوفیه
 شماره سیرفت وی تحصیلات ابتدائی اش را در آنجا به پایان رساند
 و در همانجا به شغل زمینداری و کشاورزی مشغول بود، سال
 وفاتش دقیق معلوم نیست ولی در زمره شعرای قرن سیزدهم
 هجری به شمار میرود.

شماره مسلسل : (۹۲۳) محفوظ : ۱۳۳ بر ۲

نام کتاب : دیوان شاه قاسم (انجام ناقص)

ناظم : شاه قاسم انوار تبریزی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست (زیر آخر کتاب موجود نیست)

تاریخ کتابت : معلوم نیست

نوع خط : نستعلیق خوش ریز

تعداد سطر : ۱۲

تعداد اوراق : ۲۴۲

نوع کاغذ : سمرقندی

قطع : ۱۸ × ۱۰ سانتی متر

جلد : قطع سبزرنگ، قاعده و زوایا چرم سبزرنگ رفته.

تزیین : صفحه اول یک شمسیه مطلا و سلون و صفحه دوم همان ورق
یکسر لوحه مطلا و هم بعضی نوشته های مختصر دیگر
مطلا و لاجورد دارد.
و نیز صفحات آن مجدول و مطلا و سلون می باشد.

آغاز : ساقی بن آو رقدح پیر مغان را
تاتازه کندجودت او جو هر جانرا

انجام موجود : الهی بی تو دوزخ را بسوزد
بیکدم آتش حرمان عاشق

شماره مسلسل : (۹۲۳)
محفظ : ۱۳۸۹۰

نام کتاب : دیوان شاه قاسم (انجام ناقص)

ناظم : شاه قاسم انوار تبریزی

موضوع : ادبیات منظوم (غزلیات عاشقانه)

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : ندارد (شاید قرن نهم هجری)

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۱۹۹

- نوع کاغذ : خوبسنسیدی
- قطع : ۱۳ × ۲۲ / ۵ سانتی متر
- جاسد : چرم جگری بندرس، حصہ عقبی آن بطموس شده
- تزیین : جداول صفحہات زرنیخ.
- آغاز موجود : گفتی کہ ز خود کم شو تاراه بخود پایی
- تفسیر نمی دانم این رمز.....
- انجام موجود : قاسمی یار رنگ این دارد
- هر کہ این داشت محض دین دازد
- یادداشت : در متن بعضی اوراق کجیو دی باشد.
- شماره مسلسل (۹۲۵)
- نام کتاب : دیوان شاه نعمت الله (آغاز و انجام ناقص)
- قائم : نورالدین شاه نعمت اله ولی
- موضوع : ادبیات مظلوم (اشعار عرفانی)
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً او آخر قرن نهم یا اوایل قرن دهم هجری)
- تعداد سطر : ۱۲ الی ۱۵
- تعداد اوراق : ۳۲۱
- نوع کاغذ : خوبسنسیدی و سمرقندی

قطع	:	۱۱ × ۲۱ سانتی متر
جلد	:	قطعه فرسوده، قاعده تکه جیمی خطدار.
آغاز موجود	:	ایلی بچشم مجنون بین
انجام	:	در کبر محیط کشتی سی رانندیم کشتی بشکست و سادر آب آفتادیم.
شماره سلسل	:	(۹۲۶)
نام کتاب	:	دیوان شاه نعمت الهه (آغاز و انجام ناقص)
ناظم	:	شاه نعمت الهه ولی
موضوع	:	ادبیات منظوم
اسان	:	دری
کاتب	:	ناسعوم
تاریخ کتابت	:	ندارد (شاید قرن نهم هجری)
نوع خط	:	نستعلیق
تعداد سطر	:	۱۳
تعداد اوراق	:	۹۷
نوع کاغذ	:	سمرقندی
قطع	:	۱۱ / ۶ × ۱۱ سانتی متر

جلد :

چرم سرخ خربیدی دار و قاعده چیده ابقا شده

آغاز موجود : دیدگاه عالم است از و روشن

منی نماید چو نور در اشیاء

انجام موجود : شمس الدین راز نعمت الله مطلب

ز آنکه او دار در نشان شمس الدین

شماره مسلسل : (۹۲۷) : محفظ : ۱۰۴ جز ۸

نام کتاب : دیوان شاه نعمت الله (آغاز انجام ناقص)

ناظم : شاه نعمت الله ولی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : اشخاص مختلف

تاریخ کتابت : دقیق معلوم نیست (غالباً قرن دهم)

نوع نوخط : نسخ و نستعلیق

تعداد سطر : ۱۵

تعداد اوراق : ۳۹۷

نوع کاغذ : سمرقندی و خوقندی

قطع : ۲۰ x ۱۳ سانتی متر

جلد : چرم قهوه فی تاپه دار قاعده تکه لاجوردی

آغاز موجود : عین او بنگیز تعیین نور او

تا آنکه با شی ناظر و منظور او ..

- انجام وجود : گفتم که دلم گفت که ویران کنمش
- یادداشت : نسخه بخط چند نفر نوشته شده ولی متأسفانه یکی هم اسم خود را نوشته است .
- شماره مسلسل : (۹۲۸)
- نام کتاب : دیوان شاه نعمت الله
- ناظم : شاه نعمت الله ولی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۲۲۰
- نوع کاغذ : هندی و خوقندی
- قطع : ۱۳ × ۲۲ سانتی متر
- جلد : قطعه، قاعده و زوایا کهره آبی
- آغاز بعد بسمله : حی قیوم قدیم ولم یزل
- انجام : خدا یا نگهدار خو انتهر ا
- عطا کن تو جنت نو پسند را .

یادداشت / : بعد از ختم غزل ناقص دیگر در مدح سلطان خراسان نیز
بملاحظه می‌رسد و از ورق (۱۶۶) سقطاتی دارد.

شماره مسلسل : (۹۲۹) معفظ : ۷ بر ۳۲

نام کتاب : دیوان شاهی (آغاز و انجام ناقص)

ناظم : امیر شاهی سبزواری

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم (به نسبت نبودن او راق اخیر معلوم نشد)

تاریخ کتابت : نامعلوم (اسنادیت نسخه به قرن دهم هجری ارتباط خواهد
داشت

نوع خط : نستعلیق خوش خطریز

تعداد سطر : ۱۰

تعداد اوراق : ۲۳

نوع کاغذ : متن خالی، حاشیه و صله شده از کاغذهای

قطع : ۱۷ × ۱۳ سانتی متر

جلد : چرم سرخ ضربی دار

تزیین : عناوین مطلقاً، صفحات کاسه، جدول است

آغاز موجود : شادست بی تو صبر دل غم فز و دهر ا

نتوان چشید داروی نه آرموده را.

انجام موجود : گریز شکافی دل صدپاره‌ها

صدداغ بلایابی و آزار نیابی.

یادداشت : بر علاوه اینکه نسخه از اول و اخیر کمبود است در وسط

اوراق نیز آسیب دیده است.

شماره سلسل : (۹۳۰) : محفوظ : ۳۳ بر ۱۶

نام کتاب : دیوان شریف (انجام ناقص)

ناظم : شریف

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (شاید آواخر قرن سیزدهم هجری باشد)

نوع خط : نستعلیق ریز آمیخته باشکست

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۷۲

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۰ × ۹ سانتی متر

جلد : قطعه، رویه ابره، قاعده تکه سرخ

آغاز بعدبسمله : بدست تست یافتح مفتاح در دلها

مکن یارب بمفتاح عنایت...

انجام موجود : می کند معشوق چند صفحه آینه را

نامه ساده لو حانرا

شماره مسلسل : (۹۳۱) بحفظ : ۱۱۰ برم

نام کتاب : دیوان شوکت (آغاز انجام ناتهص)

ناظم : محمد اسحاق شونت بخارائی (متوفی ۱۱۰۷ هـ)

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

گاتیب : نامعلوم

تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۲۲۴

نوع کاغذ : خوقنسدی

قطع : ۱۳ × ۱۱٫۵ سانتی متر

جلد : چرم سرخ

آغاز وجود : پیش موسی است نار معشوقی

• لن ترانی نمودی از چه خطاب

انجام موجود : از بس گه شدم مضطرب از آمدنش

دل خون شد چون رنگه پرید از رویم.

شماره مسلسل : (۹۳۲) : محفوظ : ۱۳۵۰

نام کتاب : دیوان شوکت

ناظم : شوکت بخارائی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : سلخ شهر رجب ۱۳۰۷ هـ

نوع خط : شکست بخارائی ریز

تعداد سطر : ۱۴۹۱

تعداد اوراق : ۹۲

نوع کاغذ : سمرقندی

قطع : ۱۳ × ۲۰ سانتی متر

جلد : کپره دانه دارسیاه

آغاز بعد بسمله : خدایارنگ... کرامت گن بعالم

... (خوانایست)

انجام : از بسکه شدم مضطر بخلق او

حل چون شده رنگ و چون بر نیاردم

شماره مسلسل : (۹۳۳) : محفوظ : ۱۱۸۰

نام کتاب : دیوان شوکت (انجام ناقص)

- ناظم : شوکت بخارائی
- موضوع : ادبیات، منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً قرن سیزدہم ہجری)
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۱۸۲
- نوع کاغذ : خوبندی
- قطع : ۱۲۲۵ × ۱۲۲۵ سانتی میٹر
- جلد : چرم سرخ ضربی دار
- آغاز بعد پسملہ : بسکہ گردیدز کلفت دل نیکم لیریز
 کر دآلو دہ تراز اشک پشیمان رفتم.
- انجام و جود : تاہوارانم از اشکم بست
 ابر بی آب نمی گردد خشک
- یادداشت : در آخر چند ورق کعبودی دار د چند صفحہ نیز خط کشیدہ
 شدہ.
- شمارہ مسلسل : (۹۳۴)
- نام کتاب : دیوانہ شوکت
- محفظ : ۲۰ بر ۱۵

- ناظم : شوکت بخاری یا بخارائی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : خال محمد خسته (متوفی ۱۳۰۲ شمسی)
- تاریخ کتابت : معلوم نیست .
- نوع خط : نستعلیق .
- تعداد اسطر : ۱۸
- تعداد اوراق : ۲۱۰
- نوع کاغذ : فرنگی
- قطع : ۱۳ × ۵ ر ۱۹ سانتی متر
- جلد : چرم سرخ گهنه
- تزیین : ندارد
- آغاز بعد بسمله : از بسکه ریخت رنگ دل بر سرم هوا
سوداییای بست ز مغز سرم حنا
- انجسام : از یک طرفم رقیب و یک جانب بار
وان دوزخ و این بهشت من حاتم طی
- یادداشت : بعد از ختم این نسخه تحت عنوان (ترجمه شوکت) در یک ورق تحریر یافته، همچنان مولانا خسته این نوشته را تحریر داشته است (گردآورنده و مقابله کننده) به (۹) نسخه

خطی که تشریح نسخ با اسم مالک محترم هر یک دو صفحه جدا گانه ثبت شده) مقابله میشود و اگر ابیاتی یافت شود در ردیف خود ثبت خواهد شد. (خسته).

شماره مسلسل :	(۹۳۵)	محفظ: ۳۹؛ ۲۳
نام کتاب :	دیوان شهاب.	
نظام :	عبدالله بن شهاب ترشیزی	
موضوع :	ادبیات منظوم	
لسان :	دری	
کاتب :	ملا فیض محمد هزاره (سولفسراج التوار یخ «به فرمایش امیر عبدالرحمن»)	
تاریخ کتابت :	۶ شعبان ۱۳۱۳ هـ	
نوع خط :	نستعلیق	
تعداد سطر :	۱۵	
تعداد اوراق :	۱۸۰	
نوع کاغذ :	خوقندی	
قطع :	۲۳۵ × ۱۵۰ سانتی متر	
جلد :	چرم سرخ ضربی دار	
تزیین :	یکسر لوحه کار کابل در ابتدای نسخه موجود است صفحات	
	دارای جدا اول. طلاست.	

آغاز مقدمه بعد از بسمله : مطالع دیباچه سخن و قطع دفتر معانی نوگن

حمد و نیایش فرد

انجام : ولی ای خردمند آهسته تر

که چشم و دماغ و هان است تر

یادداشت : شهاب ترشیزی از شعری مقتدر قرن ۱۲ و ۱۳ پیوسته و

تیمو رشاه درانی و فرزندانش باوی رابطه نزدیک

داشتند و دیوان خود در ارسال ۱۳۰۶ هـ بخوانش

شهرزاده محمود (پسر تیمو رشاه) جمع آوری کرده است

که شامل بر سه بخش است

۱ - برخی از رجال سیاسی وقت و غیره

۲ - مقطعات

۳ - هزلینات

اما اهمیت این نسخه در آن است که کاتب آن ملا فیض محمد

کاتب است و او کسیست که سراج التواریخ را تألیف کرده

آثار زیاد او در آرشیف ملی موجود است و نسخ خطی دیگر

آرشیف ملی مانند کتاب (فیوز) و غیره بخط زبیدی است

وی بعلاوه اینکه از مشاهیر مؤرخان معاصر کشور میباشد

در هنر خطاطی بویژه خط نستعلیق ید طولی دارد

شماره مسلسل : (۹۳۶) : محفظ : ۷

نام کتاب : دیوان شهاب تر مزی (در پستی دیوان قصبایدی از خسرو

نوشته شده است)

ناظم : شهاب تر مزی یا (تر نذی)

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : ناسعلوم

تاریخ کتاب : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۸۳

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۲۰ × ۲۱۰ سانتی متر

جلد : قطعه ، پوش کاغذ سرخ

آغاز بعد بسمله : الهی خنده ام را نالکی ده

بیر شکم را چکن بر گاه کلی ده

انجام موجود : هرگز شنیده تو که در هیچ

..... (غشوش گردیده)

یادداشت : این نسخه در حقیقت مجموعه نثر دری است که در ابتدا سوز و گداز نوع خیوشسانی و بعد از آن قصایدی از جامی- و دیگران دارد. از ورق ۵۵ به بعد دیوان شهاب ترمزی است این نسخه بایک نسخه دیگر دیوان شهاب ترمزی مقابله شد با اینکه هر دو نسخه در مدح تیمور شاه درانی و محمود درانی اشعاری دارد ولی اشعار مذکور از نظر متن فرق میکنند که با آنهم قابل تحقیق بیشتر است.

شماره مسلسل : (۹۳۷) محفوظ : ۱۶۹ بر ۲

- نام کتاب : دیوان شهید
 ناظم : مولینا شاه اسیر الدین شهید
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کاتب : معلوم نیست
 تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً او آخر قرن سیزدهم هجری)
 نوع خط : نستعلیق عالی
 تعداد سطر : مختلف
 تعداد اوراق : ۲۱۷
 نوع کاغذ : هندی گاهی

قطع : ۲۲ ر ۵ × ۱۳ ر ۵ سائتی متر

جلد : مستحدث، تحت گوشک چرم سرخ در قاعده

چهار تاپه اکلیلی خورداست

آغاز بعد بسمله و مکاتبه : از سزه خون جگر رنگ سکیدن دارد

دل بسمل دگر آهنگ تپیدن دارد.

انجام موجود : شادی و غم تو ام است از بدو فطرت در جهان

روز میلاد و وفات عالم بین.

یادداشت : این شاعر شهید تخلص میکرده چنانچه در قصیده بها،

(گوید در آله آباد لکهنو دارم شهید)

ورق ۲۱ نشان میدهد که به خط دیگری در وفات

محشی شعری نوشته و سال تاریخ آنرا ۱۲۸۳ هـ نشان

داده است و در ذیل آن شعر دیگری است که سال ۱۲۹۳

هـ از آن استخراج شده است.

شماره مسلسل : (۹۳۸) محفظ : ۲۳ بر ۱۱

نام کتاب : دیوان شهیدی (آغاز ناقص)

ناظم : شهیدی (ظاهراً از شعر ای عنصر صفویه است)

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : اسم خود را ذکر نکرده ولی بطور قطعی یکی از

از خوشنویسان است

تاریخ کتابت : معلوم نیست (احتمالاً قرن دهم و یا یازدهم هجری)

نوع خط : نستعلیق ریز خوش خط

تعداد سطر : ۱۵

تعداد اوراق : ۵۶

نوع کاغذ : سمرقندی

قطع : ۱۹ × ۱۱ سانتی متر

جلد : قطعه، رویه چرم سرخ تاپه دار.

آغاز موجود : سر ابا و رشود در دم بسازی گر چه گویندم

که اکنون رفت ازین ره هر کجا پر سیده او را

انجام : «قطع شده»... ذوقی بر ستیدن

بیاد نرگس مست گردیدن.

شماره مسلسل : (۹۳۹)

محفظ : ۷ بر ۹۰

نام کتاب : دیوان شهیدی باشهدی

ناظم : شهیدی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

- کتاب : میرزا محمد صالح قاری
- تاریخ : نامعلوم
- نوع کاغذ : خوقندی
- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۱۳۶
- جلد : بخارایی تاپه دار، قاعده و زوایا حرم سرخ
- آغاز بعد از بسمله : خم و حدت بچو ش آمد ز هی میخانه دلها
- الایایها الساتی ادر کاسا و ناولها .
- انجام متن : دایم بن دیوان رسو اشد در عالم
- با خلق جهان گشته افسانه شهیدی
- شماره سلسل : (۹۳۰)
- محفظ : ۱۳۲ بر ۲
- نام کتاب : دیه ان شیخ او حدی (آغاز انجام ناقص)
- ناظم : او حدی (مشهور به سر اغه ئی اصفهانی)
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : (چون سر و آخر کتاب افتیده لذا کاتب معلوم نیست)
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً قرن نهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق ریز خوش
- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۳۵

نوع کاغذ : سمرقندی
 قطع : ۱۰/۵ × ۱۰ سانتی متر
 جلد : قطعہ دبل، قاعدہ وزو ایچرم سرخ
 آغاز موجود : نیست غم سر دل او حدی ارگر ددفاش
 جو دش حافظ اسرار نھان تو بود.

انجام موجود : آنرا کہ خطیب سوز خواند
 در مہمیا او حدی ز بانست

یادداشت : قبل از آغاز در این نسخہ نقل کتبہ است کہ در طاق غار
 معروف کرخ نوشتہ است کہ متن آن چنین است، ہذا العمارت
 بن سان سلطنت پادشاہ السلطان ابن السلطان ابن السلطان
 ابو المظفر ابو سعید گورگان. عمارت قدیم در سنہٴ خمس و -
 و عشر و ن خمس مائہ (۵۲۵) بود و مدروس گشتہ بود -
 بندہٴ ضعیف ابو محمد حسین بن محمد بن بی بکر محمد کرت -
 احیا کرد و در سنہٴ سبع و ستین و سبع مایہ (۷۶۷) کتابت -
 عمارت ملک حسین با آن نیز بود و احیا کردہ است
 ولی بن محمد زادہ در سنہٴ سبع و ستین و ثمانہ (۸۶۷).

شمارہٴ مسلسل : (۹۳۱) : محفظ : ۱۵ پر ۱۱
 نام کتاب : دیوان شیخ عطار
 ناظم : شیخ فریدالدین عطار نیشاپوری
 موضوع : ادبیات منظوم

- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : ۱۲۲۳ ق .
- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۲۹۵
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۱ × ۱۹/۵ سانتی متر
- جلد : چرم سرخ، روپه داخلی آن لاکه تاپه دار است.
- نژدین : دارای دوسر لوحه مذهب و سر صغ و صفحات کاملاً
مجدول مطالاست.
- آغاز : سبحان خالقی که صفا تش ز کبریا
بر خاک عجز می فکند عقل انبیا
- انجام : فریداندر فناتن داد و می گفت
تو کلت و علی رب السمائی
- شماره مسلسل : (۹۳۲) : محفظ : ۱۱۲ بر ۱۸
- ثام کتاب : دیوان شیر احمد
- ناظم : میرزا شیر احمد جلال آبادی
- موضوع : ادبیات منظوم

- لسان : دری
- کاتب : شاید بخط خود ناظم
- تاریخ کتابت : ظاهر ادر حدود ۱۳۱۹ هـ ق (عصر سلطنت امیر حبیب الله)
- نوع خط : نستعلیق دستنویس مرتوج
- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۱۳۹
- نوع کاغذ : فرنگی
- قطع : ۲۶۶۰ × ۱۸ سانتی متر
- جلد : بدون وقایه.
- آغاز بعد از بسمله : ثنا و حمد و ستایش خدای اسز او
- که ذات او (قطع شده)
- انجام : هزار و سه صد و نوزده چو بود از سنه هجری
- بتخت بنشست کاقبالش همایون باد
- یادداشت : بعد از تو حید باری تعالی بطلان عقیدت، منکران قیامت، مناجات نعت حضرت رسول (ص) و غیره اشعاری در تعریف آخند زاده شیخ نجم الدین، مدح امیر حبیب الله خان و حکایات دیگر دارد.
- شماره سلسل : (۹۳۳) محفوظ : ۱۶۵۴
- نام کتاب : دیوان صادق یا صادق (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : صادق یا صادق

- موضوع : ادبیات، منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (غالباً قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق .
- تعداد سطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۱۲۷
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۲ × ۱۸ سانتی متر
- جلد : چرم قهوه‌ئی، تکه کهنه و فرسوده.
- آغاز موجود : هر کس که عشق تو درست ندارد دانه آدمیست
زان آدمی چه سود که حیوان ناطق است
- انجام : می‌خواست به عشق خود بنازد
در دهر بسان مردمان عشق.
- یادداشت : معلوم نیست که این شاعر صادقی افشار
یا صادق ملایجی یا صادقی دیگری است لذا به تحقیق بیشتر
احتیاج دارد همچنان از ورق ۱۳۹ بعد کمبودات دارد و
سزیدیران بعد از صفحه ۱۴۰ اشعاری شاید از شاعران
دیگری در این نسخه الحاق شده باشد.

شماره مسلسل : (۹۴۴) محفوظ : ۱۰۰ بر ۱۳

نام کتاب : دیوان صائب (انجام اقص)

ناظم : محمد علی صائب نبریزی یا (اصفهانی)

موضوع : ادبیات منظوم (اشعار عشقی اجتماعی و اخلاقی)

لسان : دری

کاتب : نام معلوم

تاریخ کتابت : نام معلوم (غالباً او اخر قرن سیزده یا اوایل قرن

چهاردهم هجری)

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۳۵

تعداد اوراق : ۳۸۲

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۶۷۵ × ۲۴۵ سانتی متر

جلد : چرم سرخ رنگ ضربی دار، زاویه ها و حواشی

و قاعده شایستگی دارد .

تزیین : بجز یک دسته گل که در آغاز کتاب نقاشی شده دیگر تزیین

ندارد .

آغاز بعد از بسمله : اگر نه مدح بسم الله بودی تاج عنوا آنها

نگشتی تا قیامت تو خط شیر از هدیو آنها

انجام موجود : نیست بیرون ز سر ابر ده ساحل دل ما

هر که خواهد پتماشای تو شال برود

یادداشت : تاریخ کتابت نسبت از بین رفتن او راق آخر آن معلوم

شده نتوانست و در قسمت داخلی و قایه تاریخ پنجم

ربیع الاول ۱۲۹۳ هـ تحریر گردیده مگر گمان نمیرود

که این تاریخ را کاتب نوشته باشد .

شماره مسلسل : (۹۴۵) محفوظ : ۱۰۱ بر ۱۵

نام کتاب : دیوان صائب

ناظم : میرزا صائب تبریزی یا (اصفهانی) تبریزی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست

تاریخ کتابت : (ظاهر آقرن دهم هجری و نونویس قرن شانزده هجری)

نوع خط : شکسته نستعلیق خوب و نستعلیق ریز

تعداد سطر : مختلف

تعداد اوراق : ۵۲۴

نوع کاغذ : خراسانی

قطع : ۲۰ × ۱۲ سانتی متر

جلد : قطعاً مقوائی، قاعده و گوشه هاچر سی
ترتیب : دارای یک لوحه مذهب و سلون کار اصفهان، جدول صفحات
طلا.

آغاز بعدبسمله : اگر نه مدح بسم الله بودی تاج عنوانها
نگشتی تا قیامت تو خطشیر از هدیوانها

انجام : بخون آغشته بتوان دید آن لبهای نازک
وگر نه با تو می گفتم چها گفتی چها کردی
یادداشت : قبل از آغاز نسخه یکرباعی بخط شکست زیبای علی احمد
سلحشور بملاحظه می رسد.

شماره مسلسل : (۹۴۶)
محفظ : ۵۲ بر ۱۷

نام کتاب : دیوان صائب (انجام ناقص)
ناظم : صائب تبریزی یا اصفهانی
موضوع : ادبیات منظوم
لسان : دری
کاتب : نامعلوم
تاریخ کتابت : نامعلوم (شاید قرن سیزدهم هجری باشد)
نوع خط : شکسته نستعلیق
تعداد اسطر : مختلف
تعداد اوراق : ۱۶۶

- نوع کاغذ : کشمیری
- قطع : ۱۶ × ۲۷ سانتی متر
- جلد : بخارائی مستعمل
- تزیین : جداول صفحات سلون است
- یاد داشت : چند مهر بیضوی کوچک در آغاز حاشیه و انجام نسخه موجود است
- آغاز بعدبسمله : اگر نه مدح بسم الله بودی تاج عنوانها
 بگشتی تا قیامت تو خط شیرازه دیوانها
- انجام موجود : چه فال سر کشاممنون بر سر آشیان صائب
 چسان در خانه نیک صدف گوهر کندیاری
- شماره مسلسل : (۹۳۷) محفوظ : ۸ بر ۱۷
- نام کتاب : دیوان صائب
- ناظم : میرزا صائب تبریزی یا اصفهانی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : گج سنگ (از نویسندگان هند) در خطه او کله بوشهوار
 بهر ساله در موضوع چک و جولی (۱۲ ماه رمضان ۱۱۱۶)
- نوع خط : نستعلیق

- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۲۳۱
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۱۷ × ۱۲۶۵ سانتی متر
- جلد : چرمی مور یا نه خورده
- تزیین : جداول صفحات سرخ رنگ است
- آغاز بعد بسمله : اگر نه مدح بسم الله بودی تاج عنوانها
- نگشتی تا قیامت تو خط شیر از ده دیوانها
- انجام : تکیه گاهی خلق لطف حق تعالی بس بود
- بستر و بالین ماهی آب در یابس بود
- یادداشت : در حواشی بعضی صفحات نسخه هذا اشعاری بخط نستعلیق
- آمیخته باشکست ریز به نظر می رسد که شاعر آن
- معلوم نیست شاید از صائب باشد .
- شماره مسلسل : (۹۳۸)
- محفظ : ۱۳۲ بر ۶
- نام کتاب : دیوان صائب (آغاز ناقص)
- ناظم : صائب تبریزی یا صفهانی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری

کاتب : رحمت الله

تاریخ کتابت : ناسعلوم (احتمالاً در زمان صائب) یعنی قرن یازدهم هجری

نوع خط : نستعلیق ریز خوش

تعداد سطر : ۱۳ و ۱۲

تعداد اوراق : ۲۴

نوع کاغذ : خوقندی مندرس

قطع : ۱۵ × ۵/۱۹ سانتی متر

جلد : کپره سبز

آغاز موجود : هر شب کواکب کم کند از روی مه پاره

هر روز گردد تنگتر سوراخ این غر بالها

انجام بتن : آینه خمار مشکن پیش دست نیست

از اضطراب تشنه دیدار غافل

یاد داشت : بعد از ختم این نسخه یاد داشتی راجع به اینکه صائب از

شعرای دوره مغلیه هندی می باشد بخط محمد حسین

بهر روز نگارش یافته است.

شماره مسلسل : (۹۴۹) محفوظ : ۱۳۳ بر ۶

نام کتاب : دیوان صائب (انجام ناقص)

ناظم : میرزا صائب تبریزی یا اصفهانی .

- موضوع : ادبیات منظم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (غالباً او اخر قرن سیزدهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۴۵۰
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۰۲ × ۲۳ سانتی متر
- جلد : چرم قهوه‌ئی ناقص ضربی دار قاعده چرم سیاه
- آغاز بعد از بسمله : اگر نه مدح بسم الله بود تاج عنوانها
- نگشتی تا قیامت تو خط شیرازه دیوانها
- انجام موجود : ندر پرده کسی هرگز
- در مجالس مقام خاموشی .
- یادداشت : قبل از آغاز و بعد از انجام این نسخه اشعار متفرقی نگارش یافته است .
- شماره مسلسل : (۹۵۰)
- محفظ : ۷۰ بر ۱۱
- نام کتاب : دیوان صائب اصفهانی یاتبریزی
- ناظم : میرزا اصفهانی

- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (احتمال میرود که در قرن یازدهم هجری نوشته شده باشد)
- نوع خط : نستعلیق آمیخته با شکست ریز
- تعداد اسطر : مختلف (چهار ستون نوشته شده)
- تعداد اوراق : ۳۴۰
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۲۲/۵ × ۱۸ سانتی متر
- بخارایی زرد تاپه دار، قاعده و حاشیه چرم سیاه
- آغاز بعد بسمله : اگر نه مدح بسم الله بودی تاج عنوانها
- نگشتی تا قیامت تو خط شیر از ده دیوانها
- انجام : تاندهی خویش را (مغشوش است)
- بعضی از آنها چنان که هست نیابی
- یادداشت : در پایان کتاب بخشی که معمولاً نام کاتب و سال کتابت نوشته میشود عمدتاً محو شده و بقایای آن خوانده نمیشود. سطور چهار ستون نوشته شده که در حقیقت دو ستون

است بدون خط وسط صفحه و بنا بر این یک غزل که
 در ستون نوشته شده از بالا به پایین خوانده می شود و تا
 آخر قسمت راست همان صفحه دوام می کند و بعداً از بالای
 صفحه شروع می شود تا آخر صفحه سمت چپ.

- شماره مسلسل : (۹۵۱) محفوظ : ۲۵ بر ۵۴
- نام کتاب : دیوان صائب (آغاز و انجام ناقص)
- ناظم : میرزا صائب اسفهان‌ای
- موضوع : ادبیات منظوم شامل (غزلیات عشقی و غنائی)
- لسان : دری
- تاریخ کتابت : تا اواخر قرن سیزدهم هجری
- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۱۷۱
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۸ × ۱۲ سانتی متر
- جلد : قطعه رویه ابره آبی رنگ ، قاعده تکه سرخ رنگ
 و زوایا تکه گلدار سرخ

- آغاز موجود : ان ببینم که دیدن یال شکسته ام
- از آب چشمم رام کند شیر درنده را
- انجام موجود : نکرده یغمبری در رکاب بیهوشی
- گذشتن از سر کون و مکان چی میدانی .
- شماره مسلسل : (۹۵۲)
- محفظ : ۱۶ بر ۵
- نام کتاب : دیوان صائب
- ناظم : میرزا صایب تبریزی (یا اصفهانی)
- موضوع : ادبیات منظوم . (غزلیات)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (شاید قرن سیزدهم هجری باشد)
- نوع خط : نستعلیق ریز خوش خط
- تعداد سطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۲۲۸
- نوع کاغذ : هندی یا کشمیری
- قطع : ۱۳، ۵ × ۲۳ سانتی متر
- جلد : رویه ابره ، قاعد و زوایا چرم قهوه ای
- تزیین : آغاز سر لوحه مذهب و ملون بر وی کاغذ متن نصب شده ،
جداول صفحات سیاه رنگ است

- آغاز بعدبسمله : چه حاجت بافسانه خواب غفات
 که خانه زاد بود خوابی بصیرت را
- انجام : صائب از بساده کهن مگذر
 از روی شبابا گرداری
- یادداشت : بعد از ختم کاتب دهمس قنیر بر غزل صائب اصفهانی بخط
 دستنویس سر و ج تحریر شده است .
- شماره سلسل : (۹۵۳) : محفوظ : ۱۳۸ بر ۸
- نام کتاب : دیوان صغیر
 ناظم : ملا عبدالله راغی متخلص به صغیر که در بعضی از اشعار
 خود مصراع تخلص داشته است .
- موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کاتب : ظاهر آخو دملا عبدالله
 تاریخ کتابت : معلوم نیست
 نوع خط : شکسته
 تعداد سطر : ۱۱
 تعداد اوراق : ۲۲۲
 نوع کاغذ : کشمیری

- قطع : ۱۹ × ۱۲۰ سانتی متر
- جلد : کپره سیاه
- تزیین : صفحات سجدول سلون ، در دو صفحه اول و سر لوحه سلون بسیار عامیانه است
- آغاز بعد بسمله : الهی... و حدت... (مغشوش است)
- انجام : کم کن از هجر یار شکوه صغیر

پرمیشو دلانه ز تو خانه ز نبور

- یادداشت : در حصه کتاب این نسخه تر دیدبر ای آنست که خود شاعر عبدالله نام داشت ولی از نام عبدالله که در شعری به ورق ۲۱۸ ب آمده است معلوم نمی شود که کتاب بنام خود تصریح کرده یا نقل گفتار شاعر بوده و یا جز متن کتابست (؟) همچنان در ورق ۲۲۲ شعری از شاهزاده محمد عاقل کولابی پیخط عامل کولابی در تعریف و توصیف صغیر آمده است.

شماره مسلسل : (۹۵۴) محفوظ : ۲۸ بر ۹۷

- نام کتاب : دیوان طالب
- ناظم : طالب
- موضوع : ادبیات منظوم

- لسان : دری
- کاتب : محمد بن طالب
- تاریخ کتابت : ذی قعدة ۱۰۶۱
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۳۹۴
- نوع کاغذ : چرم قهوہ ضربی دار، قاعده چرم سرخ
- قطع : ۱۶ × ۲۸
- تزیین : کاغذ خوب و افشان
- آغاز بعد از بسمله : چون گنج نهم بفرق خرد افسر بیان
از مدح شہ اتاتہ ز نم بر سر زبان
- انجام : چون تیر ز هر زه کر دیم دل بگرفت
مانند کمان چله نشین خواهم شد .
- یادداشت : در صفحه قبل از آغاز یادداشت خلیلی در باره اینکه این کتاب
در فهرست کتابخانه محمد ظاهر شاه (پادشاه وقت) داخل
است بتاریخ ۱۳۴۳ هـ ش
- شماره مسلسل : (۹۵۵)
محفظ : ۲۶ بر ۱۳
- نام کتاب : دیوان طغرا (در پشتی بنام دیوان مؤید الدین طغرائی
ثبت شده) (انجام ناقص)

ناظم : طغرا (که ظاهر اَطغرا ای شهدی خواهد بود)

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست

تاریخ کتابت : معلوم نیست (شاید قرن دو از دهم هجری باشد)

نوع خط : نستعلیق بخارائی

تعداد سطر : ۱۶

تعداد اوراق : ۳۱۳

نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۵ × ۲۳ سانتی متر

جلد : مقوایی شکسته و پاره ، قاعده چرم قهوه‌یی فرسوده

آغاز بعد پسمنه : عطار نسیم چیده هر سو

از حلقه سنباشد کانهها

انجام و وجود : گفتمی که دانه ام شد با خاک یکسان

گردت چسان نخیزد با میانشتی

یادداشت : در پشتی کتاب بخط یکی از فضلا شریحی با استفاده از انساب

سمعانی آمده و نسخه از سؤیدالدین ابو اسماعیل اصفهانی

طغرا بی پنداشته شده است. طغرا صاحب لاسیه العجم است که

قصیده عربی میباشد و بسیار فصیح است، اما این دیوان به دری

است. گرچه در سبک هندی از جمله دیوانهای بسیار خوب
به شمار میرود ولی بهر حال از طغرای صاحب لامیه العجم
نیست لذا احتمال دارد که از ملا طغرای مشهدی باشد.

- شماره مسلسل : (۹۵۶) محفظ : ۱ بر ۲۵
- نام کتاب : دیوان طغرل
- ناظم : طغرل احراری
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : ملا سید معصوم ملقب به مخدوم
- تاریخ کتابت : یوم پنجشنبه ۱۳۲۶ ش مطابق رمضان ۱۳۶۶ هـ
- نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۱۷۹ صفحه
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۱۸ × ۳۱ سانتی متر
- جلد : قطعه‌ئی، روی تکه کتان گلدار
- آغاز بعد از سمله : بعجز از ناتوانیها اگر بر وی راه اینجا
صدای کوس نو بت زن ز ماهی تا به ما آنجا

انجام متن

بگفتم که و هاج غمدیده هرگز

ندار دبیجز عشق تو کار دیگر.

- شماره سلسل : (۹۵۷) محفوظ : ۹۳ بر ۸
- نام کتاب : دیوان ظهوری (انجام ناقص)
- ناظم : ظهوری ترشیزی (متوفی ۱۰۲۵ هـ) (دردکن) وی یکی
از شعرای معروف است
- موضوع : ادبیات منظوم (شامل اشعار عشقی یابز می و غیره)
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۳۷۳
- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۲۲ ر ۵ × ۱۳ سانتی متر
- جلد : مقوایی رویه چرم سرخ
- آغاز بعدبسمله : آنکه خواهد داشت فردا از همتش دیوان ما

گشته و صفحش مطبع... (قطع شده)

- انجام و جود : خور دی بحضیضهم او ج سو گند
- یادداشت : ظهوری ترشیزی یکی از شعرای معر و فدر بار عادل شاه
 و جلال الدین اکبر است، این شاعر علاوه از دیوان یک
 ساقی نامه منظوم و سه رساله نثر دیگری چون گلزار
 و غیره نیز دارد. باید علاوه نمود که سوانح مختصر
 ظهوری بخط نستعلیق ریز در یک ورق علیحده بعد از
 بالک راست پشتی نگارش یافته است.
- شماره مسلسل : (۹۵۸) جنظ: ۱۷ بر ۹
- نام کتاب : دیوان ظهوری
- ناظم : ظهوری ترشیزی .
- موضوع : ادبیات منظوم (شعار عشقی)
- لسان : دری
- کاتب : نصیر الدین حلوائی (مقلوب به معز الدین)
- تاریخ کتابت : ۱۱۷۱ هـ (در اصل ۱۷۱ نوشته شده)
- تعداد سطر : ۱۷
- تعداد اوراق : ۱۱۵
- نوع کاغذ : هندی

- قطع : ۱۰×۲۷ سانتی متر
- جلد : قطعه‌ئی ، قاعده وزوایاچرم سرخ
- آغاز بعد از بسمله : ثنا همه میکنم ایزد پاک را
- نثر یاره طارم تا ک را
- انجام : پر خم کنی سپرس احوال کسی
- احوال بدو لسه تخر ابست خراب
- یادداشت : اشعار ظهیر ری در حواشی صفحات بخط کاتب متن نیز
- تحریر گردیده است هم چنان ساقی نامه وی جدا و بعد از بسمله
- آغاز گردیده است لهذا شاید این نسخه کلیات ظهوری باشد
- شماره سلسل : (۹۰۹) محفظ : ۱۳۰ بر ۲۰
- نام کتاب : دیوان ظهیر فاریابی (انجام ناقص)
- ناظم : ظهیر فاریابی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : ندارد (غالباً اوایل قرن چهاردهم هجری)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد اسطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۹۱

نوع کاغذ : خوقندی
 قطع : ۱۴ × ۱۴ سانتی متر
 جلد : چرمی ضربی دار قهوه‌ای، گوشه جدا افتاده
 آغاز بعد از بسمله : چو نور وقت صبح از افق بسازد چنگ
 زمانه نیز کند ناله سرا آهنگ
 انجام وجود : بی حلقه تار است منه پای برین
 و آن سار سیاه است دست در آن.

شماره مسلسل : (۹۶۰) .حظ: ۹۱ بر

نام کتاب : دیوان ظهیر فاریابی
 ناظم : ظهیر فاریابی
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کاتب : ناسعلوم (در مقام دو کبری)
 تاریخ کتابت : ناسعلوم (غالباً اوایل قرن چهاردهم هجری)
 نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست
 تعداد سطر : مخلف
 تعداد اوراق : ۱۰۸
 نوع کاغذ : خوقندی

- جلد : قطعه، قاعده و حواشی چرم سرخ ستدرس
- تزیین : به دو صفحه آغاز این نسخه جدولهای مطلا کار شده است
- آغاز بعدبمسله : غبار راه تو در دیده تو تیاست مرا
- انجام : میان خوب رو و یان سر بلندی می سز داو را
- یادداشت : که دارد رچون ظهیر عاشق رازی دعاگوئی
- یادداشت : شاعر این دیوان ظهیر تخلص کرده نذا مسلم نیست که همان ظهیر فاریابی باشد و شاید هم شعرش با اشعار ظهیر فاریابی مخلوط شده باشد؟ (بعد از ختم (انجام) نسخه یک صفحه رباعیات ظهیر نیز بملاحظه می رسد.
- شماره مسلسل : (۹۶۱) محفظ: ۹۸ بر ۹
- نام کتاب : دیوان عاشق
- ناظم : آقا محمد عاشق اصفهانی
- موضوع : ادبیات منظوم غنائی
- لسان : دری
- کاتب : اسمعیل بن سیر زانو ر الله ما ز ندرانی
- تاریخ کتابت : یوم چهارشنبه جمادی الاول ۱۲۲۳ هـ
- نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست

- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۱۸۳
- نوع کاغذ : خوقندی
- قطع : ۲۰ × ۱۳۵ سانتی متر
- جلد : قطعه، ابر مسبز، زو ایاتکه ابری رنگ
- آغاز بعد بسمله : درد که تلافی نتوانند جفارا
- روزی که شناسند بتان اهل و قارا
- انجام : خورشید تو در ابر سیاه تو نهفت
- آز خیمه ما چشمه دلان باران ریخت
- یادداشت : این دیوان شامل غزلیات و رباعیات عاشق می باشد
- شماره مسلسل : (۹۶۲)
- محفظ : ۸۵ بر ۶
- نام کتاب : دیوان عراقی (انجام ناقص)
- ناظم : فخر الدین عراقی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم
- نوع خط : نستعلیق

- تعداد سطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۸۰
- نوع کاغذ : فرنگی ملون
- قطع : ۱۳ × ۲۱ سانتی متر
- جسد : چرم سرخ ضربی دار
- تزیین : در صفحه اول سر لوحه ملون و بعضی صفحات به امتداد - آن مجدول است
- آغاز بعد بسمله : ای جلالت فر ش عزت جاودان انداخته
گوی در میان وحدت کاران انداخته.
- انجام قبل از افتادگی : خاکم به سر هر آنچه خواهی دل را
اکنون چون آید من فکندی بر خاک.
- شماره مسلسل : (۹۶۳) بحفظ : ۱۳ بر ۶
- نام کتاب : دیوان عرفی
- ناظم : جلال الدین محمد عرفی شیرازی پسر پدر الدین شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : سلا محمد غلام و لد محمد و لد سلطان محمد ثم الغزوی
- تاریخ کتابت : غره محرم الحرام ۱۱۶۶ هجری
- نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست ریز

تعداد سطر	: ۱۷
تعداد اوراق	: ۱۳۳
نوع کاغذ	: خوقندی
قطع	: ۲۳ × ۱۳
جلد	: چرم جگری ضربی دار
آغاز	: بسم الله الرحمن الرحيم

موج نخستیت ز بحر قدیم

انجام : چشمی ز کرم پهرس کز غایت شوق

بی دیده بامید نگاه آمده ایم.

یادداشت : بنا بر یادداشتی که در ورق (۵۸) آمده این نسخه

در رمضان ۱۱۳۷ هـ ابتیاع شده بود

میرمن است که این نسخه دطبعاً قبل از آن تاریخ نوشته شده ،

دیوان عرفی مشتمل است بر :

۱ - قطعات (ورق ۷ - ۵۸ الف)

۲ - غزلیات (۵۸ ب - ۱۳۳ ب)

۳ - رباعیات « ۱۳۵ الف - - ۱۳۳ ب)

شماره مسلسل : (۹۶۳) محفظ : ۹۱ بر ۱۲

نام کتاب : دیوان عرفی

ناظم : جمال الدین محمد عرفی شیرازی پسر بدر الدین شیرازی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست

تاریخ کتابت : بصورت دقیق معلوم نیست

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۱۷

تعداد اوراق : ۲۶۰

نوع کاغذ : سمرقندی

قطع : ۱۰ / ۲۰ × ۱۵ سانتی متر

جلد : قطعه، رویه کپره زرد، حاشیه تشعیر گل طلا

تزیین : یکسر لوحه در آغاز، صفحات کاملاً مجدول مطلا

زمینه متن افشان طلا

آغاز بعد بسمله : بسم الله الرحمن الرحیم

کاج نه خستیت ز بحر قدیم

انجام : گفتی انگار گاندرین دوسرا

پس دوره من کجا و آبادی کی

یادداشت : قبل از آغاز اشعاری در یک صفحه و بعد از انجام اشعاری در سه

صفحه بخط نستعلیق آمیخته باشکست از شعر ای به مختلف

نگارش یافته است.

- نام کتاب : دیوان عرفی
- ناظم : عرفی شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : نامعلوم (ظاهراً ۹۱۰ هـ نوشته شده مگر این سنه نو نویس
وجعلی می نماید)
- نوع خط : نستعلیق
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۲۱۹
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۲۸ × ۱۶۵ سانتی متر
- جلد : قطعه، کپره آبی، قاعده تکه آبی
- تزیین : ندارد تنها عناوین سه شنگرف و صفحات مجدول سرخ
رنگه است
- آغاز : ای لاله زار حسن تو اغها

ندیشه وصال تو عطر دماغها

انجام : کسی را کز زبان این هر زه خرد

اگر من خون نریزم عشق ریزد

یادداشت : در صفحه قبل از آغاز و صفحه ختم کتاب دو مهر کوچک

بیضوی (داراشکوه) شهزاده مغولی هند به ملاحظه

می‌رسد و نیز دو یادداشت استاد خلیلی در باره مهرها و

خریداری این نسخه و غیره تحریر شده است این دیوان مشتمل

بر غزلیات قصاید و مثنوی خسرو شیرین است.

شماره مسلسل : (۹۶۶) . محفظ : ۶ بر ۱۱

نام کتاب : دیوان عرفی

ناظم : عرفی شیرازی

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : معلوم نیست

تاریخ کتابت : ۱۰۲۹ هـ ق (۱۷ ذوالحجه)

نوع خط : نستعلیق ریز خوش

تعداد سطر : ۱۹

تعداد اوراق : ۲۱۹

نوع کاغذ : هندی

- قطع : ۲۰ × ۱۱ سانتی متر
- جلد : چرم جگری ضربی دار، قاعده و حواشی چرم سرخ
- تزیین : صفحه اول دار ای یک سر لوحه مذهب، صفحه دوم دار ای یک لوحه کوچک مذهب و صفحات دیگر مجدول مطلا.
- آغاز بعد بسمله : ای متاع درد در بازار جان انداخته
گوهر پر سود در جیب زیان انداخته
- انجام : چشمی به بخش که از غایت شوق
بی دیده با امید نگاه آورده ایم .
- شماره مسلسل : ۹۶۷ : محفوظ : ۱۵ بر ۷
- نام کتاب : دیوان عرفی (مشهور به پر آگنده) (آغاز انجام ناقص)
- ناظم : جمال محمد عرفی شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : نامعلوم .
- نوع خط : نستعلیق ریز خوش
- تعداد اسطر : ۱۵
- تعداد اوراق : ۱۱۳

- نوع کاغذ : سمرقندی
- قطع : ۱۱ × ۱۹ سانتی متر
- جلد : بخارائی تاپہ دار مجدول، قاعدہ چرم سیاہ
- آغاز موجود : یعقوب، مدہ دل بیگر گوشہ مردم
- ناچند اسیر غم فرزند توان بود .
- انجام، وجود : آنگاه کہ شهید غمزہ گشت کنون
- انجام، کعبہ سنگ دارد کفنش
- تعداد سلسل : (۹۶۸)
- محفظ : ۱۳۷ بر ۱
- نام کتاب : دیوان عرفی
- ناظم : عرفی شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : نامعلوم
- تاریخ کتابت : ۱۰۶۶ هـ
- نوع خط : نستعلیق ریز زیبا
- تعداد سطر : مختلف
- تعداد اوراق : ۱۲۹
- نوع کاغذ : خوقندی

قطع : ۱۲۰ × ۲۳۰ سانتی متر
 جلد : چرم جگری ضربی دار و گلبرگک دار
 تزئین : در آغاز سر لوحه سذهب و ملون دار دشبکیه کار بخارا
 صفحات ، جدول مطلا و ملون میباشد و متن صفحات افشان
 طلا دارد .

آغاز : اقبال کرم میگزود ارباب همم را
 همت نخور دیشتر اله و نعم را

انجام : سر حمت عشق عزیز تو باد
 مستی این پاده نصیب تو باد

یادداشت : در حاشیه اخیر یاد داشتی بخط دست نویس به نظر میرسد
 که به گفته صاحب این دیوان در عصر شاه جهان نگاشته شده شاید
 بخط شیدا خطاط معروف آن عهد باشد .

شماره مسلسل : (۹۶۹) محفوظ : ۱۰۱ بر ۲۸

نام کتاب : دیوان عشقری

ناظم : صوفی عشقری

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : خود ناظم

تاریخ کتابت : ۱۳۲۲ هجری در شهر (اندخوی تحریر شده است)

نوع خط : نستعلیق عادی

تعداد اسطر : مختلف

تعداد اوراق : ۱۰۵

نوع کاغذ : فرنگی

قطع : ۳۱ × ۲۰ سانتی متر

جلد : چرم قهوه‌ئی تیره

تزیین : ندارد صبر فجداول ملون

آغاز بعد پسمند : مینویسم سر دیوان خود نام خدا

تا یکام دل رسد از خواندش هر بینوا

انجام : به شمسی سال فرشتش را شمارید

ز غفران پای ابد ر ابرارید.

یادداشت : عشق‌ری قبل از آغاز، مقدمه بسیار کویاه در باب

و زون ساختن این غزلیات تحریر داشته است.

شماره مسلسل : (۹۷۰) محفوظ : ۱۳۳۱ بر ۱۳

نام کتاب : دیوان علمی

ناظم : ناصر علمی سرهندی (شاعر مشهور و سپیک هند

که تخلص خود را علمی قرار میداد

- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : معلوم نیست (در ختم ۱ بین نسخه سنه ۱۰۵۵ بخط دیگر
به ملاحظه میرسد غالباً بدون نقطه که تاریخ کتابت نخواهد
بود اما از روی کاغذ و متن برمی آید که این نسخه در قرن
سیزدهم یا اوایل قرن چهاردهم کتابت شده باشد)
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : ۱۰۱
- نوع کاغذ : هندی
- قطع : ۱۲ × ۱۹۵ سانتی متر
- جلد : بدون قایه
- آغاز بعد بسمله : محبت جاده دار در خلوت دلها
- چو تار سبجه کم گردید این ره زیر منبر لبها
- انجام : سکندر که بخواهد کنار دارائی.....
- شمار مسلسل : (۹۷۱)
- نام کتاب : دیوان عندلیب
- ناظم : محمد امین عندلیب محمد زائی پسر غلام محمد خان طری افغان
- محفظ : ۱۳۱ بر ۸

- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : سردار محمد انور خان طرزی
- تاریخ کتابت : ۱۳۰۱ هجری (در کراچی)
- نوع خط : نستعلیق ریز
- تعداد سطر : ۱۳
- تعداد اوراق : ۱۴۹
- نوع کاغذ : هندی شگری
- قطع : ۲۱ × ۱۳ سانتی متر
- جلد : چرم سرخ
- آغاز بعد از بسمله : از بهار بیر نکت شور بی نشانی ها
- یک جهان قیامت کرد بوی گلفشانی ها
- انجام : منصور که بود پیر مطبق

کردی ز چه دعوی انا الحق.

- یادداشت : این نسخه شامل است بر :
- ۱ - غزلیات و رباعیات عندلیب (از ورق اول ب تا ه الف)
- ۲ - ناز و نیاز (داستان ادبی به نظم و نثر) از عندلیب - (۱۵ ب - ۱۳ الف)
- ۳ - مثنوی عرفانی از عندلیب (نا تمام) (۱۳۰ / ۱۳۹ الف)

ناگفته نماند که قبل از آغاز این نسخه بخط غیر از خط کاتب
 متن این یادداشت بملاحظه میرسد «دیوان عندلیب و لدطری
 افغان عیبه الرحمه بدست خط محمدانو ر خان ولد سردار محمد
 سرور خان برادر طری صاحب سال محمد زمان خان برادر
 عندلیب ۱۳۲۹ در کراچی ۱۳۰۱ تحریر شده»
 محمد امین عندلیب بن غلام محمد طری بود که در سال
 ۱۲۶۸ هـ و بقول پدرش در یک قطعه شعر یکه بمناسبت
 تولد ایشان سروده بود در سال ۱۲۷۲ هـ با بصره و جو دگذاشت.
 در شعر گاهی (عندلیب و زمانی) امین (تخلص می کرد، دیوانش
 پیش از نه هزار بیت را حاوی است.

تولدها بعضی ۱۲۸۶ هـ و برخی ۱۲۹۳ هـ ضبط کرده اند.

محفظ : ۳۲ بر ۳

شماره مسلسل : (۹۷۲)

- نام کتاب : دیوان عندلیب
 ناظم : محمد امین عندلیب
 موضوع : ادبیات منظوم
 لسان : دری
 کاتب : معلوم نشد (اما خط شباهت بسیار به خط کسی دیگر دارد که در
 همین نسخه اشعار خود آورده و علوی تخلص نموده است)

- تاریخ کتابت : ۱۳۱۸ قمری (درده افغانان کابل)
- نوع خط : شکسته نستعلیق ریز
- تعداد سطر : ۹
- تعداد اوراق : ۱۶۹
- نوع کاغذ : فرنگی
- قطع : ۱۰ × ۱۵ سانتی میتر
- جلد : یک بالک و قایه کنده شده و بالک دیگر آن چرم سرخ
ضربی دار است
- تزیین : در آغاز یک سر لوحه خیلی نازیباً برنگ آبی کار شده
- آغاز بعدبسمه : ای نام تو در سطر سخن فخر بیانها
حمد تو بود جوهر شمشیر بیانها (شاید زبانها)
- انجام : باناله چنین گفت که پیوسته بهم
عشق من و حسن روی گل روز است
- یادداشت : کلمه آخر مصرع دوم آغاز نسخه (بیانها) آمده ولی
در قسمت بالائی آن (زبانها) نیز تحریر گردیده است
ناگفته نماند که بعد از ختم دیوان نزده صفحه از اشعار
پراکنده دیگر بخط همان کاتب نیز بملاحظه می رسد.
- شماره سلسل : (۹۷۳) : محفظ : ۴۱ بر ۲۳
- نام کتاب : دیوان عندلیب

- ناظم : محمد امین عندلیب محمد زائی
- موضوع : ادبیات منظوم
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : ۱۳۰۹ هـ
- نوع خط : نستعلیق آمیخته به شکست ریز
- تعداد سطر : ۱۱
- تعداد اوراق : جمعاً ۱۴
- نوع کاغذ : فرنگی رنگه
- قطع : ۲۱٫۵ × ۱۳٫۵ سانتی متر
- جنس : کپره ضربی دار مستعمل ماشی نگ
- آغاز : رساحسن که او ج عرض دار د خاک راه آنجا
- انجام : باناله چنین گفت که پیوسته بهم

دو عالم چشم بستنهاست یک حیرت نگاهه آنجا

عشق سن و روی گل از روز از لست .

- یادداشت : در ۸ ورق قبل از شروع دیوان عندلیب و ۹ ورق بعد از ختم آن به خط شخص دیگری به کاغذ خوقندی ترکیب بندی از بیدل آمده است که قافیۀ آن از حرف (الف) شروع شده و به حرف (یا) ختم شده است در پایان

نسخه این عبارات آمده است : الحمد لله رب العالمین -
 این نسخه رنگین با مضمون عندلیب یوم دو و شنبه چهارده
 ماه محرم الحرام سنه هزار و سه صد و نه در خانه الم بصد
 در دو غم بخاست جناب شفق معظم و مطاع مکر م شوز اده
 جهانگیر خان زاده عمره و اقباسه با اتمام رسید امید از نظر
 شفقت صاحب نظر آن دارم که چشم عیب را به مژگان سروت
 پوشیده و دقت ایراد را در استین انصاف کشیده غمگینم را
 بدعای خیر یادآور باشند .

- شماره مسلسل : (۹۷۴) محفوظ : ۲۴ بر ۸
- نام کتاب : دیوان غروری (آغاز انجام ناقص)
- ناظم : غروری کاشانی شیرازی
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم نیست
- تاریخ کتابت : معلوم نیست شاید آخر قرن یازده یا اوائل قرن دوازدهم
 (هجری)
- نوع خط : نستعلیق خوشخط ریز
- تعداد سطر : ۱۶

- تعداد اوراق : ۶۹
- نوع کاغذ : خو قندی و ملون
- قطع : ۱۱ × ۸ سانتی متر
- جلد : کپسره سرخ
- آغاز موجود : دیده بکینه دلم بسته عجب مدان
- انجام موجود : طفل سر یض اگر شود دشمن جان حکیم را
جز یاد تو هر چه در جانست
- یادداشت : بادا از خاطر م فراموش
چند ورق اول و وسط این نسخه اقتیدگی دارد و هم
بصورت پریشان صحافی شده
- شماره مسلسل : (۹۷۵)
- نام کتاب : دیوان غیائی (جنگ گونه) انجام ناقص
- ناظم : غیاث الدین (غیائی) بدخشی (از سر یدان خواجه معصوم
مجددی نقشبندی)
- موضوع : ادبیات منظوم
- لسان : دری
- کاتب : معلوم
- تاریخ کتابت : دوشنبه ششم ذیحجه ۱۲۹۳ هجری (در سزار شریف
(انجام قسمت اول)

نوع خط : نستعلیق آمیخته باشکست

تعداد سطر : ۱۰

تعداد اوراق : ۱۵۰

نوع کاغذ : هندی

قطع : ۱۰.۵ × ۱۷.۵ سانتی متر

جلد : بخارائی سرخ تاپیه دار، قاعده کپره شکر

آغاز بعد بسمله : این نامه که بخشش اله است

شمع دهمی سالکان راه است

انجام موجود : بگیر مصقله عشق و زنگ تن بزد ای

بین آئینه جان جمال جانانرا

یادداشت : او راق او ایل و دو ورق پیش از ختم موجود این نسخه مشتمل

بر مثنوی های غیائی منبیه بر معرفی طریقت نقش بندیه میباشد

و باقی او راق آن دارای نمونه کلام بسا شاعران شهیر و

ناسوری چون شهیدی، و اعظم بیدل، شاکر، طالب، شوکت

شمس تبریزی، امین و غیره است که جنگ گونه مینماید.

ناگفته نماند که اصل متن نیز بدو بخش باشد.

شماره مسلسل : (۹۷۶) محفوظ : ۸۲ بر ۶۲

نام کتاب : دیوان غیائی (آغاز انجام ناقص)

ناظم : ظاهر اعیان الدین غیائی

آغاز بعد بسمله : الهی معدن چو دگر امت کن دل ما را

بکش از قعر این دنیای فانی محمل ما را

انجام : نوشته بماند سیه در سفید

نویسنده راهست فردا امید

یادداشت : در آغاز نعت حضرت سرور عالم در سه صفحه نگارش

یافته است و نیز اشعاری از خواجه حافظ بملاحظه می رسد

(بتاریخ ۱۳۲۲ هجری)

هماره مسلسل : (۹۷۸) محفوظ : ۰۸ بر ۱۶

نام کتاب : دیوان فارغ

ناظم : فارغ

موضوع : ادبیات منظوم

لسان : دری

کاتب : نامعلوم

تاریخ کتابت : غالباً قرن سیزدهم هجری

نوع خط : نستعلیق

تعداد سطر : ۱۱

تعداد اوراق : ۱۰۲

نوع کاغذ : کشمیری

شماره مسلسل : (۱۰۱۲) محفوظ: ۳۵ بر ۲۰

نام کتاب : دیوان منیر (آغاز و انجام نائض)

ناظم : محمد منیر

موضوع : ادبیات منظوم و منشور

لسان : دری و پښتو

کاتب : ندارد

تاریخ کتابت : ندارد

نوع خط : نستعلیق کورمخط

تعداد اسطر : مختلف

تعداد اوراق : ۸۲

نوع کاغذ : فرهنگگی

قطع : ۱۳ × ۲۱ سانتی متر

جلد : چرم نصواری گهنه ضربی دار

آغاز موجود : ندانم چاره خود در اتو حل کن مشکل ما را

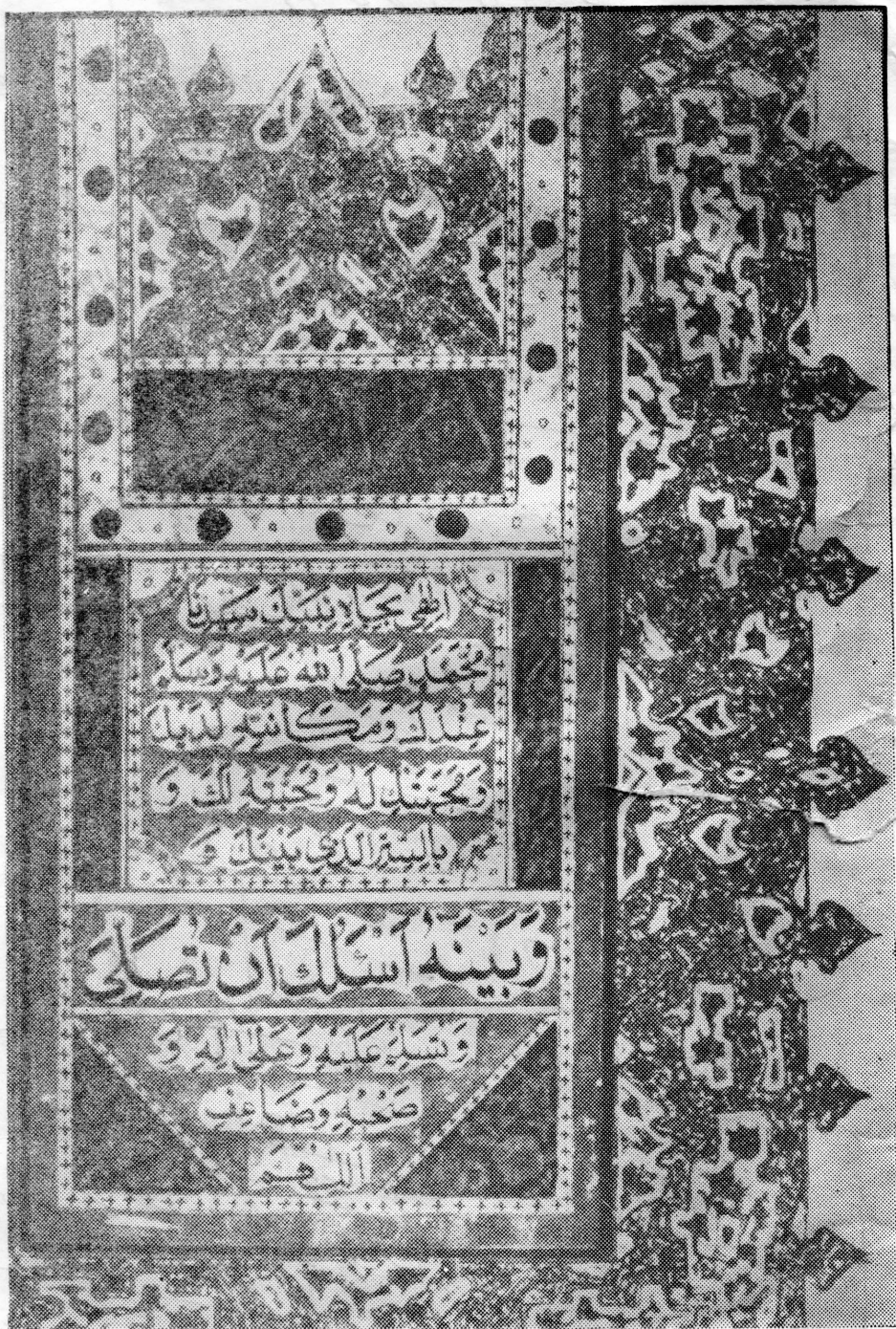
که صف بسته هر سو لشکر غم پیش پیش یارب

انجام موجود : تجلی و محبت پویو که شفیقت وطن را اجلا که بطلب کا.....

یادداشت : در بخش آخر این دیوان اشعار پښتو از طبع محمد منیر مذکور

نیز به ملاحظه میرسد . نام کتاب در قاعده کتاب مجموعه

نوشته شده ولی در اصل دیوان محمد منیر است که شامل -

B
1.12
AFZ
6338
2

TRY OF INFORMATION AND CULTURE

**BIBLIOGRAPHY
OF THE
MANUSCRIPTS
OF THE NATIONAL ARCHIVES
OF
AFGHANISTAN**

**VOL-II
PART-II**

ARRANGED BY:

MOHAMMAD AZAM AFZALY

AND

MOHAMMAD ANWAR NAYYER

KABUL: AUG. 1988

بہشتارات و وزارت اطلاعات و کتب و تاریخ

مطبوعہ دولتی

تعداد طبع - ۲۰۰۰

شماره - ۲۶۵

چاپ - مونیو قایم مطبعہ دولتی